

Decizii penale relevante
pronunțate în perioada ianuarie-martie 2009

RECURSURI.

1. INFRAACȚIUNEA DE FURT CALIFICAT. SCOPUL ÎNSUȘIRII PE NEDREPT. CONDIȚII.

În literatura de specialitate și în practica judiciară s-a statuat în mod constant că „un lucru se socotește însușit în momentul în care făptuitorul îl ia în stăpânire și poate dispune de el, adică poate să-l consume, să-l folosească sau să-l înstrăineze” (V. Dongoroz ș.a., Explicații teoretice ale Codului penal român, vol. III, Ed Academiei, București, 1971, p.600).

Scopul însușirii pe nedrept este realizat ori de câte ori făptuitorul urmărește să treacă, fără îndreptățire și în mod definitiv, acel bun în stăpânirea sa efectivă, spre a dispune de el ca și când i-ar aparține. Mai mult, atingerea efectivă a scopului nu este cerută de lege, fiind suficient ca făptuitorul să urmărească scopul însușirii pe nedrept.

Neavând nici un drept asupra bunurilor, recurentul le-a luat din posesia părții vătămate fără consimțământul acesteia, le-a transportat la domiciliul său unde urmau a fi folosite de către susnumitul ca un adevărat proprietar, intrând astfel în stăpânirea sa efectivă și definitivă, inculpatul având astfel reprezentarea faptului că partea vătămată este pusă în imposibilitate de a-și exercita drepturile asupra acelor bunuri și-i cauzează o pagubă, ceea ce face ca cerința scopului prevăzută de lege să fie îndeplinită.

DECIZIA PENALĂ NR. 20/R/14.01.2009

Prin sentința penală nr. 86 din 9 iulie 2008 a Judecătoria Tg. Lăpuș s-a dispus achitarea inculpatului B.I. pentru instigare la infracțiunea de furt calificat prev. de art. 25 C.pen. rap. la art. 208 alin. 1, 209 alin. 1 lit. a, e C.pen., în temeiul art. 11 pct. 2 lit. a C.proc.pen. rap. la art. 10 lit. d C.proc.pen..

În baza aceluiași temei legal a fost achitat și inculpatul M.I. pentru infracțiunea de furt calificat prev. de art. 208 alin. 1, 209 alin. 1 lit. a, e C.pen..

S-a luat act de faptul că în cauză nu există constituire de parte civilă.

În temeiul art. 192 alin. 3 C.proc.pen. cheltuielile judiciare au rămas în sarcina statului, iar onorariul de avocat desemnat din oficiu în sumă de 100 lei s-a dispus a se avansa din fondurile Ministerului Justiției.

În considerentele sentinței s-a reținut faptul că inculpatul B.I. a fost încadrat la Administrația Finanțelor Publice Tg.Lăpuș, jud. Maramureș pe postul de "consilier superior clasa I" și în această calitate a luat la cunoștință ca toți ceilalți angajați despre faptul că la data de 22.03.2007 au fost depozitate echipamente PC într-o încăpere din incintă (proces-verbal, f.6 dos.u.pen.). De asemenea, angajaților li s-a adus la cunoștință faptul că, după instalarea echipamentelor, toate lucrările de specialitate vor fi efectuate în regim informatizat (declarație inculpat, f.14 dos.). Inculpatul, în vârstă de 54 de ani, nu știa să lucreze pe calculator și văzând că au trecut câteva luni și echipamentele nu au fost încă instalate a hotărât să ia, pentru o perioadă, unul acasă pentru ca fiica sa să-l înștieze în acest sens.

Astfel, la data de 08.05.2007, hotărându-se să ia calculatorul acasă, în fața clădirii l-a întâlnit pe vecinul său, inculpatul M.I., care făcea parte din echipa de muncitori ce săpau șanțuri pentru canalizare. Pentru că pleca pe teren, l-a rugat pe acesta să-i ducă acasă două cutii, atunci când avea să termine programul de lucru.

Inculpatul M.I. a fost de acord și l-a însoțit pe inculpatul B.I. în incintă, acesta arătându-i de unde să ia cele două cutii.

La terminarea programului său de lucru, inculpatul M.I. a intrat în imobil, a luat cele două cutii pe care le-a transportat la domiciliul inculpatului B.I. aflat încă pe teren și pe care le-a predat fiicei acestuia. Cutiile în care se aflau componentele PC-ului au fost găsite nedesfăcute și ridicate a doua zi de către organele de poliție. Tot a doua zi, atunci când inculpatul B.I. l-a întâlnit pe inculpatul M.I. i-a dat acestuia suma de 10 lei pentru faptul că i-a transportat bunurile, așa cum îl rugase.

Această situație de fapt a fost dovedită cu declarațiile celor doi inculpați (filele 13,14), cu proba testimonială (filele 21, 22, 34 și 40), precum și cu înregistrarea video efectuată de către camera de supraveghere din incinta imobilului.

În ceea ce privește însă tragerea la răspundere penală, instanța a apreciat că faptele săvârșite de către cei doi inculpați nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor pentru care aceștia au fost trimiși în judecată.

Se susține în actul de trimitere în judecată faptul că " inculpatul B.I. l-a determinat pe M.I., pe care îl cunoștea de mai mult timp... să sustragă echipamentul de tehnică de calcul..." și că inculpatul B.I. l-a determinat cu intenție pe M.I. să sustragă un număr de două cutii în care se aflau componentele unui echipament PC, în valoare totală de 3000 RON și care erau situate într-o încăpere a imobilului ...în care funcționează Administrația Finanțelor Publice a orașului Tg.Lăpuș, jud. Maramureș."

Instanța a considerat că în cauză sunt incidente dispozițiile art. 11 pct. 2 lit. a raportat la art. 10 lit. d C.proc.pen., cu privire la fiecare dintre cei doi inculpați, pentru următoarele considerente:

Este fără putință de tăgadă faptul că inculpatul B.I. a dorit să ducă în domiciliul său echipamentul PC și că l-a rugat pe M.I. să facă acest transport.

De asemenea, este cert faptul că M.I. a luat cutiile de unde îi arătase B.I. și i le-a dus acestuia acasă, iar ulterior a primit 10 lei pentru transport.

Legea penală sancționează faptele, fie ele și ilicite, doar dacă sunt îndeplinite anumite condiții bine determinate de actul normativ.

Instigator, în sensul legii penale, este o persoană care, cu intenție, determină pe o altă persoană să săvârșească o faptă prevăzută de legea penală. În cauza dedusă judecării se spune deci, că inculpatul B.I., cu intenție, l-ar fi determinat pe

inculpatul M.I. să săvârșească infracțiunea de furt. În condițiile art. 25 C.pen., ar trebui ca B.I., cu intenție să-l fi determinat pe M.I. să sustragă acel calculator în scopul ca acesta să și-l însușească pe nedrept.

Din întreg probatoriul cauzei rezultă faptul că inculpatul M.I. nu a știut nici ce conțin cele două cutii în care era ambalat echipamentul, cu atât mai puțin nu dorea să-și însușească pe nedrept un calculator aparținând Administrației Finanțelor Publice. Nu trebuie omis faptul că inculpatul M.I. este un om simplu, un muncitor care săpa șanțuri în fața clădirii și care a fost rugat de vecinul său, "domnul inspector", să-i care acasă cele două cutii. Chiar și suma derizorie, de 10 lei, pe care a primit-o ulterior de la vecin este de natură să ducă cu gândul la faptul că în nici un caz nu a dorit să-și însușească acel calculator (fiind cert că acesta a fost transportat în domiciliul inculpatului B.I.), ci a fost răsplata pentru transport de la un vecin "generos". Chiar acest vecin, inculpatul B.I. a spus în declarația sa, faptul că M.I. nu știa ce este în cutii și nici faptul că B.I. nu are voie să le ia acasă.

Astfel, în ceea ce privește fapta săvârșită de inculpatul M.I., nu ne aflăm în fața infracțiunii de furt calificat, nefiind întrunite elementele constitutive ale acestei infracțiuni, respectiv, în ceea ce privește latura subiectivă, fapta nu a fost săvârșită cu forma de vinovăție cerută de legiuitor pentru a fi sancționată penal, respectiv intenția.

Este adevărat faptul că latura subiectivă a unei infracțiuni este destul de greu de dovedit de către cel care acuză, însă, vizionând înregistrarea video a camerei de supraveghere, instanța a putut observa faptul că inculpatul M.I. nu a avut atitudinea unei persoane care se ferește, care se teme să nu fie văzută, respectiv a unei persoane care este conștientă de faptul că săvârșește o faptă ilicită.

Totodată, s-a reținut că pot fi reținute nici dispozițiile art. 31 C.pen..

Inculpatul B.I., a săvârșit fără discuție o faptă ilicită însă nu în sensul legii penale. Așa cum a recunoscut, nedovedindu-se contrariul, dorea să ducă acasă acel calculator pentru a-și ruga copiii să-l învețe să lucreze cu el, știind că în curând aceasta va deveni obligație de serviciu. Acest fapt este cu atât mai credibil cu cât a dovedit, prin înscrisuri (filele 28-33), că nu era foarte agreat la serviciu și se temea că va rămâne fără loc de muncă, la vârsta de 54 de ani, în situația în care nu va face față noilor cerințe.

În această situație, având în vedere faptul că, la cererea sa, M.I. i-a transportat echipamentul acasă pentru a-l folosi o perioadă, fapta săvârșită de către inculpatul B.I. este o faptă antisocială dar care poate atrage doar sancțiuni de altă natură și nu penală, legea română sancționând furtul de folosință doar în cazul vehiculelor.

Data fiind situația de fapt și întreg probatoriul cauzei, cei doi inculpați beneficiază în continuare de prezumția de nevinovăție în accepțiunea art. 66 C.proc.pen., prezumție ridicată la rang de principiu în art. 5/2 din C.proc.pen..

Prezumția de nevinovăție, care se regăsește și în art. 6 paragraful 2 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30/1994, stabilește că orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită, acest aspect purtând și cu privire la sarcina probei, care revine acuzatorului.

Având în vedere aceste considerente și cum inexistența dovedirii tuturor elementelor constitutive ale infracțiunilor pentru care cei doi inculpați au fost trimiși în judecată atrage, în mod logic, după sine și inexistența unui suport pentru tragerea la răspundere penală, instanța urmează să-i achite pe aceștia conform dispozitivului.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel Parchetul de pe lângă Judecătoria Tg. Lăpuș care a solicitat condamnarea inculpatului B.I. pentru instigare la

infracțiunea de furt calificat prev. de art. 25 C.pen. rap. la art. 208 alin. 1, 209 alin. 1, lit. a, e C.pen. și a inculpatului M.I. pentru infracțiunea de furt calificat prev. de art. 208 alin. 1, 209 alin. 1 lit. a, e C.pen. la pedepse privative de libertate.

Prin decizia penală nr. 196/A/29.10.2008 a Tribunalului Maramureș în baza art. 379 pct. 2 lit. a C. proc. pen. și art. 382 alin. 1 C. poc. pen. a fost admis în parte apelul declarat de Parchetul de pe lângă Judecătoria Tg. Lăpuș împotriva sentinței penale nr. 86 din 9 iulie 2008 a Judecătoriei Tg. Lăpuș pe care a desființat-o integral și în consecință:

S-a respins cererea privind schimbarea încadrării juridice a faptelor inculpaților B.I. și M.I. din instigare la infracțiunea de furt calificat prev. de art. 25 C. pen. rap. la art. 208 alin. 1, 209 alin. 1 lit. a, e C. pen. (pentru inculpatul B.I.) în instigare la infracțiunea de furt prev. de art. 25 C. pen. rap. la art. 208 alin. 1 C. pen. și din infracțiunea de furt calificat prev. de art. 208 alin. 1, 209 alin. 1 lit. a, e C. pen. (pentru inc. M.I.) în infracțiunea de furt prev. de art. 208 alin. 1 C. pen.

A fost condamnat inculpatul B.I. la pedeapsa de 5 luni închisoare pentru instigare la infracțiunea de furt calificat prev. de art. 25 C. pen. rap. la art. 208 alin. 1, 209 alin. 1 lit. e C. pen. cu aplic. art. 74 lit. a și 76 lit. c C. pen. după schimbarea încadrării juridice a faptei, conf. art. 334 C. pr. pen., din instigare la infracțiunea de furt calificat prev. de art. 25 C.pen. rap. la art. 208 alin.1, 209 alin. 1 lit. a, e C. pen.

În temeiul art. 81 și 82 C. pen. s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de încercare de 2 ani 5 luni.

S-a atras atenția inculpatului asupra prev. art. 83 C. pen.

În baza art. 71 alin. 2, 5 C. pen. s-au interzis inculpatului drepturile prev. de art. 64 lit. a-c C. pen. și s-a suspendat executarea acestor pedepse accesorii pe durata suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii.

A fost condamnat inculpatul M.I. la pedeapsa de 3 luni închisoare pentru infracțiunea de furt calificat prev. de art. 208 alin. 1, 209 alin. 1 lit. e C. pen. cu aplic. art. 74 lit. a și 76 lit. c C. pen. după schimbarea încadrării juridice a faptei, conf. art. 334 C. pr.pen., din infracțiunea de furt calificat prev. de art. 208 alin. 1, 209 alin. 1 lit. a, e C. pen.

În baza art. 81 și 82 C. pen. s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de încercare de 2 ani 3 luni.

S-a atras atenția inculpatului asupra prev. art. 83 C. pen.

În baza art. 71 alin. 2 și 5 C. pen. s-au interzis inc. drepturile prev. de art. 64 lit. a, b C. pen. și s-a suspendat executarea acestor pedepse pe durata suspendării cond. a executării pedepsei principale.

S-a constatat că partea vătămată Direcția Generală a Finanțelor Publice Maramureș pentru Administrația Finanțelor Publice Tg. Lăpuș nu s-a constituit parte civilă în cauză.

În baza art. 191 alin. 1 și 2 C.proc.pen. a fost obligat inculpatul M.I. să plătească statului suma de 140 lei – chelt. judiciare la prima instanță din care suma de 100 lei reprezintă onorariul de avocat desemnat din oficiu și pe inculpatul B.I. să plătească statului suma de 40 lei cu același titlu.

În temeiul art. 192 alin. 3 C.proc.pen. cheltuielile judiciare avansate de stat în apel au rămas în sarcina acestuia.

În cuprinsul motivelor sale de apel, parchetul a făcut trimitere la înregistrarea video vizionată de instanță, la faptul că inculpatul M.I. a intrat în sediul părții vătămate de 4 ori, la susținerile inculpatului B.I. care i-a cerut să ia cutiile fără să fie văzut de vreun salariat al instituției respective, la declarațiile martorului R.G. potrivit căruia inculpatul M.I. nu a mai recunoscut faptul că le-a luat, iar la întrebarea polițistului

acesta a refuzat inițial să recunoască faptul că a comis fapta. În faza de urmărire penală inculpatul a recunoscut comiterea instigării la infracțiunea de furt calificat și și-a motivat-o cu aceea că a suferit o cădere psihică asociată cu consumul de băuturi alcoolice.

Pentru a pronunța această decizie tribunalul a reținut că din probele administrate în cauză rezultă faptul că în data de 8 mai 2007 intimatul-inculpat B.I. i-a solicitat intimatului-inculpat M.I. să îi transporte la domiciliu de la locul său de muncă - Administrația Finanțelor Publice Tg. Lăpuș două cutii aparținând acesteia având în interior un calculator și un monitor și i-a solicitat să dea dovadă de precauție în sensul de a nu fi văzut de ceilalți colegi ai săi.

În acest sens cel de-al doilea intimat-inculpat s-a deplasat de mai multe ori (de 4 ori) la sediul Administrației Finanțelor Publice Tg. Lăpuș, iar cu ocazia ultimei deplasări acesta a transportat de aici (dintr-un birou care nu era închis) la domiciliul celui dintâi intimat-inculpat cutiile mai sus amintite.

Apărarea formulată de intimatul-inculpat B.I. în sensul că nu a avut intenția de a-și însuși bunurile în litigiu, ci doar de a învăța să opereze pe calculator se va respinge, fiind doar o apărare de circumstanță. În măsura în care intenția acestui intimat-inculpat ar fi fost aceasta, ar fi menționat acest aspect de la începutul cercetărilor penale. Or, în cuprinsul declarației date la data de 29 mai 2007 intimatul-inculpat B.I. nu a menționat acest aspect, ci dimpotrivă a arătat că i-a propus celui alt intimat-inculpat să îi transporte acasă cutiile fără să fie văzut de personalul instituției, a recunoscut faptul că este vinovat de săvârșirea faptei (furt calificat) și că nu își poate explica această faptă.

Nu s-a putut reține nici faptul că intimatul-inculpat M.I. nu avea reprezentarea scopului urmărit de intimatul-inculpat B.I. atâta timp cât acesta din urmă i-a solicitat să manifeste precauție în sensul de a nu fi văzut de ceilalți colegi ai săi.

Fapta intimatului-inculpat B.I. constituie instigare la infracțiunea de furt calificat prev. de art. 25 C.pen. rap. la art. 208 alin. 1, 209 alin. 1 lit. e C.pen., iar cea a intimatului-inculpat M.I. întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de furt calificat prev. de art. 208 alin. 1, 209 alin. 1 lit. e C.pen.

În sarcina acestora nu s-a reținut și agravanta de la lit. a din art. 209 alin. 1 C.pen., (a comiterii faptei de două sau mai multe persoane împreună) întrucât pentru aceasta este necesară conlucrarea simultană a participanților – cerință care nu este îndeplinită în situația în care unul dintre aceștia este autor, iar cel de-al doilea este instigator, necomițând vreun act de conlucrare. S-a reținut însă agravanta de la lit. e (loc public) întrucât Administrația Finanțelor Publice este un loc care prin natura și destinația sa este întotdeauna accesibil publicului. De asemenea, și biroul din care s-au sustras în mod efectiv bunurile nu era închis (potrivit declarației martorei Peț Veronica), fiind în aceste condiții accesibil publicului.

Întrucât pentru motivele anterior menționate faptele celor doi intimați-inculpați nu pot fi încadrate juridic în infracțiunea de furt și respectiv în instigare la infracțiunea de furt (încadrare juridică solicitată a fi reținută de către parchet), s-a respins cererea de schimbare a încadrării juridice din infracțiunile reținute în rechizitoriu în acestea.

La individualizarea judiciară a pedepselor aplicate intimaților-inculpați tribunalul a avut în vedere gradul de pericol social al faptelor comise și al acestora (nu au antecedente penale), acest ultim element atrăgând incidența în cauză a prev. art. 74 lit. a C.pen. Nefiind dovedit faptul că intimatul-inculpat M.I. cunoștea ce anume conțineau cele două cutii, tribunalul urmează i-a aplicat o pedeapsă într-un quantum mai redus decât cel al pedepsei aplicate intimatului-inculpat B.I..

Văzând faptul că scopul pedepselor poate fi atins și fără executarea lor în regim de detenție (intimații-inculpați fiind la prima lor faptă penală) precum și faptul că, în speță, sunt îndeplinite și celelalte cerințe prev. de art. 81 C.pen., s-a dispune suspendarea condiționată a executării pedepselor aplicate celor doi intimați-inculpați.

În baza art. 71 alin. 2, 5 C.pen. li s-au interzis acestora drepturile prev. de art. 74 lit. a, b C.pen., (pentru intimatul-inculpat B.I. și cel prev. de lit. c pentru că s-a folosit de profesia pe care o are pentru a comite fapta-obiect al prezentului dosar) și s-a suspendat executarea lor pe durata suspendării condiționate a executării pedepsei principale. Aplicarea art. 64 lit. a teza I C.pen. se justifică întrucât față de natura infracțiunii se consideră că aceștia nu sunt în măsură să aprecieze valorile patrimoniale din societate și nu sunt în măsură, în mod implicit, să facă aprecieri juste cu privire la modul în care este ales organul legiuitor și celelalte organe de stat care se aleg prin vot. S-a apreciat ca fiind necesară și aplicarea art. 64 lit. a teza a II-a și lit. b C.pen., întrucât ocuparea funcțiilor la care se referă aceste texte legale presupune existența unui profil moral impecabil.

Întrucât partea vătămată Direcția Generală a Finanțelor Publice Maramureș nu s-a constituit parte civilă, s-a luat act de această împrejurare (în speță nu s-a impus a fi citat în calitate de parte vătămată ANAF București, întrucât, potrivit art. 24 alin. 2 pct. 42 din HG nr. 208/2005, ANAF reprezintă statul în fața instanțelor doar în cazul raporturilor juridice fiscale și alte activități ale agenției-situații care nu se regăsesc în speță).

Împotriva acestei decizii a declarat recurs inculpatul B.I., criticând soluția atacată ca fiind nelegală și netemeinică și a solicitat casarea deciziei instanței de apel și, rejudecând, să se dispună, în principal achitarea sa în temeiul art. 11 pct. 2 lit. a C.proc.pen. rap. la art. 10 lit. b C.proc.pen.

În subsidiar a solicitat achitarea potrivit art. 10 lit. b/1 C.proc.pen. rap. la art. 18/1 C.pen.

În motivarea recursului inculpatul a arătat că instanța de fond a stabilit o stare de fapt corectă și a evaluat corect probele administrate, dar că instanța de apel a pronunțat o decizie fără a administra nemijlocit vreo probă și că în cauză nu s-a dovedit existența scopului însușirii pe nedrept.

A mai precizat inculpatul că valoarea prejudiciului a fost relativ redusă și că a fost integral recuperat, că este absolvent al unei facultăți, are în întreținere 3 copii și nu are antecedente penale, aspecte care sunt în măsură să conducă la concluzia că fapta nu prezintă gradul concret de pericol social al unei infracțiuni.

Pe baza actelor și lucrărilor dosarului, precum și prin prisma motivelor invocate, Curtea constată că recursul inculpatului nu este fondat.

Potrivit art. 208 C.pen. constituie infracțiunea de furt „luarea unui bun mobil din posesia sau detenția altuia, fără consimțământul acestuia, în scopul de a și-l însuși pe nedrept”.

Din punct de vedere al laturii obiective, acțiunea de luare, deși este o acțiune unică, se realizează prin două acte: a) deposedarea care presupune scoaterea bunului din sfera de stăpânire a posesorului sau detentorului și b) imposedarea care constă în trecerea aceluși bun în sfera de stăpânire a făptuitorului.

Este de observat că inculpatul nu a negat împrejurarea că, la cererea sa, coinculpatul M.I. a luat dintr-o încăpere situată în incinta Administrației Finanțelor Publice Tg. Lăpuș două cutii în care se afla un calculator și un monitor, bunuri pe care le-a transportat la domiciliul recurentului.

Situația este confirmată și prin declarațiile coinculpatului (f. 12-17 dos. urm. pen., f. 13 dos. fond, f. 27 inst. apel) și declarațiile martorilor Raț Gavril (f. 25-26 dos.

urm. pen., f. 21 dos. fond), Buda Ana Maria (f. 22 dos. fond), Medan Oltița Rodica (f. 34 dos. fond) și Peț Veronica (f. 40 dos. fond).

Totodată, acțiunea de luare trebuie să se realizeze fără consimțământul persoanei în posesia sau detenția căreia se afla bunul, această cerință fiind realizată și atunci când persoana vătămată nu a fost pusă în situația de a-și exprima sau acordul.

În speță, recurentul recunoaște că nu a adus la cunoștința vreunei persoane abilitate din cadrul Administrației Finanțelor Publice Tg. Lăpuș că urma să ia acasă bunurile menționate și că nu avea o asemenea permisiune („arăt că nu am anunțat pe nimeni din conducere că urmează să iau calculatorul acasă”; „nu cred că M.I. avea de unde să știe că nu am permisiunea de a lua calculatorul acasă” – f. 14 dos. fond). De asemenea, lipsa consimțământului părții vătămate l-a determinat pe recurent să-l atenționeze pe coinalpat „să nu îl vadă cineva sus în birouri” (f.14 dos. fond).

Sub aspectul laturii subiective, infracțiunea de furt se comite cu intenție directă și este condiționată în realizarea sa și de cerința îndeplinirii scopului însușirii pe nedrept.

În literatura de specialitate și în practica judiciară s-a statuat în mod constant că „un lucru se socotește însușit în momentul în care făptuitorul îl ia în stăpânire și poate dispune de el, adică poate să-l consume, să-l folosească sau să-l înstrăineze” (V. Dongoroz ș.a., *Explicații teoretice ale Codului penal român*, vol. III, Ed Academiei, București, 1971, p.600).

Scopul însușirii pe nedrept este realizat ori de câte ori făptuitorul urmărește să treacă, fără îndreptățire și în mod definitiv, acel bun în stăpânirea sa efectivă, spre a dispune de el ca și când i-ar aparține. Mai mult, atingerea efectivă a scopului nu este cerută de lege, fiind suficient ca făptuitorul să urmărească scopul însușirii pe nedrept.

Neavând nici un drept asupra bunurilor, recurentul le-a luat din posesia părții vătămate fără consimțământul acesteia, le-a transportat la domiciliul său unde urmau a fi folosite de către susnumitul ca un adevărat proprietar, intrând astfel în stăpânirea sa efectivă și definitivă, inculpatul recurent având astfel reprezentarea faptului că partea vătămată este pusă în imposibilitate de a-și exercita drepturile asupra acelor bunuri și-i cauzează o pagubă, ceea ce face ca cerința scopului prevăzută de lege să fie îndeplinită.

Susținerea inculpatului potrivit căreia a luat bunurile deoarece urmărea să învețe să opereze pe calculator nu poate fi primită atâta timp cât partea vătămată nu a fost încunoștințată asupra acestui demers și nu a permis scoaterea de bunuri din incinta unității.

Împrejurarea că bunurile au fost recuperate de către partea vătămată nu este de natură a înlătura existența scopului însușirii pe nedrept deoarece, pe de o parte, inculpatul a intrat în stăpânirea definitivă și deplină a bunurilor, iar pe de altă parte, paguba a fost recuperată ca urmare a demersurilor organelor de urmărire penală, sesizate fiind de partea vătămată.

Pe cale de consecință, Curtea concluzionează că nu este întemeiată critica potrivit căreia infracțiunea pentru care inculpatul a fost trimis în judecată și pentru care s-a dispus condamnarea de către instanța de apel nu întrunește toate elementele constitutive, lipsind latura subiectivă.

Referitor la aplicarea art.18/1 C.pen. curtea reține că la stabilirea în concret a gradului de pericol social se ține seama de modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care a fost comisă, de urmarea produsă precum și de persoana și conduita infractorului.

Atunci când se apreciază dacă fapta săvârșită prezintă sau nu gradul de pericol social al unei infracțiuni, trebuie să se aibă în vedere, printre altele, și urmările faptei sunt reduse și amploarea acesteia.

De altfel, sancțiunea aplicată, penală sau cu caracter administrativ, își poate îndeplini funcțiile care-i sunt atribuite în vederea realizării scopului său și al legii, numai în măsura în care corespunde gravității faptei, potențialului de pericol social pe care-l prezintă în mod real, persoana infractorului, cât și atitudinii acestuia de a se îndrepta sub influența măsurii luate față de el.

În speță, fapta inculpatului nu întrunește condițiile cerute de art.18/1 C.pen.

Astfel, în aprecierea gradului de pericol social concret, nu se poate face abstracție de circumstanțele reale în care s-a comis fapta.

Or, din probe rezultă că inculpatul a antrenat în activitatea infracțională încă o persoană pe care a „instruit-o” cu privire la modul de sustragere (i-a arătat locul unde erau depozitate bunurile și l-a atenționat să nu fie văzut într-un loc unde prezența sa nu era justificată), fapta a fost comisă în loc public, iar prejudiciul, deși recuperat, a fost unul destul de ridicat aspecte care conduc instanța la concluzia că aplicarea unei sancțiuni cu caracter administrativ nu este suficientă pentru realizarea scopului de coerciție și reeducare.

Este adevărat că inculpatul nu are antecedente penale și a recunoscut, în esență, comiterea infracțiunii, încercând totuși să-și atenueze răspunderea penală invocând aspecte neveridice. Aceste elemente, însă, nu pot fi privite izolat de celelalte circumstanțe în care s-a comis infracțiunea și nu sunt suficiente pentru a conchide că fapta nu prezintă gradul de pericol social al unei infracțiuni, fiind avute totuși în vedere de către instanța de apel în procesul de individualizare a modalității de executare a pedepsei.

Pentru toate aceste motive în temeiul art. 385/15 pct. 1 lit. b C.proc.pen. s-a respins ca nefondat recursul inculpatului B.I., iar decizia atacată s-a menținut în totalitate ca fiind legală și temeinică.

2. PLÂNGEREA ÎMPOTRIVA REZOLUȚIEI PROCURORULUI. TERMEN. CONSECINȚE.

Potrivit art.278¹ alin.1 C.proc.pen., termenul de formulare a plângerii împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimiteră în judecată este de 20 de zile și începe să curgă de la data comunicării rezoluției sau ordonanței prin care procurorul ierarhic superior menționat în art.278 alin.1 și 2 C.proc.pen. a respins plângerea formulată conform art.275-278 împotriva acestor acte ale procurorului.

Conform alin.2 al aceluiași articol, în cazul în care procurorul ierarhic superior nu a soluționat plângerea în termenul prevăzut în art.277 C.proc.pen., termenul de 20 de zile curge de la data expirării termenului inițial.

Conform deciziei nr.2075 din 9 iunie 2008 a ÎCCJ dispozițiile art.278¹ alin.2 C.proc.pen. nu pot fi interpretate în sensul că rezoluțiile sau ordonanțele de netrimiteră în judecată pot fi atacate numai într-un termen de maximum 40 de zile, care curge de la data comunicării acestor acte ale procurorului.

Pe de altă parte, termenul de 20 de zile în care trebuie soluționată plângerea formulată conform art.278 C.proc.pen. este distinct de cel de 20 de zile în care se poate formula plângerea în temeiul art.278¹ C.proc.pen.

Fiind termene distincte, fiecare dintre acestea trebuie calculat diferit, cu respectarea disp. art.186 C.proc.pen., referitoare la calcularea termenelor procedurale, așa încât nu pot fi cumulate două termene de strict 20 de zile, durata efectivă a fiecăruia putând fi diferită.

Prin sentința penală nr.539 din 23 octombrie 2008 a Tribunalului Cluj în baza art.278¹ alin.2 C.proc.pen. s-a respins ca tardivă plângerea formulată de petenta P.G.A., împotriva rezoluției din dosarul nr.761/P/2007 din 12.05.2008 a Parchetului de pe lângă Tribunalul Cluj și a rezoluției nr.369/II/2/2008 a prim-procurorului Parchetului de pe lângă Tribunalul Cluj.

Pentru a pronunța această soluție, prima instanță a reținut în fapt următoarele:

Prin plângerea formulată de petenta P.G.A. împotriva rezoluției procurorului dată în dosar nr.761P/2007 al Parchetului de pe lângă Tribunalul Cluj, petenta a solicitat cercetarea numitului B.Gh. pentru săvârșirea infracțiunilor de distrugere, furt și tulburare de posesie, constând în aceea că în cursul zilei de 8.06.2007 a pătruns în livada proprietatea petentei, ocazie cu care a distrus gardul și iarba și a tăiat un număr de 37 meri. De asemenea a mai arătat petenta că în cursul anului 1997 i-a defrișat 300 de pomi fructiferi și în anul 2006 i-a sustras întreaga producție de mere.

S-a reținut de către Parchet că la data de 24.07.2007, petenta P.G.A. a depus plângere penală prin care a solicitat cercetarea numitului B.Gh. pentru săvârșirea infracțiunilor de distrugere, furt și tulburare de posesie, constând în aceea că în cursul zilei de 8.06.2007 a pătruns în livada proprietatea petentei, ocazie cu care a distrus gardul și iarba, a tăiat un număr de 37 meri. În continuare, în plângere se arată că în cursul anului 1997 i-a defrișat 300 de pomi fructiferi și în anul 2006 i-a sustras întreaga producție de mere.

Totodată, la data de 23.08.2007 petenta a depus în completarea plângerii penale de mai sus o sesizare prin care arată că persoana reclamată B.Gh. a sustras merii tăiați anterior, solicitând efectuarea de cercetări față de susnumitul pentru comiterea infracțiunilor de distrugere, de furt și tulburare de posesie (f. 2-6).

Plângerea penală cu completarea ulterioară a fost trimisă la organele de cercetare penală, iar în urma efectuării actelor premergătoare sub aspectul infracțiunilor prev. de art. de art. 220, art. 217 și art 208 din C. pen., organele de poliție au propus neînceperea urmăririi penale, propunere confirmată de către Parchetul de pe lângă Tribunalul Cluj.

Împotriva acestei rezoluții petenta a formulat plangere la prim-procurorul Parchetului de pe lângă Tribunalul Cluj la data de 4 iunie 2008, prim-procurorul respingând această plangere prin rezoluția nr.369/II/2/2008 din data de 19.06.2008 (f.4-5). Plangerea adresată instanței în temeiul dispozițiilor art. 278¹ C.proc.pen. a fost înregistrată la Tribunalul Cluj la data de 18.07.2008.

Din oficiu, la termenul de judecată din data de 23.10.2008 instanța a invocat tardivitatea plangerii adresată instanței de judecată

Cu privire la excepția tardivității, tribunalul a reținut că potrivit alin. 1 din art. 278¹ C.proc.pen. "după respingerea plângerii făcută conform art. 275-278 împotriva rezoluției de neîncepere a urmăririi penale sau a ordonanței ori după caz a rezoluției de clasare, de scoatere de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale date de procuror persoana vătămată, precum și orice alte persoane al căror interese legitime sunt vătămate pot face plângere în termen de 20 de zile de la data comunicării de către procuror a modului de rezolvare potrivit art. 277 și 278 la instanța căreia i-ar reveni potrivit legii competența să judece cauza în primă instanță... Potrivit alin. 2 din același articol, "În cazul în care prim procurorul parchetului sau după caz procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel nu a soluționat plângerea în termenul prevăzut în art. 277, termenul prevăzut în aliniatul 1 curge de la data expirării termenului initial de 20 de zile".

Art. 277 C.proc.pen. prevede că " procurorul este obligat să rezolve plângerea in termen de cel mult 20 de zile de la primire și să comunice persoanei care a făcut plângere modul în care a fost rezolvată".

Astfel, tribunalul a apreciat că prin dispozitia art.278¹ alin.1 și 2 C.proc.pen. se prevăd *două termene distincte de 20 de zile* în care trebuie să fie adresată plângerea instanței de judecată. Astfel, potrivit alin.1, după comunicarea soluției prim procurorului de respingere a plângerii, persoana interesată poate să facă plângere la instanță în termen de 20 de zile de la data acestei comunicări.

Potrivit alin.2 al aceluiași articol, acest termen de 20 de zile prevăzut în alin.1 curge de la o *altă dată* în situația în care prim procurorul parchetului sau după caz procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel nu a soluționat plângerea în termenul prevăzut în art. 277 C.proc.pen., respectiv de la data expirării termenului inițial de 20 de zile în care prim procurorul este obligat să soluționeze plângerea în conformitate cu art.277 C.proc.pen.

Ca atare, tribunalul a reținut că legiuitorul a avut în vedere la momentul reglementării instituției plângerii contra soluțiilor procurorului asigurarea celerității acestei proceduri prin instituirea unor termene exacte în care se poate formula plângerea, precum și evitarea situațiilor în care prim procurorul nu și-ar respecta la timp obligația de a soluționa plângerea făcută împotriva unui act a procurorului din subordine. Aceste dispoziții au fost instituite într-un *dublu scop*, pe de o parte în favoarea persoanelor care contestă soluțiile procurorilor și pentru protejarea intereselor acestora, deoarece obiectiv există situații când nu toate plângerile formulate împotriva soluției procurorului sunt soluționate de către prim procuror în termen de 20 de zile, iar pe de altă parte pentru a se evita menținerea unei stări de incertitudine asupra potențialei vinovății a persoanelor cercetate, prin prelungirea nejustificată a momentului la care soluția de netrimiteră în judecată poate fi atacată la o instanță de judecată.

Normele procedurale instituite de textele de lege mai sus menționate sunt de ordine publică și de strictă interpretare, neadmițând nici o excepție, nerespectarea termenului legal imperativ prev. de art. 278¹ C.proc.pen. urmând să antreneze conform art. 185 C.proc.penală decăderea din exercițiul acelu drept și nulitatea actului făcut peste termen.

Pe de altă parte, tribunalul a apreciat că aceste termene prev. de art.278¹ alin.1 și 2, sunt două termene distincte.

Astfel, alin.1 are în vedere ipoteza în care prim-procurorul respectă termenul de 20 de zile prev. de art.277 C.proc.pen. și comunică persoanei care a făcut plângerea solutia de respingere.

În condițiile în care însă plângerea este soluționată de prim-procuror după expirarea termenului de 20 de zile instituit de art.277 C.proc.pen., persoana vătămată este obligată ca în decurs de 20 de zile de la data când el trebuia să răspundă să formuleze plângere la instanța de judecată.

Prin aprecierea ca imperativă a naturii juridice a acestui termen nu se lezează interesele procedurale ale persoanei care face plângerea și nici nu se instituie în sarcina sa o sancțiune procedurală care ar avea ca temei nu culpa sa, ci culpa prim procurorului care nu a respectat termenul de 20 de zile. Din contră, norma procedurală este în favoarea persoanei interesate care astfel, formulând plângerea la instanță, îl obligă pe prim procuror să se pronunțe asupra plângerii pe care i-a adresat-o inițial.

Este de menționat împrejurarea că în ipoteza prev. de art.278¹ C.proc.pen., ceea ce se *contestă* în fața instanței de judecată, nu este rezoluția prim procurorului

de respingere a acțiunii, ci *soluția procurorului de caz*, astfel încât nu pot fi primite susținerile potrivit cărora în lipsa rezoluției emise de către prim procuror nu există un act care să fie atacat în instanță, actul respectiv fiind chiar rezoluția sau ordonanța de netrimiteră în judecată adoptată de către procurorul de caz.

Dacă, prin ipoteză, după formularea plângerii la instanță în condițiile art.278¹ alin.2 C.proc.pen., prim procurorul ar admite plângerea adresată lui de către persoana interesată și ar infirma soluția procurorului ierarhic inferior, instanța de judecată ar urma să respingă ca lipsită de obiect plângerea adresată ei deoarece rezoluția sau ordonanța atacată nu ar mai exista în materialitatea sa.

Concluzionând, tribunalul a apreciat că termenele prev. de art.278¹ alin.2 sunt diferite și sunt imperative, nerespectarea lor urmând a avea aceeași sancțiune ca și nerespectarea termenelor de declarare a căilor de atac, respectiv respingerea plângerilor ca tardive.

În legătură cu natura termenelor prev. de art. 278¹ alin.1 C.proc.pen. în sensul că acestea nu sunt termene de recomandare, ci de decădere, având natura juridică a unei căi de atac împotriva soluției de neîncepere a urmăririi penale s-a pronunțat și instanța supremă prin decizia penală nr.84/23.09.2002 și decizia penală nr. 209/19.09.2005.

În prezenta cauză, așa cum reiese din actele dosarului plângerea formulată de petentă împotriva rezoluției de neîncepere a urmăririi penale a fost înregistrată la prim procuror în data de 4 iunie 2008, astfel încât prim procurorul avea obligația să o soluționeze până la data de 24 iunie 2008. De la această dată, a început să curgă termenul de 20 de zile prev. de art.278¹ alin. 2 C.proc.pen., urmând ca acesta să se împlinească în data de 14 iulie 2008.

Plângerea a fost adresată însă instanței la data de 18 iulie 2008 fiind deci încălcate dispoz.art.278¹ alin.2 C.proc.pen. În cauză nu sunt incidente dispoz.art.278¹ alin.1 C.proc.pen. deoarece așa cum s-a arătat anterior, acestea au în vedere o altă ipoteză, respectiv aceea a soluționării plângerii de către prim procuror cu respectarea termenului prev. de art.277 C.proc.pen.

Ca atare, tribunalul a admis excepția tardivității plângerii invocată din oficiu și în consecință, a respins ca tardivă plângerea formulată de petentă, nemaimpunându-se examinarea cauzei pe fond.

Împotriva soluției instanței de fond a declarat recurs petenta P.G.A. susținând că în mod greșit i-a fost respinsă plângerea ca tardivă, întrucât a formulat-o în termenul prevăzut de lege, care a început să curgă de la data când i s-a comunicat rezoluția dispusă de procurorul general. Apreciază că se impune casarea hotărârii și trimiterea dosarului pentru rejudecare la Tribunalul Cluj, plângerea formulată fiind în termen.

Recursul declarat este fondat.

Prin sentința penală 539 din 23 octombrie 2008 pronunțată de Tribunalul Cluj, s-a respins, ca tardivă, plângerea formulată de petiționara P.G.A..

Instanța a reținut că la 4 iunie 2008 s-a înregistrat la Prim procurorul Parchetului de pe lângă Tribunalul Cluj plângerea formulată conform art.278¹ C.proc.pen., iar acesta a soluționat plângerea înăuntrul termenului de 20 de zile prevăzut de lege, respectiv la 19 iunie 2008, soluție ce i-a fost comunicată la aceeași dată petiționarei deci, după 15 zile de la înregistrare, înainte de expirarea termenului de 20 de zile prevăzut de lege.

Instanța a constatat că Prim procurorul avea obligația să soluționeze plângerea petentei până la 24 iunie 2008, dată de la care a început să curgă termenul de 20 de zile prev.de art.278¹ alin.2 C.proc.pen., urmând ca acesta să se

împlinescă în data de 14 iulie 2008, condiții în care plângerea petentei fiind adresată tribunalului la 18 iulie 2008, a fost tardivă, fiind încălcate disp.art.278¹ alin.2 C.proc.pen., plângerea fiind formulată tardiv la instanță, peste termenul cumulată de 40 de zile prevăzut în art.278 alin.2 C.proc.pen.

Curtea a apreciat că în mod greșit Tribunalul Cluj a reținut că plângerea formulată de petiționară este tardivă, fiind depusă peste termenul cumulată de 40 de zile prevăzut în art.278¹ alin.2 C.proc.pen., termen care a fost calculat de instanță de la data de 24 iunie 2008, dată de la care a început să curgă termenul de 20 de zile prev.de art.278¹ alin.2 C.proc.pen., urmând ca acesta să se împlinescă la 14 iulie 2008.

Dispozițiile legale ce reglementează procedura plângerii împotriva rezoluțiilor și ordonanțelor procurorului de netrimiteră în judecată, nu prevăd că aceste acte pot fi atacate într-un termen cumulată de 40 de zile de la comunicarea rezoluției sau ordonanței procurorului.

Potrivit art.278¹ alin.1 C.proc.pen., termenul de formulare a plângerii împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimiteră în judecată este de 20 de zile și începe să curgă de la data comunicării rezoluției sau ordonanței prin care procurorul ierarhic superior menționat în art.278 alin.1 și 2 C.proc.pen. a respins plângerea formulată conform art.275-278 împotriva acestor acte ale procurorului.

Conform alin.2 al aceluiași articol, în cazul în care procurorul ierarhic superior nu a soluționat plângerea în termenul prevăzut în art.277 C.p.proc.pen., termenul de 20 de zile curge de la data expirării termenului inițial.

Conform deciziei nr.2075 din 9 iunie 2008 a ÎCCJ dispozițiile art.278¹ alin.2 C.proc.pen. nu pot fi interpretate în sensul că rezoluțiile sau ordonanțele de netrimiteră în judecată pot fi atacate numai într-un termen de maximum 40 de zile, care curge de la data comunicării acestor acte ale procurorului.

Se impune precizarea că dispozițiile art.278¹ alin.2 C.proc.pen. devin incidente numai în situația în care procurorul ierarhic superior nu soluționează în termen de 20 de zile plângerea cu care a fost investit în condițiile art.278 alin.1 și 3 C.proc.pen.

Pe de altă parte, termenul de 20 de zile în care trebuie soluționată plângerea formulată conform art.278 C.proc.pen.este distinct de cel de 20 de zile în care se poate formula plângere în temeiul art.278¹ C.proc.pen.

Fiind termene distincte, fiecare dintre acestea trebuie calculat diferit, cu respectarea disp.art.186 C.proc.pen., referitoare la calcularea termenelor procedurale, așa încât nu pot fi cumulate două termene de strict 20 de zile, durata efectivă a fiecăruia putând fi diferită.

Este de reținut și faptul că termenul de 20 de zile, în care procurorul ierarhic superior trebuie să soluționeze plângerea, începe să curgă, în mod firesc, de la data înregistrării acesteia.

În concluzie, curtea a reținut că disp.art.277, art.278 și art.278¹ alin.2 C.proc.pen. nu pot fi interpretate decât în sensul că, termenul de 20 de zile, în care procurorul ierarhic superior soluționează o plângere în condițiile art.278 alin.3 C.proc.pen., începe să curgă în momentul primirii petiției.

Tot astfel, disp.art.278¹ alin.2 C.proc.pen.nu pot fi interpretate decât în sensul că, în situația nerezolvării plângerii de către procurorul ierarhic superior în termenul legal, la expirarea acestuia începe să curgă un termen distinct de 20 de zile, în care se poate face plângere la instanță.

Din actele de la dosar, rezultă fără nici un dubiu că plângerea petentei a fost înregistrată la Prim procurorul Parchetului de pe lângă Tribunalul Cluj la 4 iunie 2008, prim procurorul a soluționat plângerea după 15 zile de la înregistrare respectiv la 19

iunie 2008, soluție pe care i-a comunicat-o petiționarei la 19 iunie 2008, conform adresei de la fila 9.

Prin urmare, petiționara putea să formuleze plângere la instanță de la data când lua la cunoștință soluția Prim procurorului Parchetului de pe lângă Tribunalul Cluj.

Conform scriptului de la fila 12, petiționara a primit la domiciliu comunicarea soluției trimisă de Prim procurorul parchetului la 1 iulie 2008, dată de la care curgea un termen de 20 de zile pentru formularea plângerii la instanță, termen care a fost respectat deoarece plângerea a fost înregistrată la 18 iulie 2008.

Confuzia Tribunalului Cluj s-a datorat împrejurării că Prim procurorul a rezolvat plângerea petentei înainte de expirarea termenului de 20 de zile, condiții în care petiționara a trebuit încunoștințată de îndată, lucru care s-a și întâmplat deoarece i s-a trimis comunicarea la 19 iunie 2008 prin poștă, înștiințare care așa cum am arătat i-a parvenit la 1 iulie 2008, dată de la care curgea un nou termen de 20 de zile pentru formularea plângerii la instanță.

Față de cele expuse mai sus, rezultă că plângerea a fost formulată de petentă în termen, astfel că instanța a admis recursul promovat în baza art.385¹⁵ pct.2 lit.c C.proc.pen. ca fiind fondat, s-a casat în întregime sentința atacată și s-a trimis cauza spre rejudecare la instanța de fond, Tribunalul Cluj, pentru a fi soluționată pe fond.

3. Plângerea împotriva ordonanței procurorului. Natura juridică. Lipsa actelor de urmărire penală. Consecințe.

Plângerea adresată instanței de judecată competente, prin care persoana nemulțumită de modul în care a fost soluționată în cadrul Ministerului Public plângerea prevăzută de art.275-278 din C.proc.pen., are, între altele, natura juridică a unei căi de atac și vizează controlul judecătoresc al soluției de scoatere sau neîncepere a urmăririi penale.

Această plângere, astfel cum a fost reglementată prin art.278¹ din C.proc.pen., de natură a da eficiență dispozițiilor art.21 din Constituția României și art.13 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, investeste instanța, sub un prim aspect, cu examinarea legalității și temeiniciei rezoluției atacate.

Pentru a se putea verifica legalitatea și temeinicia soluției de scoatere de sub urmărire penală și respectiv de netrimitere în judecată, parchetul trebuie să stabilească situația de fapt exactă (dată, faptă, loc, făptuitor), încadrarea juridică corespunzătoare, dacă sunt sau nu întrunite elementele constitutive ale infracțiunilor reținute și apoi să verifice, în raport de toate aceste date, dacă a intervenit sau nu prescripția răspunderii penale și pentru care fapte anume, neîndeplinirea acestor cerințe având drept consecință admiterea plângerii și desființarea rezoluției atacate, soluția rezultând și din necesitatea respectării dreptului la un proces echitabil garantat de art.6 din Convenția Europeană.

DECIZIA PENALĂ NR. 156/R/17.03.2009

Prin sentința penală nr.610 din 25 noiembrie 2008 a Tribunalului Cluj, în temeiul art.278¹ pct.8 lit.b C.proc.pen. s-a admis plângerea petentei C.A.I. împotriva Ordonanței primului-procuror nr.35/II/2/25.06.2008 și a Ordonanței nr.446/P/14.XII.2007 a Parchetului de pe lângă Tribunalul Cluj prin care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a învinutului M.G.C. pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat, prev. și ped. de art.210, rap. la art.208 al.1, 209 al.1 lit.e, cu aplic. art. 41 al.2 C.pen. și neînceperea urmăririi penale față de numiții M.G.C., V.S.M.,

M.Gh.M, M.A.M., L.L. și T.F. pentru infracțiunea de spălare de bani prev. și ped. de art.23 lit.a din L.656/2002, pe care le-a desființat și a dispus redeschiderea urmăririi penale pentru infracțiunea de furt calificat, prev. și ped. de art.210, rap. la art.208 al.1, 209 al.1 lit.e, cu aplic. art. 41 al.2 C.pen. în ceea ce-l privește pe învinuitul M.G.C., și începerea urmăririi penale față de numiții M.G.C., V.S.M., M.Gh.M, M.A.M., L.L. și T.F. pentru infracțiunea de spălare de bani prev. și ped. de art.23 lit.a din Legea nr.656/2002.

Pentru a pronunța această soluție, prima instanță a reținut în fapt următoarele:

Prin plângerea înregistrată sub nr. de mai sus împotriva Ordonanței nr.446/P/14.XII.2007 a Parchetului de pe lângă Tribunalul Cluj și a primului-procuror, prin care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a învinuitului M.G.C. pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat prev. și ped. de art.210 C.pen. rap. la art.208 al.1, 209 al.1 lit.e, cu aplic. art. 41 al.2 C.pen. și neînceperea urmăririi penale față de numiții M.G.C., V.S.M., M.Gh.M, M.A.M., L.L. și T.F. pentru infracțiunea de spălare de bani prev. și ped. de art.23 lit.a din Legea nr.656/2002, a formulat plângere petenta C.A.I. solicitând desființarea ordonanțelor și redeschiderea urmăririi penale pentru infracțiunea de furt calificat, prev. și ped. de art.210, rap. la art.208 al.1, 209 al.1 lit.e, cu aplic. art. 41 al.2 C.pen. în ceea ce-l privește pe învinuitul M.G.C. și începerea urmăririi penale față de numiții M.G.C., V.S.M., M.Gh.M, M.A.M., L.L. și T.F. pentru infracțiunea de spălare de bani prev. și ped. de art.23 lit.a din Legea nr. 656/2002, iar aceștia au solicitat schimbarea temeiului achitării pentru infracțiunea de spălare de bani, prev. și ped. de art.23 lit.a din Legea nr.656/2002, reținându-se art.10 lit.a C.proc.pen. în loc de art.10 lit.d C.proc.pen.

Pentru pronunțarea ordonanțelor atacate s-a reținut că partea vătămată C.A.I., fostă M., a fost căsătorită cu învinuitul M.G.C. în perioada octombrie 2005-noiembrie 2006, iar prin sentința civilă nr.8510/2006 a Judecătoriei Cluj-Napoca, rămasă definitivă prin neapelare, a fost desfăcută căsătoria dintre cei doi din vina exclusivă a numitului M.G.C..

Din luna martie 2006 soții s-au separat în fapt, persoana vătămată mutându-se de la locuința comună - imobilul aparținând părinților învinuitului; tot în luna martie 2006 s-a născut minora M.A.

În cursul lunii februarie 2006 persoana vătămată C.A.I. a vândut cota parte de 1/3 dintr-un imobil situat în municipiul Cluj-Napoca, o parte din suma obținută, în valută- euro, fiind depusă la BT.

În data de 14 februarie 2006, orele 15:53:47, persoana vătămată a scos de la BT SA, Sucursala Cluj suma de 160.000 euro - 200 bancnote a 100 euro, 2800 bancnote a 50 euro, ambalate sub forma unui calup.

În aceeași zi persoana vătămată împreună cu învinuitul M.G.C. s-au deplasat la Bancpost SA, Sucursala Cluj. Persoana vătămată intenționa să închirieze o casetă de valori, în cele din urmă a acceptat să depoziteze în caseta de valori închiriată anterior de învinuit, accesul și depunerea în caseta de valori având loc între orele 16.20-16.25. Titularul contractului de închiriere al casetei de valori fiind învinuitul, acesta apare în rubrica deponentului care a accesat caseta.

Este cert faptul că învinuitul M.G.C. a accesat din nou caseta de valori în data de 16 februarie 2006 între orele 10.30-10.35.

Persoana vătămată a arătat că în cursul lunii iunie 2006 a constatat lipsa sumei de 160.000 euro din caseta de valori.

Este cert că singura cheie a casetei de valori s-a aflat în posesia persoanei vătămate. Bancpost SA, Sucursala Cluj a comunicat că înregistrările video privind

accesul la casetele de valori sunt stocate de către firma de supraveghere cu care colaborează pe o perioadă de 30 de zile, nemaifiind disponibile.

Dimensiunile casetei de valori sunt de 48 x 27 x 8 cm.

Sub aspect procedural relevăm faptul că în data de 14 iunie 2006 persoana vătămată a înaintat către și la Poliția Municipiului Cluj-Napoca plângere împotriva numiților M.G.C. și B.R. pentru săvârșirea infracțiunilor de furt calificat prev. și ped. de art.210 C.pen. rap. la art.208, 209 C.pen., respectiv complicitate la furt calificat prev. și ped. de art.26 rap. la art.208, 209 C.pen., reclamând faptul că numitul M.G.C. cu complicitatea numitului B.R. - angajat în calitate de Teller la Bancpost SA, Sucursala Cluj, i-au sustras suma de 160.000 euro depusă la această bancă în caseta de valori, în cursul lunii februarie 2006.

Totodată persoana vătămată mai reclamă faptul că în perioada în care locuia la socrii săi numitul M.G.C. i-a sustras suma de 30.000 euro.

Cauza a format obiectul dosarului Parchetului de pe lângă Tribunalul Cluj nr.703/P/2006 în care prin rezoluția din 7 august 2006, în temeiul prevederilor art.10 lit.d, 228 al.6, 279 al.1 lit.a, 285 din C.proc.pen., a dispus neînceperea urmăririi penale față de numitul B.R. pentru infracțiunile prev. de art.26 rap. la art.208 al.1, 209 al.1 lit.a, i C.pen. și art.246 C.pen., respectiv trimiterea plângerii persoanei vătămate M.A.I. Judecătoriei Cluj-Napoca pentru a se pronunța față de numitul M.G.C. sub aspectul comiterii infracțiunilor prev. de art.210 din C.pen.

Cauza astfel trimisă a format obiectul dosarului Judecătoriei Cluj-Napoca nr.17.169/9007/211/2007. În timp ce cauza se afla pe rol, persoana vătămată, în data de 19 martie 2007, a depus plângere penală la DIICOT, Biroul Teritorial Cluj împotriva numiților M.G.C., V.S.M., M.Gh.M, M.A.M., L.L. și T.F. pentru săvârșirea infracțiunilor prev. de art.7,2 lit.b pct.5 și 14 din Legea nr.39/2003.

Ca urmare prin sentința penală nr.448 din 19 aprilie 2007 Judecătoria Cluj-Napoca a hotărât trimiterea cauzei având ca obiect plângerea formulată de către partea vătămată C.A.I. împotriva inculpatului M.G.C. pentru săvârșirea infracțiunilor de furt prev. de art.210 rap. la art.208 al.1 și 209 al.1 lit.e și al.4 din C.pen. respectiv 208 al.1 din C.pen. la DIICOT, Biroul Teritorial Cluj pentru efectuarea cercetărilor sub aspectul săvârșirii infracțiunilor prev. de art.7 al.1 din Legea nr.39/2003 și art.12 din Legea nr.508/2004. Sentința a rămas definitivă în recurs în data de 6 iunie 2007.

Între timp, în cauza ce a format obiectul dosarului DIICOT, Biroul Teritorial Cluj nr.28 D/P/2007 prin ordonanța din 24 mai 2007 s-a dispus, în baza art.228 al.6, 10 lit.d din C.proc.pen., neînceperea urmăririi penale față de numiții M.G.C. ș.a. pentru săvârșirea infracțiunii de inițiere a unui grup infracțional organizat prev. și ped. de art.7 al.1 din Legea nr.39/2003, respectiv, în baza art.45, 42, 27 pct.1 lit.b din C.proc.pen. și art.12 din Legea nr.508/2004, declinarea competenței de soluționare privind pe aceiași făptuitori sub aspectul săvârșirii infracțiunii de spălare de bani prev. de art.23 lit.a din Legea nr.656/2002 în favoarea Parchetului de pe lângă Tribunalul Cluj.

Cauza astfel declinată a format obiectul prezentului dosar.

S-a menționat că Judecătoria Cluj-Napoca nu a trimis, conform dispozitivului sentinței penale, dosarul către DIICOT, Biroul Teritorial Cluj, dosarul parvenind la Parchetul de pe lângă Tribunalul Cluj, în urma unor solicitări repetate, în cursul lunii septembrie 2007.

A fost administrat întreg materialul probator solicitat de persoana vătămată și învinuit - audieri martori, adrese solicitare date, depuneri acte, etc.

S-a precizat că întrucât plângerea penală a fost depusă de către persoana vătămată la Poliția Municipiului Cluj-Napoca după 4 luni de la data săvârșirii faptelor reclamate a afectat în mod substanțial, negativ, administrarea probelor și mijloacelor de probă, respectiv stabilirea stării de fapt reale.

După cum s-a arătat, a fost administrat întreg probatoriul posibil inclusiv cel solicitat de persoana vătămată și de învinuit.

Învinuitul M.G.C. în mod constant și consecvent nu a recunoscut săvârșirea faptelor reclamate. Arată că în data de 14 februarie 2006 persoana vătămată nu a depus în caseta de valori suma de 160.000 euro, ci un pachet care conținea bijuterii și o sumă mult mai mică de bani; în data de 16 februarie 2006 la solicitarea persoanei vătămate a ridicat pachetul respectiv din bancă și l-a predat acesteia.

Martorul B.R. - funcționarul băncii care a asigurat accesul la caseta de valori în 14 și 16 februarie 2006 a arătat că în conformitate cu normele bancare după predarea casetei de valori clienții rămân singuri în tezaur, astfel încât nu cunoaște ce anume s-a depus în casetă.

Martorele S.E. și B.D.A., audiate la solicitarea persoanei vătămate, nu cunosc nimic în mod direct referitor la faptele reclamate privind sustragerea sumelor de 160.000 respectiv 30.000 de euro.

Martorii C.R., M.M., M.Gh.M., M.A.M. nu relatează aspecte privind direct sustragerea sumelor de bani, iar pe de altă parte sunt în relații de rudenie cu persoana vătămată, respectiv cu învinuitul, depozițiile acestora trebuind coroborate cu celelalte probe.

Martorul G.H.T. - notar, audiat la solicitarea persoanei vătămate pentru a-i crea un alibi care să infirme susținerile învinuitului conform cărora în data de 16 februarie 2006 când s-a deplasat pentru ridicarea pachetului a fost însoțit până la intrarea în bancă de către soția sa, nu infirmă în mod cert aceste susțineri. Martorul arată textual: „... în dimineața zilei de 16 februarie 2006 în jurul orelor 9.30 se afla în biroul notarial doamna avocat C.A., singură, care mi-a cerut permisiunea să redacteze pe calculatorul din birou contractul de vânzare-cumpărare. Apreciez că doamna C. a stat în jur de o oră pentru redactarea contractului după care a plecat.”

Accesul la caseta de valori în data de 16 februarie 2006 a avut loc, conform datelor comunicate de bancă, între orele 10.30-10.35. Având în vedere caracterul relativ și aproximativ al datelor indicate de martorul notar, timpul scurs de la data producerii evenimentului, numărul mare de clienți, pe de o parte, cât și faptul că și în contextul datelor indicate de martor ar fi posibilă, la limită, deplasarea la bancă, pe de altă parte, s-a subliniat încă o dată că nu sunt infirmate în mod cert susținerile învinuitului.

La toate cele de mai sus, se adaugă câteva semne de întrebare, dubii, care pot fi interpretate în favoarea învinuitului. S-a exemplificat faptul că plângerea a fost depusă la câteva luni de la săvârșirea faptelor, aspect ce nu are o explicație logică referitor cel puțin la suma de 30.000 euro a cărei dispariție a fost constatată anterior părăsirii imobilului socrilor, deci anterior lunii martie 2006.

De asemenea cheia care permitea accesul la caseta de valori s-a aflat tot timpul în posesia persoanei vătămate.

În concluzie, deși a fost administrat întreg materialul probator posibil, până la epuizare, nu rezultă cu certitudine faptul că învinuitul a sustras sumele de 160.000, respectiv 30.000 euro, condiții în care dubiile existente interpretându-se în favoarea învinuitului conform principiului „in dubio pro reo”, s-a dispus, în temeiul prevederilor art.10 lit.a din C.proc.pen., scoaterea acestuia de sub urmărire penală pentru infracțiunea de furt.

Pe cale de consecință, s-a stabilit că nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de spălare de bani prev. de art.23 lit.a din Legea nr.656/2002 nefiind probat că s-ar fi săvârșit vreo infracțiune din care provin sumele de bani în cauză și s-a dispus, în temeiul prevederilor art.10 lit.d din C.proc.pen., neînceperea urmăririi penale.

Analizând plângerea petentei C.A.I. prin prisma motivelor invocate și din oficiu, instanța a apreciat întemeiată plângerea acesteia și în consecință nefondate solicitările numiților M.G.C., V.S.M., M.Gh.M, M.A.M., L.L. și T.F. de schimbare a temeiului achitării pentru infracțiunea de spălare de bani, prev. și ped. de art.23 lit.a din L.656/2002, din art. 10 lit. d în art. 10 lit. a C.proc.pen.

Tribunalul Cluj a reținut că partea vătămată C.A.I. și M.G. au fost căsătoriți legal, iar în perioada respectivă, partea vătămată susține că ar fi fost furată de către soț de suma de 190.000 euro, provenită din vânzarea unei case părintești și cu ajutorul celorlalți învinuiți ar fi investit suma respectivă în diverse bunuri, iar organele de urmărire penală au analizat mai mult susținerile învinuitului fără să administreze toate probele propuse în scopul aflării adevărului și nici o probă cu privire la infracțiunea de spălare de bani.

După cum rezultă din probele de la dosar, organele de cercetare penală nu au verificat mobilul închirierii casetei de valori de către M.G., numărul de accesări și de către cine au fost făcute, precum și datele la care a fost accesată respectiva casetă, după închiriere, și dacă a fost folosită caseta în scopul pentru care s-a închiriat.

Cu toate că aveau posibilitatea verificării orei la care s-a ridicat suma de bani de la BT și cine a însoțit-o pe partea vătămată la bancă, precum și a timpului scurs de la ridicarea banilor până la depunerea lor la Bancpost, nu s-a făcut nici o verificare în acest sens.

Chiar dacă declarația numitului S.I. de la f.90-91 este o declarație extrajudiciară, văzând încheierea de autentificare din 18.01.2008, notar – G.H.T., Tribunalul Cluj a apreciat că se impune audierea acestuia în condiții procedurale și a persoanelor față de care M.G. s-ar fi lăudat că „i-a tras soției o țeapă de 200.000 euro”.

Nu au fost administrate toate probele propuse de partea vătămată C.A.I. cu toate că în speță se discută despre însușirea unei sume de 190.000 euro, afirmându-se că a fost administrat întreg materialul probator posibil, până la epuizare și conform principiului „in dubio pro reo”, s-a dat ordonanța menționată mai sus.

S-a apreciat că era de datoria organelor de urmărire penală să stabilească motivul pentru care partea vătămată nu a verificat caseta de valori după data de 14.02.2006 până în iunie 2006 și chiar posibilitatea depozitării în cutia de valori a sumei de 160.000 euro, în bancnotele de valoarea ridicată de la Banca Transilvania.

Referitor la infracțiunea de spălare a banilor, nu s-a administrat nici măcar o probă, pe considerentul că nu s-a dovedit infracțiunea premisă, respectiv furtul banilor, nu s-a făcut nici cea mai mică încercare de verificare a veniturilor învinuiților și posibilitatea procurării unor bunuri de o valoare apreciabilă, nu s-a stabilit nici sursa veniturilor societății conduse de M.GH.M., cu privire la achiziționarea de bunuri de valoare, după data de 16.02.2006.

Instanța a apreciat că urmărirea penală este lacunară și raportat la obiectul cauzei se impune stabilirea și administrarea următoarelor probe: care a fost motivul real al închirierii casetei de valori de către M.G., la acea dată soțul părții vătămate;

- cine a însoțit-o pe partea vătămată C.A.I., la Banca Transilvania, în data de 14.02.2006, când s-au ridicat cei 160.000 euro și unde a fost dusă respectiva sumă;

- audiat martorul B.R. cu privire la discuția avută cu partea vătămată, referitoare la accesul la caseta de valori, verificat și dacă la data de 16.02.2006, orele 10,30-10,35, acesta era sau nu de serviciu;

- după închirierea casetei de valori, de câte ori, de către cine și la ce date a fost accesată;

- audiată funcționara de la BT despre care partea vătămată susține că ar avea cunoștință de faptul că era însoțită la data ridicării banilor de către M.G., verificată ora la care s-a ridicat suma de bani și dacă era timp fizic pentru a ajunge la Bancpost în vederea depozitării banilor; la cine a rămas cheia de la caseta de valori, după data de 14.02.2006, precum și după data de 16.02.2006;

- audierea martorilor de la biroul notarului G.H.T., care au cunoștință de ora plecării de la birou a părții vătămate în data de 16.02.2006, inclusiv martora P.D.;

- audiați martorii S.E., C.M., C.R., B.D., S.I., cu privire la afirmațiile făcute de către M.G., legate de cauză;

- verificat dacă autoturismele aduse de L.L. erau plătite de către M.G.;

- administrarea oricăror altor probe concludente pentru stabilirea adevărului, inclusiv testul poligraf, în măsura în care acceptă părțile;

- verificarea veniturilor numiților Morar Gheorghe Marian, Văsar Sanda Maria, Morar George, Lakatoș Laszlo și Thomas Frenko înainte de data de 16.02.2006 și stabilirea posibilității achiziționării autoturismelor și terenurilor procurate în perioada imediată, din veniturile lor;

- verificarea la băncile din Cluj-Napoca, deschiderea de conturi sau închirierea de casete de valori după data de 16.02.2006, de către învinuiți;

- verificat bilanțul SC Agrisut Prod Com Impex SRL la sfârșitul anului 2005 și sursa veniturilor din care s-au procurat bunuri după data de 16.02.2006.

Împotriva sentinței tribunalului, au declarat recurs Parchetul de pe lângă Tribunalul Cluj și intimații M.G.C., V.S.M., M.Gh.M, M.A.M., L.L. și T.F.

Prin motivele scrise și orale parchetul a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței penale 610/25 noiembrie 2008 a Tribunalului Cluj și rejudecând cauza, respingerea plângerii formulate de petenta C.A.I. împotriva soluției emise de procuror în dosarul 446/P/2007 al Parchetului de pe lângă Tribunalul Cluj, ca nefondată. Parchetul arată că, în speță, au fost administrate toate probele apreciate de organele de urmărire penală ca pertinente și utile, iar în final s-a dat eficiență principiului „in dubio pro reo”.

S-a susținut de către parchet că atâta vreme cât nu s-a putut proba infracțiunea de furt calificat, nu există nici infracțiunea de spălare de bani, context în care a fost adoptată soluția de scoatere de sub urmărire penală a învinuitului M.G.C. sub aspectul comiterii infracțiunii de furt calificat prev. de art.210 C.pen. raportat la art.208 alin.1, 209 alin.1 lit.e cu aplicarea art.41, 42 C.pen.

Prin motivele scrise și orale, petenții-intimați au solicitat admiterea recursului promovat, casarea sentinței tribunalului și rejudecând cauza, a se dispune respingerea plângerii formulate de petenta C.A.I. și totodată schimbarea temeiului achitării din art. 10 lit. d în art. 10 lit. a C.proc.pen. privind ambele infracțiuni care îi sunt imputate făptuitorului M.G.C., respectiv infracțiunea de spălare de bani reținută în sarcina celorlalți învinuiți.

În esență, apărătorul intimaților a arătat că instanța de fond era obligată să arate motivele pentru care a trimis cauza procurorului în vederea redeschiderii urmăririi penale și să indice exact faptele și împrejurările ce urmează a fi constatate și prin care anume mijloace de probă, lucru care nu a fost respectat în speța de față.

Apărătorul intimațiilor arată că această plângere a petentei reprezintă o încercare de discreditare și o încercare de răzbunare a acesteia față de învinuitul M.G., fostul soț.

În final, se învederează că petenta C.A. a indicat ca martori a infracțiunii de furt calificat doar persoane din anturajul său, astfel că principiul „in dubio pro reo”, este pe deplin întemeiat, având aplicabilitate în dosar.

Curtea examinând recursurile declarate prin prisma motivelor invocate, ajunge la următoarele constatări:

Plângerea adresată instanței de judecată competente, prin care persoana nemulțumită de modul în care a fost soluționată în cadrul Ministerului Public plângerea prevăzută de art.275-278 din C.proc.pen., are, între altele, natura juridică a unei căi de atac și vizează controlul judecătoresc al soluției de scoatere sau neîncepere a urmăririi penale.

Această plângere, astfel cum a fost reglementată prin art.278¹ din C.proc.pen., de natură a da eficiență dispozițiilor art.21 din Constituția României și art.13 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, investește instanța, sub un prim aspect, cu examinarea legalității și temeiniciei rezoluției atacate.

Cum soluționarea plângerii nu a fost reglementată printr-o procedură specială, aceasta este supusă, regimului căilor ordinare de atac și, ca atare, nu are aptitudinea provocării unui control judecătoresc în alte condiții decât cele prevăzute de legea procesual penală.

Rezultă, așadar, că, sesizată cu plângerea menționată, instanța de judecată nu este investită cu atribuții de urmărire penală, așa încât controlul judecătoresc privește exclusiv efectuarea actelor premergătoare sau, după caz, a urmăririi penale, cu respectarea dispozițiilor legii procesuale.

În raport de concluziile pe care această examinare le impune, cu referire la lucrările din dosarul cauzei și a oricăror înscrisuri noi prezentate, instanța de judecată competentă pronunță una din soluțiile prevăzute de art.278¹ alin.8 din C.proc.pen..

Conform art.224 C.proc.pen.în vederea începerii urmăririi penale, organul de urmărire penală poate efectua acte premergătoare.

Pentru a proba cele susținute în plângerea penală, petenta C.A.I. a solicitat procurorului audierea nemijlocită a făptuitorului M.G.C. acuzat de săvârșirea infracțiunii de furt calificat, precum și ascultarea martorilor S.E., B.D.A., G.H.T., S.I. și C.M. care cunosc împrejurări concrete despre condițiile și modalitatea în care suma a fost sustrasă de către făptuitor din caseta de valori de la Banc Post.

Din verificarea lucrărilor cauzei, rezultă fără nici un dubiu, că, în speță, procurorul a luat declarații atât petentei C.A.I. cât și făptuitorului M.G.C. față de care ulterior s-a început urmărirea penală, verificând apărările formulate de ambele părți cu privire la învinuirea adusă făptuitorului de către petenta C.A.

Curtea a reținut că plângerea împotriva soluției de scoatere de sub urmărire penală pentru infracțiunea de furt calificat în privința învinuitului M.G.C. și de netrimiteră în judecată pentru infracțiunea de spălare de bani a făptuitorilor M.G.C., V.S.M., M.Gh.M, M.A.M., L.L. și T.F. adresată procurorului ierarhic superior și apoi, în caz de respingere, instanței de judecată, nu poate viza decât aspecte de nelegalitate și netemeinicie cu privire la cercetările efectuate asupra persoanelor la care s-a referit petenta în plângerea inițială cu care a sesizat parchetul.

Soluția Parchetului de pe lângă Tribunalul Cluj este nelegală și netemeinică, având la bază cercetări incomplete și fiind dată cu încălcarea principiilor procesual

penale referitoare la aflarea adevărului și la rolul activ al organelor de urmărire penală, prevăzute de art.3 și 4 C.proc.pen.

Astfel, curtea reține că partea vătămată C.A.I. și făptuitorul M.G.C. au fost căsătoriți, iar la data de 16.02.2006 victima susține că soțul i-ar fi sustras suma totală de 190.000 euro provenită din vânzarea unei case părintești și cu ajutorul celorlalți făptuitori ar fi investit suma respectivă în diferite bunuri, iar organele de urmărire penală nu au administrat toate probele propuse de ea în scopul aflării adevărului nici în privința infracțiunii de furt calificat și absolut nici o probă nici testimonială și nici scrisă referitor la infracțiunea de spălare de bani.

Curtea reține că plângerea petentei este fondată întrucât pentru a se putea verifica legalitatea și temeinicia soluției de scoatere de sub urmărire penală și respectiv de netrimitere în judecată, parchetul ar fi trebuit să stabilească situația de fapt exactă (dată, faptă, loc, făptuitor), încadrarea juridică corespunzătoare, dacă sunt sau nu întrunite elementele constitutive ale infracțiunilor reținute și apoi să verifice, în raport de toate aceste date, dacă a intervenit sau nu prescripția răspunderii penale și pentru care fapte anume.

După cum rezultă din însăși denumirea lor, actele premergătoare, la care face referire textul art.224 C.proc.pen., preced începerea urmăririi penale și sunt efectuate anume în vederea acestei începeri.

Într-adevăr, se poate întâmpla ca în momentul când organul de urmărire penală este sesizat despre săvârșirea unor fapte penale, datele existente cu privire la infracțiunile reclamate să fie insuficiente pentru începerea urmăririi penale, dar în acest scop este necesar a fi chemat petiționarul pentru a putea completa datele printr-o declarație dată în fața organului de urmărire penală, ba mai mult, procurorul trebuie să-i pună în vedere ca acesta să probeze faptele reclamate.

Petiționara C.A.I. a arătat că organele de urmărire penală nu au verificat mobilul închirierii casetei de valori, înainte de data presupusei comiteri a infracțiunii de furt calificat, de care a fost învinuit făptuitorul M.G., numărul de accesări al casetei și de către cine au fost efectuate, zilele calendaristice și ora accesării.

Pentru a pronunța o soluție legală și temeinică în cauză, organele de urmărire penală trebuiau să stabilească în afara oricărui dubiu existența unei legături de cauzalitate între închirierea casetei de valori de către făptuitorul M.G. la data de 2 februarie 2006 și depunerea banilor, bun propriu al soției acestuia la doar câteva zile după închiriere respectiv la 14 februarie 2006, urmată apoi de dispariția acestora, cu atât mai mult cu cât petenta C.A. a susținut constant că închirierea casetei de valori s-a făcut de către făptuitor, tocmai în considerarea depunerii de către ea a banilor din moștenire, M.G.C. cunoscând că soția sa urmează să înstrăineze bunul provenit din moștenire, ocazie cu care i-a indus temerea că banii ar putea fi sustrași din locuința comună – ce o reprezenta tocmai casa părinților făptuitorului, context în care petenta a fost de acord să-i depună în caseta de valori ce aparținea făptuitorului.

Activitatea de urmărire penală trebuia să demonstreze fără echivoc, că raportat la situația materială excepțională pe care făptuitorul susține că o are, motivele pentru care acesta nu a posedat anterior presupusei infracțiuni de furt, o casetă de valori la Banc Post sau la orice altă bancă din municipiu, pentru a fi probată lipsa de temeinicie a acuzațiilor petentei.

Cu toate că pe chitanța de ridicare a sumei de 160.000 euro de la Banca Transilvania este menționată ora 15,53 din 14.02.2006, organele de urmărire penală nu au stabilit dacă partea vătămată s-a prezentat singură la Banca Transilvania sau era însoțită de o altă persoană, dacă s-au purtat discuții de către petentă cu funcționarul bancar care i-a predat banii sau cu eventualele persoane care o

însoțeau, nu s-a verificat activitatea petentei și a învinuitului M.G., de la ridicarea sumei de bani de la BT și până la depunerea lor la Banc Post, ora depunerii sumelor în caseta de valori fiind 16,20 – 16,25.

Activitățile premergătoare ridicării sumei de bani de către petentă din BT, precum și activitatea ulterioară respectiv, acceptul victimei de a-și depune banii personali în caseta de valori proprietatea făptuitorului, trebuiau interpretate de către organele de urmărire penală prin prisma relațiilor reale care existau între petentă și făptuitor, rezultând din actele dosarului că aceștia în luna martie 2006 s-au separat în fapt, context în care se punea problema demonstrării împrejurării, dacă și în ce condiții, în luna februarie 2006, raporturile dintre soți erau sau nu iremediabil vătămate.

Pentru a demonstra susținerile sale, petenta C.A. l-a indicat drept martor pe numitul S.I., martor pe care organele de urmărire penală nu l-au audiat nemijlocit, acceptând depunerea la dosar a unei declarații dată de el în fața notarului, declarație extrajudiciară care evident nu poate fi luată în considerare în procesul de apreciere a probelor.

Curtea apreciază că pentru a se respecta principiul egalității de arme în prezenta cauză, martorii propuși atât de către petentă cât și de către învinuit, trebuie ascultați în mod nemijlocit de către procuror cu atât mai mult cu cât aceștia cunosc împrejurări directe legate de speța în discuție.

Prin activitatea de urmărire penală nu s-a demonstrat motivul pentru care partea vătămată C.A. nu a mai accesat caseta de valori după data de 14.02.2006 și până în iunie 2006 și chiar posibilitatea reală a depunerii într-o asemenea casetă a sumei de 160.000 euro, în valuta ridicată de la Banca Transilvania, ținând cont de dimensiunile casetei. Pentru efectuarea experimentului este nevoie de o singură bancnotă reală aferentă valutei în care s-a depus suma în caseta de valori, restul putând fi confecționate din hârtie, de aceeași dimensiune și grosime ca ale bancnotei reale.

Activitatea de urmărire penală mai trebuie să pună în evidență dacă cheia cu care a fost accesată caseta de valori aparținea petentei sau din contră, și în posesia făptuitorului M.G. mai exista o cheie, deoarece din actele de la dosar s-a demonstrat că acesta a accesat caseta la 16.02.2006. Trebuia să se stabilească de asemenea, prin audierea funcționarilor de la Banc Post care au fost prezenți la depunerea și ridicarea pachetului din caseta de valori, adevăratele raporturi dintre petentă și soțul său, condițiile și discuțiile dintre aceștia la depunerea sumelor, și cine anume dintre cei doi a efectuat depunerea sumei și dacă la 16.02.2006 M.G. a fost însoțit sau nu de petentă la ridicarea sumei, dacă făptuitorul a comunicat funcționarilor bancari scopul accesării casetei în absența soției, știut fiind faptul că B.R. – funcționar la Banc Post, cunoștea împrejurarea că numita C.A. a dorit să-și închirieze pe numele său o casetă de valori, neintenționând să o folosească pe cea a soțului său, deschisă doar la 2.02.2006.

Activitatea de urmărire penală în prezenta cauză, a fost lacunară și prin prisma faptului că deși partea vătămată a propus audierea în calitate de martor a notarului G.H.T., care avea cunoștință despre împrejurarea că la 16.02.2006, petenta C.A. s-ar fi aflat în incinta Biroului notarial la ora presupusului furt, împrejurare cunoscută atât de notar cât și de alți martori ce-și desfășoară activitatea în acel cabinet, organele de urmărire penală, nu au dispus administrarea nemijlocită a tuturor probelor solicitate de victimă anticipând că „datorită numărului mare de clienți există posibilitatea ca acei martori să nu-și mai amintească despre ora sosirii și plecării din biroul notarial, a petentei”.

O asemenea interpretare contravine flagrant dispozițiilor art.3 și 4 C.proc.pen. care statuează că în baza rolului lor activ, organele de urmărire penală vor administra orice mijloc de probă, în vederea aflării adevărului cu privire la faptele și împrejurările cauzei, precum și cu privire la persoana făptuitorului.

Prin urmare, se impune audierea tuturor martorilor indicați de petentă în plângerea sa pentru elucidarea acestui aspect, inclusiv a martorei P.D..

Tot pentru justa soluționare a cauzei se impune așa cum judicios a reținut și prima instanță, supunerea făptuitorului și chiar a petentei la testul poligraf, în măsura în care aceștia își dau consimțământul.

Activitatea organelor de urmărire penală desfășurată până în prezent nu permite luarea unei hotărâri judecătorești, care trebuie să fie motivată în fapt și în drept, cu descrierea fiecărei fapte, cu arătarea timpului și locului unde a fost săvârșită, precum și încadrarea juridică corespunzătoare.

Atâta vreme cât procurorul are în mod expres recunoscut, în textul art.228 alin.5 C.proc.pen. dreptul de a cere completarea actelor de cercetare penală organului abilitat prin lege să le efectueze, cu atât mai mult și fără a fi nevoie de un text special, instanța de judecată poate cenzura în același mod actele de urmărire penală sau actele premergătoare efectuate de procuror.

A aprecia altfel, ar însemna golirea de conținut a dispozițiilor art.278¹ C.proc.pen. și a limita cenzura instanței doar asupra unor anumite soluții adoptate de procuror, evitându-se controlul judiciar asupra celor date în baza unor incomplete sau inexistente acte de cercetare și urmărire penală, ceea ce în mod vădit nu putea fi în intenția legiuitorului, plângerea adresată instanței, în temeiul art. 278¹ C.proc.pen., având natura juridică a unei căi de atac ce vizează controlul judecătoresc al soluției de scoatere sau de neîncepere a urmăririi penale în integralitatea ei.

Nici în privința sustragerii sumei de 30.000 euro, tot de către făptuitorul M.G.C. de la locuința comună a soților, situată la domiciliul socrilor petentei, organele de urmărire penală nu au administrat nici o probă, susținând că plângerea a fost depusă la câteva luni de la săvârșirea presupusei infracțiuni, condiții în care au ajuns la concluzia că operează principiul „dubiul se interpretează în favoarea învinuitului”.

Și instanța de recurs dă eficiență acestui principiu, însă pentru a se putea statua asupra lui, trebuie mai întâi să existe anumite fapte și împrejurări care să pună în valoare aplicarea sa.

Dacă pentru a dispune scoaterea de sub urmărire penală a învinuitului M.G.C., pentru comiterea infracțiunii de furt calificat, procurorul a desfășurat un minim de acte de urmărire penală, pentru descoperirea existenței sau nu a infracțiunii de spălare de bani, nu s-a efectuat nici un act de urmărire penală, deși se impunea ca în faza actelor premergătoare, să se strângă date despre verificarea veniturilor făptuitorilor M.Gh.M., V.S.M., M.G.C., L.L. și T.F., M.A.M. înainte de data de 16.02.2006, și stabilirea posibilității achiziționării bunurilor materiale procurate (autoturisme și terenuri), în perioada imediată, din veniturile lor. Se impunea tot în această fază, verificarea la unitățile bancare din Cluj-Napoca a deschiderii de conturi sau închirierea de casete de valori după data de 16.02.2006 de către învinuiții de mai sus, precum și bilanțul SC Agrisut Prod Com Impex SRL Cluj la sfârșitul anului 2005 și sursa veniturilor din care s-au procurat bunuri după data de 16.02.2006.

Deși petenta a arătat că făptuitorul M.G. a suferit o condamnare în străinătate, procurorul nu a uzitat de prevederile Legii 302/2004, nesolicitând de la autoritățile judiciare străine indicate de petentă, date privind antecedentele penale ale făptuitorului.

În prezenta cauză, a fost încălcat principiul egalității armelor care se aplică atât în relațiile dintre părțile din cadrul unui proces penal, cât și în relațiile dintre acestea și Ministerul Public, și implică obligația de a oferi fiecărei părți sau procurorului posibilitatea rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții care să nu o plaseze într-un net dezavantaj în raport cu adversarul său.

Deși nu este consacrat ca un principiu distinct al procesului penal, din ansamblul reglementării modului de desfășurare a procesului penal rezultă că respectarea principiului egalității armelor între acuzare și apărare este intrinsec sistemului de drept român.

În doctrină s-a arătat în mod întemeiat că „principiul egalității între acuzare și apărare, este o cerință și garanție pentru echilibrul între interesele individului și ale societății, pentru armonizarea și salvagardarea acestor interese, ceea ce constituie un interes public, o necesitate pentru realizarea justiției penale”.

În materie penală, dreptul la un proces contradictoriu presupune ca atât procurorul, cât și părțile să aibă posibilitatea de a lua cunoștință și de a dezbate toate probele, cererile sau excepțiile invocate de cealaltă parte. (a se vedea CEDO Hotărârea din 19 decembrie 1989 în cauza Kamasinski contra Austriei; Hotărârea CEDO din 28 august 1991 în cauza Brandstetter contra Austriei; CEDO Hotărârea din 23 iunie 1993 în cauza Ruiz-Mateos contra Spaniei; Hotărârea CEDO din 27 martie 1998 în cauza J.J.contra Olandei; Hotărârea CEDO din 25 septembrie 2001 în cauza P.G. și J.H. contra Marii Britanii).

Respectarea dreptului la un proces echitabil garantat de art.6 din Convenția Europeană impune ca procurorul să aducă la cunoștința apărării toate mijloacele de probă administrate în favoarea sau în defavoarea petiționarului. Ca excepție, restrângerea acestui drept al apărării poate fi justificată, în caz de strictă necesitate, în considerarea securității naționale, a necesității de a proteja martorii, sau de a păstra secretul metodelor prin care poliția investighează anumite infracțiuni. În aceste cazuri însă, este necesară luarea unor măsuri eficiente pentru a contrabalansa aceste restricții, în măsura în care ele nu pot fi evitate. (Hotărârea CEDO din 16 februarie 2000 în cauza Rowe și David contra Marii Britanii; Hotărârea CEDO din 16 februarie 2000 în cauza Jasper contra Marii Britanii; Hotărârea CEDO din 26 martie 1996 în cauza Doorson contra Olandei și Hotărârea CEDO din 24 iunie 2003 în cauza Dowsett contra Marii Britanii).

Articolul 6 din Convenția Europeană încălcat în speță, garantează în integralitatea sa dreptul persoanei de a fi prezentă efectiv în cadrul procesului penal, ce include nu numai dreptul de a fi prezent, ci și dreptul de a fi ascultat și a urmări desfășurarea procedurii.

Prezentarea în fața procurorului precum și la proces a unei persoane indiferent de calitatea pe care o are, are o importanță deosebită atât din punctul de vedere al dreptului acestuia de a fi audiat, cât și al necesității de a verifica exactitatea afirmațiilor sale și de a le confrunța cu declarațiile celorlalte părți, cât și cu cele ale martorilor sau cu actele scrise. (Hotărârea CEDO din 23 noiembrie 1993 în cauza Poitrimol contra Franței).

Pentru motivele ce preced, constatând că soluția Tribunalului Cluj este legală și temeinică, a fost menținută de către curte, organele de urmărire penală trebuind să redeschidă urmărirea penală sub aspectul infracțiunii de furt calificat prev.de art.210 C.pen.rap.la art.208 alin.1, 209 alin.1 lit.e cu aplicarea art.41, alin.2 C.pen. în privința învinuitului M.G.C. conformându-se considerentelor și dispozitivului sentinței penale nr.610 din 25 noiembrie 2008 a Tribunalului Cluj și efectuarea de acte premergătoare în vederea începerii urmăririi penale față de M.G.C., V.S.M., M.G.C.,

L.L. și T.F., M.A.M. sub aspectul infracțiunii de spălare de bani prev.de art.23 lit.a din Legea 656/2002 .

Așa fiind, s-a respins ca nefondat recursul Parchetului de pe lângă Tribunalul Cluj și cel al intimaților M.G.C., V.S.M., M.G.C., L.L. și T.F., M.A.M., în baza art.385¹⁵ pct.1 lit.b C.proc.pen.

4. Judecata. Inculpat minor cu inculpat major. Publicitatea ședinței de judecată. Consecințe.

Potrivit art.486 C.proc.pen., când în aceeași cauză sunt mai mulți inculpați, dintre care unii minori și alții majori, și nu este posibilă disjungerea, instanța judecă în compunerea prevăzută de art.483 și după procedura obișnuită.

Art. 290 din același cod prevede că ședința de judecată este publică, iar nerespectarea publicității este sancționată cu nulitate absolută în condițiile art.197 alin. (2) C.proc.pen.

Instanța supremă arată fără echivoc că, atunci când în aceeași cauză, sunt mai mulți inculpați, dintre care unii minori și alții majori, completul este compus din judecători anume desemnați, dar judecata se face potrivit procedurii obișnuite, în ședință publică.

Așa fiind, au fost respectate dispozițiile legale ale art. 486 C.proc.pen. atâta timp cât atât la judecătoria, cât și la tribunal soluționarea cauzei în care a fost judecat un inculpat major alături de un inculpat minor s-a făcut în ședință publică, motivul de nulitate fiind astfel nefondat.

DECIZIA PENALĂ NR. 81/R/10.02.2009

Prin sentința penală nr. 1487 din 26 iunie 2008 a Judecătoriei Baia Mare s-a dispus condamnarea inculpaților:

1. D.C.A. pentru săvârșirea infracțiunii de vătămare corporală gravă prev. de art.182 al.2 C.pen. cu aplic. art.75 lit. c C.pen., la pedeapsa de 2 ani închisoare.

2. Z.F.C. pentru săvârșirea infracțiunii de vătămare corporală gravă prev. de art.182 al.2 C.pen. cu aplic. art.99 și urm. C.pen., la pedeapsa de 1 an și 6 luni închisoare.

În temeiul art.81, 82, 110 C.pen. s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de încercare de 4 ani pentru inculpatul D.C.A. și de 3 ani și 6 luni pentru inculpatul Z.F.C. și a atras atenția inculpaților asupra disp. art.83 C.pen.

În baza art.71 al.1 C.pen. a interzis inculpaților drepturile prev. de art.64 lit.a teza II C.pen., iar în temeiul art.71 al.5 C.pen. pe durata suspendării condiționate a executării pedepsei suspendă și executarea pedepselor accesorii.

În temeiul art.14 C.proc.pen. rap. la art.998, art.1003 și art.1000 al.2 C.civ. a obligat inculpații în solidar, iar pe inc. Z.F.C. în solidar și cu părțile responsabile civilmente la despăgubiri civile către partea civilă D.T. în sumă de 22.865 lei din care 10.865 lei reprezintă daune materiale și 12.000 lei reprezintă daune morale.

În baza textelor legale arătate mai sus și cu aplic. art.313 din Legea nr.95/2006, modificată prin O.U.G. nr.72/2006 a obligat inculpații în solidar, iar pe inc. Z.F.C. în solidar și cu părțile responsabile civilmente la despăgubiri civile în sumă de 8.313,78 lei cu dobânda legală conf. O.G. nr.9/2000, începând cu data rămânerii definitive a prezentei hotărâri până la efectivă achitare către Spitalul Județean de Urgență „Dr. Constantin Opreș” Baia Mare.

În temeiul art.193 C.proc.pen. a obligat inculpații, iar pe inc. Z.F.C. în solidar cu părțile responsabile civilmente la cheltuieli judiciare către partea civilă D.T. în sumă de 1325 lei.

În baza art.191 C.proc.pen. a obligat inculpații, iar pe inc. Z.F.C. în solidar cu părțile responsabile civilmente la cheltuieli judiciare în favoarea statului în sumă de câte 600 lei.

Pentru a hotărî astfel, judecătoria a reținut că în noaptea de 15/16.10.2005, inculpații, partea vătămată D.T. Vasile, împreună cu alți prieteni se aflau la Clubul C.S.M. din Baia Mare.

Între partea vătămată și inculpatul Z.F.C. a avut loc o discuție în contradictoriu, ambii s-au înjurat și s-au insultat.

În cursul aceleiași nopți partea vătămată și inculpații s-au reîntâlnit pe str. Bogdan Vodă, în zona Școlii Generale nr.3 din Baia Mare.

Partea vătămată era însoțită de martorii L.A. și P.N., iar inculpații au ajuns la fața locului cu autoturismul Golf II, condus de inculpatul D.C.A.. În cursul cercetărilor aceștia din urmă au susținut că au apărut întâmplător pentru că își căutau o prietenă care locuiește în zonă.

Inculpatul Z.F.C. s-a apropiat de grupul părții vătămate, a folosit un spray lacrimogen pentru a-i îndepărta pe martori, iar inculpatul D.C.A. a îmbrâncit-o pe partea vătămată. După ce aceasta a căzut, ambii inculpați i-au aplicat mai multe lovituri cu picioarele și când partea vătămată nu a mai reacționat, l-au lăsat în stradă, au urcat în mașina cu care au venit și au părăsit locul faptei.

Ulterior partea vătămată, ajutată de prietenii săi, s-a deplasat la domiciliu, iar în dimineața zilei de 16.10.2005 s-a internat în spital suferind mai multe intervenții chirurgicale.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 689/28.06.2006 efectuat de Serviciul Medico-Legal Județean Baia Mare (filele 64-67 dos.urm.pen.), partea vătămată a suferit leziuni traumatice abdominale- ruptură de rinichi drept cu hematom retroperitoneal și hematom perirenal drept suprainfectat, operat și hematom de perete lateral duoden, precum și leziuni traumatice tegumentare.

Leziunile renale și duodenale s-au putut produce prin lovire cu corp dur și au necesitat pentru vindecare 55 – 58 zile de îngrijiri medicale și au pus în primejdie viața victimei.

Leziunile tegumentare s-au produs prin cădere și au necesitat pentru vindecare 4 – 5 zile de îngrijiri medicale.

Potrivit completării la raportul de expertiză medico-legală nr.1142/17.12.2007 (fila 140 dos.fond) și a adresei nr.283/03.06.2008 (fila 208 dos.fond.), ambele ale Serviciului Medico-Legal Județean Baia Mare, partea vătămată D.T. prezintă afectarea permanentă a capacității de muncă, respectiv o incapacitate adaptativă de 40%, deficiență morfofuncțională ușoară, nu se încadrează în grad de invaliditate și nu prezintă infirmitate. De asemenea se mai precizează că cicatricile postoperatorii nu constituie prejudiciu estetic și au caracter de permanență.

În faza de urmărire penală inculpații au recunoscut comiterea infracțiunii, însă în cursul cercetării judecătorești, inculpatul Z.F.C. nu a mai recunoscut fapta, susținând că la poliție a declarat în sensul recunoașterii faptei, fiindu-i teamă de polițiști.

Susținerile inculpatului Z.F.C. din fața instanței de fond, în sensul că nu a lovit-o pe partea vătămată sunt infirmate de materialul probator administrat în cauză, cu excepția declarației coinculpatului D.C.A., care în faza de cercetare judecătorească a

confirmat poziția inculpatului minor Z.F.C., însă niciunul nu au adus dovezi care să justifice poziția nou adoptată

Mai mult, așa cum rezultă din declarația martorului D.F. – mama părții vătămate (fila 105 dos.fond.), aceasta a fost contactată de mamele inculpaților în vederea împăcării, iar tatăl inculpatului Z. a vizitat-o pe partea vătămată la spital, aspecte care de asemenea infirmă susținerea inculpatului minor din fața instanței.

În sensul vinovăției inculpaților, sunt elocvente declarațiile constante ale părții vătămate, care se coroborează cu declarațiile inculpaților din faza de urmărire penală (filele 12 –17 dos.urm.pen.), din care rezultă că ambii inculpați au lovit-o pe partea vătămată cu picioarele în zona spatelui și a abdomenului.

Instanța de fond a constatat că vinovăția inculpaților este dovedită și cu declarațiile martorilor L.A. (fila 24 dos.urm.pen și fila 85 dos.fond.) și P.N. (fila 20 dos.urm.pen. și fila 122 dos.fond.), care au arătat că partea vătămată a fost agresată de ambii inculpați, aceștia continuând să o lovească cu pumnii și cu picioarele în zona abdominală și în spate și după ce aceasta era căzută la pământ.

Împrejurarea că ambii inculpați au exercitat acte de violență asupra părții vătămate reiese și din declarația martorului D.C.A. (fila 34 dos.urm.pen. și fila 123 dos.fond.), care deși nu a fost de față la incident a aflat despre acesta de la alți prieteni din cartier, ulterior vizitându-și fratele (partea vătămată) la spital, unde mama lor se deplasa zilnic, uneori chiar de două ori pe zi.

În consecință, în raport de situația de fapt expusă instanța a reținut că fapta inculpaților D.C.A. și Z.F.C., care la data de 16.10.2005 i-au aplicat mai multe lovituri părții vătămate D.T. cauzându-i leziuni ce i-au pus în primejdie viața, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de vătămare corporală gravă prev. de art.182 alin.2 C.pen. cu aplic.art.75 lit.c C.pen. față de inculpatul D.C. și cu aplic. art.99 și urm. C.pen. față de inculpatul Z.F.

Astfel, în considerarea dispozițiilor art.72 C.pen., instanța l-a condamnat pe inculpatul D.C.A. la pedeapsa de 2 ani închisoare, iar pe inculpatul Z.F.C. la pedeapsa de 1 an și 6 luni închisoare.

La individualizarea pedepsei aplicate inculpaților instanța a avut în vedere modalitatea în care infracțiunea a fost comisă, faptul că prin loviturile aplicate, inculpații i-au produs părții vătămate leziuni ce i-au pus în primejdie viața, precum și persoana inculpaților, care nu au antecedente penale, dar și poziția acestora cu privire la faptă, respectiv de recunoaștere a inculpatului Danciu Cătălin și oscilantă a inculpatului minor Zelujec Flaviu.

Constatând îndeplinite condițiile prev. de art.81 C.pen. și apreciind că scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea acesteia, instanța a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpaților pe un termen de încercare de 4 ani pentru inculpatul D.C.A. și de 3 ani și 6 luni pentru inculpatul Zelujec Flaviu Cirian, în conformitate cu prevederile art.82 și art.110 C.pen., atrăgându-le atenția inculpaților asupra dispozițiilor art.83 C.pen..

Întrucât inculpații prin fapta lor au adus atingere valorilor sociale apărute de legea penală, instanța a făcut aplicarea dispozițiilor art.64 lit.a teza a II-a din C.pen. în sensul interzicerii drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în funcții electivă publice, iar în temeiul art.71 al.5 C.pen., pe durata suspendării condiționate a executării pedepsei, a suspendat și executarea pedepselor accesorii arătate mai sus.

Sub aspectul laturii civile a cauzei, instanța a reținut că potrivit declarației martorului D.F. (fila 105 dos.fond.) partea civilă D.T. desfășura anterior incidentului diferite activități în construcții, aducându-i venituri lunare de 10 mil. lei ROL, iar în perioada celor două spitalizări și ulterior cca. 1 an de zile a alocat întreținerii părții

civile aproximativ 60 mil. lei ROL (alimentația suplimentară, pampersuri, deplasările și biletele de intrare la spital).

În consecință, având în vedere veniturile pe care le realiza partea civilă înainte de eveniment, faptul că acesta cca. 1 an după externare nu a mai putut depune niciun efort fizic, precum și cheltuielile avansate de familie în vederea recuperării acestuia, instanța a apreciat că despăgubirile civile reprezentând daune materiale solicitate de partea civilă sunt justificate, astfel că în temeiul art.14 C.proc.pen. rap. la art.998, 1003 și 1000 al.2 C.civ. i-a obligat pe inculpați în solidar, iar pe inculpatul minor în solidar și cu părțile responsabile civilmente la despăgubiri civile în sumă de 10.865 lei.

De asemenea, în temeiul aceluiași dispoziții legale, instanța a obligat inculpații în solidar, iar pe inculpatul minor în solidar și cu părțile responsabile civilmente, la plata către aceiași parte civilă a sumei de 12.000 lei despăgubiri civile reprezentând daune morale.

La stabilirea despăgubirilor pentru daunele morale, instanța a avut în vedere faptul că victima este o persoană tânără, dinamică, integrată social și profesional, care alături de suferințele fizice și psihice a suferit și prejudicii de ordin estetic (s-a avut în vedere caracterul de permanență al cicatricelor postoperatorii) și de agrement (declarația martorului D.C.A.– f.123 dos.fond. din care rezultă că partea civilă obișnuia să desfășoare activități recreativ sportiv), astfel încât sumele stabilite constituie o reparație echitabilă a prejudiciului moral cauzat.

În temeiul art.14 C.proc.pen. rap. la art.998, 1003 și 1000 al.2 C.civil și cu aplic. art.313 din Legea nr.995/2006, modificată prin O.U.G. nr.72/2006, instanța a obligat inculpații în solidar, iar pe inculpatul minor în solidar și cu partea responsabilă civilmente la despăgubiri civile către partea civilă Spitalul Județean de Urgență „Dr. Constantin Oprea” Baia Mare în sumă de 8.313,78 lei, reprezentând contravaloarea serviciilor medicale acordate victimei, precum și dobânda legală aferentă acestei sume, începând cu data rămânerii definitive a prezentei hotărâri până la efectivă achitare.

Împotriva acestei hotărâri au declarat apel inculpații D.C.A. și Z.F. care, prin apărător, au solicitat admiterea apelului, desființarea sentinței atacate și trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe.

Tribunalul Maramureș prin decizia penală nr.209 din 26 noiembrie 2008 în temeiul art. 379 pct. 1 lit. b C.pr.penală, a respins ca nefondat apelul declarat de inculpații D.C.A., și Z.F.C. împotriva sentinței penale nr. 1487 din 26 iunie 2008 a Judecătoriei Baia Mare.

Decizia Tribunalului Maramureș a fost atacată cu recurs de către inculpații D.C.A. și Z.F.C. care au solicitat casarea ei și trimiterea dosarului spre rejudecare instanței de fond respectiv Judecătoriei Baia Mare deoarece soluționarea procesului s-a realizat în ședință publică, câtă vreme inculpatul Z.F.C. era minor astfel că se impunea judecarea procesului în ședință secretă. În subsidiar, se solicită reținerea de circumstanțe atenuante în favoarea inculpaților, și reindividualizarea pedepselor în sensul reducerii acestora iar sub aspect civil, micșorarea despăgubirilor civile stabilite în sarcina recurenților.

Curtea examinând recursurile promovate, prin prisma motivelor invocate, ajunge la următoarele constatări:

Potrivit art.486 C.proc.pen., când în aceeași cauză sunt mai mulți inculpați, dintre care unii minori și alții majori, și nu este posibilă disjungerea, instanța judecă în compunerea prevăzută de art.483 și după procedura obișnuită.

Art. 290 din același cod prevede că ședința de judecată este publică, iar nerespectarea publicității este sancționată cu nulitate absolută în condițiile art.197 alin. (2) C.proc.pen.

În cauză, din examinarea încheierilor din 14 iunie 2007, 26 iulie 2007, 27 septembrie 2007, 25 octombrie 2007, 22 noiembrie 2007, 17 ianuarie 2008, 31 ianuarie 2008, 28 februarie 2008, 13 martie 2008, 10 aprilie 2008, 8 mai 2008, 22 mai 2008, 19 iunie 2008 rezultă că ședințele de judecată au fost publice.

În acord, cu practica judiciară constantă a instanței supreme, curtea reține că ședințele de judecată, în cauzele în care inculpatul este minor, nu este publică, punct de vedere exprimat și în decizia nr.31 din 2 iunie 2008 pronunțată în recurs în interesul legii în care se arată că: „dispozițiile art.483 alin.3 rap.la art.485 alin.1 și 2 C.proc.pen.se interpretează în sensul că, în cazul în care inculpatul minor la data săvârșirii faptei, a devenit major, indiferent de momentul intervenirii majoratului, judecata va avea loc în ședință nepublică”.

În speța de față însă, acest text de lege nu are incidență deoarece pe lângă inculpatul minor Zelujeș Flaviu a fost trimis în judecată și inculpatul major D.C.A., neoperându-se disjungerea.

Tot instanța supremă arată fără echivoc că, atunci când în aceeași cauză, sunt mai mulți inculpați, dintre care unii minori și alții majori, completul este compus din judecători anume desemnați, dar judecata se face potrivit procedurii obișnuite, în ședință publică.

Așa fiind, rezultă că în prezenta cauză au fost respectate dispozițiile legale ale art.486 C.proc.pen., judecarea cauzei având loc atât la judecătoria cât și la tribunal în ședință publică.

Cât privește motivul subsidiar de recurs, curtea reține că față de modul de comitere al infracțiunii de consecințele acesteia, de împrejurarea că inculpații nu au recuperat prejudiciul cauzat părții civile nu se impune reținerea de circumstanțe atenuante în favoarea inculpaților, nici reducerea pedepselor și nici diminuarea despăgubirilor, acestea fiind o consecință directă a faptei cauzatoare de prejudiciu comisă de inculpați.

Întrucât nu s-au identificat alte cauze de casare a hotărârii, verificându-se din oficiu hotărârea recurată conform art.385⁹ C.proc.pen., curtea a respins ca nefondate recursurile formulate în baza art.385¹⁵ pct.1 lit.b C.proc.pen.

B. APELURI

1. Proces penal. Declarația inculpatului. Valoare probantă. Rejudecare. Incidența art.385⁸ C.proc.pen.

Dispozițiile art.63 alin.2 C.proc.pen. exclud o ordine de preferință, nefăcându-se distincție în ceea ce privește valoarea în stabilirea adevărului, în raport de faza în care au fost administrate, criteriul determinant în aprecierea probelor constituindu-l forța acestora de a exprima adevărul, indiferent de momentul procesual căruia aparține sau de organul care le-a administrat.

Dând sens și dispozițiilor art.3 din C.proc.pen. privind aflarea adevărului, normă cu valoare de principiu în procesul penal, instanțele de fond și apel au reținut și apreciat numai acele probe care reflectă adevărul, ținând seama de întregul material administrat în cauză.

Cum, potrivit art.64 C.proc.pen. nu se face distincție între valoarea probantă a mijloacelor de probă administrate în faza urmăririi penale și a judecății, se poate concluziona că nu există un temei legal pentru a se crea o ordine de preferință între declarațiile inculpatului.

Pe de altă parte, declarațiile inculpatului date în faza de urmărire penală pot servi la aflarea adevărului, numai în măsura în care se coroborează cu alte probe.

Deși inculpatul a negat constant în faza de urmărire penală și în fața primei instanțe comiterea faptei, afirmând că a fost condamnat pe nedrept, simpla afirmație a unei stări de fapt, fără coroborarea acesteia cu alte mijloace de probă, nu poate fi acceptată ca adevăr, iar modalitatea de apărare utilizată de inculpat, respectiv negarea realității evidente, nu poate influența convingerea bazată pe probe irefutabile.

Principiul non reformatio in pejus are aplicabilitate atât în fața instanțelor de control judiciar, cât și în fața instanței sesizate cu rejudecarea cauzei, rațiunea ce stă la baza lui fiind impusă de necesitatea ca părțile să nu fie inhibate în dorința de a supune controlului judiciar hotărârile care le privesc. Așadar, prin aplicarea acestui principiu, la rejudecarea cauzei în urma admiterii recursului declarat numai de inculpat, nu se poate crea acestuia o situație mai grea, prin condamnarea lui la pedepse mai mari decât cele stabilite inițial, în primul ciclu procesual.

În aceste condiții, apelul declarat de părțile civile prin care au solicitat majorarea pedepsei aplicate inculpatului, cât și acordarea unor cheltuieli judiciare care nu au fost statuate de către instanța fondului, este inadmisibil, deoarece ele, neatacând hotărârile judecătorești anterioare, în al doilea ciclu procesual, prin admiterea apelului prezent s-ar agrava situația inculpatului în propria cale de atac, ceea ce nu este conform cu prevederile art.385^b C.proc.pen.

DECIZIA PENALĂ NR. 16/A/17.02.2009

Prin sentința penală nr.171/F din 29 octombrie 2008, Tribunalul Bistrița-Năsăud a condamnat pe inculpatul L.T.D., la 15 ani închisoare și 5 ani interzicerea drepturilor prev. de art. 64 lit. a,b C.pen., pentru comiterea infracțiunii de omor deosebit de grav prev.de art.174, 176 alin. 1 lit.d C.pen.;

S-a constatat că această infracțiune a fost comisă în concurs real prev. de art. 33 lit. a C.pen. cu infracțiunea de tâlhărie prev.de art.211 alin. 2 lit. d și f C.pen. cu aplic. art. 13 C.pen., pentru care inculpatul a fost condamnat la pedeapsa de 5 ani închisoare prin Sentința penală nr. 82/F/17.05.2006 a Tribunalului Bistrița Năsăud, definitivă prin Decizia penală nr. 7334/18 decembrie 2006 a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Conform art. 36 alin.1, 34 lit.b, 35 alin. 1 C.pen., s-au contopit pedepsele aplicate inculpatului și s-a dispus ca acesta să execute pedeapsa cea mai grea de 15 ani închisoare și 5 ani interzicerea drepturilor prev. de art. 64 lit. a,b C.pen..

S-a făcut aplicarea art.71 rap. la art.64 lit. a,b C.pen..

Conform art. 36 alin. 3 C.pen. s-a dedus din pedeapsa aplicată inculpatului fracțiunea executată în stare de arest preventiv în perioada 23 februarie 2002 - 21 decembrie 2004 .

S-a anulat vechiul mandat de executare (nr. 92/2006 din 30.01.2007, emis de Tribunalul Bistrița-Năsăud în baza Sentinței penale nr. 82/F/2006, pentru pedeapsa de 5 ani închisoare aplicată pentru infracțiunea de tâlhărie prev.de art.211 alin. 2 lit. d

și f C.pen., cu aplic. art. 13 C.pen.) și s-a dispus emiterea unui nou mandat corespunzător prezentei sentințe.

A fost obligat inculpatul să plătească părților civile F.R., și R.S. suma de 2.000 lei RON (20.000.000 lei vechi) cu titlul de daune materiale reprezentând cheltuieli de înmormântare a victimei O.I. (câte 1.000 lei pentru fiecare dintre părțile civile), precum și suma de 5.000 lei RON (50.000.000 lei vechi) cu titlul de daune morale (câte 2.500 lei pentru fiecare parte civilă).

A fost obligat inculpatul să plătească în favoarea statului 3.760 lei cu titlul de cheltuieli judiciare, din care 100 lei reprezentând onorariul avocatului din oficiu Morușan Bianca .

Pentru a pronunța această soluție, prima instanță a reținut în fapt următoarele:

Prin Rechizitoriul nr.77/P/2002 al Parchetului de pe lângă Tribunalul Bistrița-Năsăud a fost trimis în judecată, în stare de arest preventiv, inculpatul L.T.D., pentru comiterea în concurs real prev.de art.33 lit. a C.pen., a infracțiunilor de omor prev.de art.176 alin.1 lit. d C.pen., tâlhărie prev.de art.211 alin.2 lit. d și f C.pen. cu aplic.art. 13 C.pen. și violare de domiciliu prev.de art. 192 alin.2 C.pen. cu aplic.art. 13 C.pen..

Prin actul de acuzare se reține în sarcina inculpatului că în seara zilei de 22 februarie 2002 a intrat în curtea victimei O.I., în vârstă de 71 de ani, din comuna Braniștea județul Bistrița-Năsăud, încercând să pătrundă în beci prin forțarea ușii. La apariția în curte a victimei, care a ieșit din casă la auzul zgomotului, inculpatul a devenit agresiv și i-a aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele, lăsând-o căzută în stare de inconștiență lângă un păr. În cele din urmă inculpatul a sustras din locuința victimei diferite bunuri (un electromotor, un radiocasetofon cu 5 casete audio, 10 litri untură, slănină, 5 litri vin etc) pe care le-a dus la domiciliul său, fiind ajutat de martorul S.Șt.

Se mai reține în actul de acuzare că, în aceeași noapte, inculpatul a încercat să vândă electromotorul martorei D.R., pe care a trezit-o din somn în jurul orei 2,30, însă aceasta nu a acceptat cumpărarea.

Prin sentința penală nr.344/P din 21 decembrie 2004 a Tribunalului Bistrița-Năsăud s-a dispus conform art.334 C.proc.pen., schimbarea încadrării juridice a faptelor pentru care a fost trimis în judecată inculpatul L.T.D., din infracțiunile de omor deosebit de grav prev.de art. 176 alin.1 lit.d C.pen., tâlhărie prev.de art.211 alin.2 lit.d și f C.pen. cu aplic.art.13 C.pen. și violare de domiciliu prev.de art. 192 alin.2, art.13 C.pen., în infracțiunile de furt calificat prev.de art.208 alin.1, 209 alin.1 lit.g C.pen. și violare de domiciliu prev.de art. 192 alin.2 C.pen. cu aplic.art.33 lit.a C.pen..

Apoi, în baza art. 345 alin.2 C.proc.pen. s-a dispus condamnarea inculpatului la pedeapsa de 1 an închisoare pentru infracțiunea de violare de domiciliu, prev.de art.192 alin.2 C.pen., art.74 lit.a,c C.pen., art.76 lit.d C.pen. și la pedeapsa de 2 ani, 9 luni și 29 de zile închisoare, pentru comiterea infracțiunii de furt calificat prev.de art.208 alin.1,209 alin.1 lit.g C.pen., art.74 lit.a,c C.pen., art.76 lit. c C.pen..

În baza art. 33 lit.a, art. 34 lit.b C.pen. s-au contopit pedepsele și s-a aplicat inculpatului pedeapsa cea mai grea, de 2 ani, 9 luni și 29 zile închisoare. Constatându-se că pedeapsa rezultantă aplicată a fost egală cu durata arestării preventive, conform art. 350 alin.3 lit.a C.proc.pen. s-a revocat măsura arestării preventive și s-a dispus punerea de îndată în libertate a inculpatului.

Conform art.346 alin.3 C.proc.pen. s-a dispus respingerea ca nefondată a acțiunii civile exercitate de părțile civile F.R. și R.S., iar în baza art.191 C.proc.pen., inculpatul a fost obligat la plata sumei de 25.000.000 lei vechi cu titlul de cheltuieli judiciare.

Prin aceeași sentință, conform art.38 C.proc.pen. și art.333 C.proc.pen. s-a disjuns cauza privind fapta de omor asupra victimei O.I. și trimiterea cauzei la Parchetul de pe lângă Tribunalul Bistrița-Năsăud în vederea reluării și completării urmăririi penale pentru stabilirea autorului faptei.

Instanța care a pronunțat această dintâi hotărâre a făcut o analiză amănunțită a probelor administrate atât în faza de urmărire penală cât și în cursul cercetării judecătorești, ajungând la concluzia că acestea nu confirmă vinovăția inculpatului sub aspectul comiterii infracțiunii de omor și implicit a tâlhăriei. În esență, s-a reținut că în realitate inculpatul a pătruns în curtea victimei după ce fusese agresată de o altă persoană. Văzând-o culcată în curte, inculpatul a presupus că se află în stare de ebrietate și doarme, situație în care – așa cum recunoaște – a sustras bunurile respective, care ulterior au fost descoperite la domiciliul său. În argumentarea soluției disjungerii cauzei în vederea completării urmăririi penale, în sensul stabilirii autorului infracțiunii de omor, instanța care a pronunțat sentința penală nr.344/21.12.2004 a Tribunalului Bistrița-Năsăud a făcut trimitere la unele indicii din care rezultă că omorul ar fi fost comis de numitul B.V., persoană care la acea vreme se afla încarcerată în Penitenciarul Bistrița pentru executarea unei pedepse privative de libertate aplicată pentru infracțiunea de furt calificat și care, în prezența unor martori (deținuți în același loc de detenție) ar fi afirmat că în ziua de 22 februarie 2002 a fost în localitatea Braniștea și l-a ucis pe O.I..

Prin decizia penală nr. 93/A din 6.04.2005 pronunțată de Curtea de Apel Cluj în dosarul nr. 2221/2005 au fost admise apelurile declarate de Parchetul de pe lângă Tribunalul Bistrița-Năsăud și părțile civile, R.S. și F.R. împotriva Sentinței penale nr. 344/P/21 decembrie 2004 a Tribunalului Bistrița-Năsăud, care a fost desființată în întregime, iar cauza a fost trimisă spre rejudecare la aceeași instanță de fond (Tribunalul Bistrița-Năsăud).

În considerentele deciziei instanței de apel se arată că deși instanța de fond a reținut și motivat pe larg că omorul nu a fost comis de inculpat, în loc să pronunțe achitarea sa pentru această faptă în baza art.11 pct.2 lit.a rap.la art. 10 lit."c" C.proc.pen., cum ar fi fost logic, a operat o schimbare de încadrare juridică (nepusă în discuția părților conform art.334 C.proc.pen.), deși infracțiunile de omor și furt calificat au laturi obiective complet diferite sub aspectul acțiunii lor constitutive. S-a apreciat că o asemenea schimbare de încadrare nu era posibilă și pe motivul că una dintre faptele supuse acestei operațiuni juridice (omorul) nu s-a reținut în sarcina inculpatului, astfel cum rezultă din considerentele hotărârii.

În al doilea rând s-a relevat că instanța de fond, cu privire la aceeași faptă a dispus și disjungerea cauzei cu trimiterea sa la parchet pentru cercetarea presupusului autor, indicat ca fiind numitul B.V.. Ori, restituirea poate avea ca obiect numai completarea actelor de urmărire penală referitor la persoanele cu judecarea cărora instanța a fost investită prin rechizitoriu, dacă procurorul nu a cerut extinderea procesului penal asupra altor persoane în condițiile art. 337 C.proc.pen., ceea ce nu era cazul în speță.

Așa fiind, instanța de apel a apreciat că prima instanță a pronunțat prin sentința apelată două soluții diametral opuse, privind una și aceeași faptă materială, pe care a reținut-o în sarcina inculpatului sub o altă încadrare juridică (aplicându-i și o pedeapsă pentru aceasta) dar simultan a dispus disjungerea cauzei sub aspectul infracțiunii respective și completarea urmăririi penale de către parchet.

Pentru considerentele arătate, Curtea a apreciat că ambiguitatea și contradicțiile existente în sentința penală nr.344/P/21.12.2004 a Tribunalului Bistrița-Năsăud echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, caz de desființare a hotărârii,

prevăzut de art.379 pct.2 lit.b C.proc.pen.. Prin urmare, în baza textului de lege menționat au fost admise apelurile declarate și în consecință a fost desființată sentința atacată iar cauza a fost trimisă spre rejudecare aceleiași instanțe de fond, Tribunalul Bistrița-Năsăud.

Așa fiind, cauza a fost reînregistrată pe rolul Tribunalului Bistrița-Năsăud sub nr. 2150/112/2005 (nr.în format vechi 2138/P/2005).

Prin sentința penală nr. 82/F/17.05.2006 pronunțată de Tribunalul Bistrița-Năsăud în dosarul penal nr.2150/112/2005 s-a dispus în baza disp.art. 334 C.proc.pen., schimbarea încadrării juridice a faptelor pentru care a fost trimis în judecată inculpatul L.T.D., din infracțiunile de tâlhărie și violare de domiciliu prev.de art.211 alin.2 lit.d și f C.pen. și prev.de art.192 alin.2 C.pen., ambele cu aplic. art. 13 C.pen., în infracțiunea de tâlhărie prev.de art.211 alin.2 lit.d și f C.pen., art. 13 C.pen..

În baza art. 345 alin.2 C.proc.pen. s-a dispus condamnarea inculpatului L.T.D. la pedeapsa de 15 ani închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prev.de art. 64 lit. a,b C.pen. pentru o perioadă de 5 ani, pentru comiterea infracțiunii de omor deosebit de grav prev.de art.174, 176 alin. 1 lit.d C.pen. și la pedeapsa de 5 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de tâlhărie prev.de art.211 al. 2 lit.d și „f” C.pen., art. 13 C.pen..

Reținând concursul de infracțiuni , în baza art.33 lit.a rap.la art.34 lit.b C.pen. pedepsele aplicate au fost contopite, dispunându-se ca inculpatul să execute pedeapsa cea mai grea, de 15 ani închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor , prev.de art. 64 lit.a și b C.pen. pentru o perioadă de 5 ani în regim de detenție, făcându-se aplic.art.71 rap. la art.64 C.pen., sub aspectul pedepsei accesorii.

Din pedeapsa rezultantă aplicată s-a dedus perioada de detenție executată, respectiv din 23 februarie 2002 la 21 decembrie 2004 (2 ani, 9 luni și 29 de zile).

În latura civilă a cauzei s-a dispus obligarea inculpatului la plata de despăgubiri civile către părțile civile F.R. și R.S. ,în cuantum de 20.000.000 lei (2.000 lei RON) reprezentând cheltuieli cu înmormântarea victimei și 50.000.000 lei (5.000 lei RON) cu titlul de daune morale.

În fine, în baza art.191 C.proc.pen. inculpatul a fost obligat să plătească statului suma de 36.400.000 lei (3.640 lei RON) cu titlul de cheltuieli judiciare.

Prin decizia penală nr.234/A/24.10.2006 a Curții de Apel Cluj – Secția Penală și Minori a fost respins ca nefondat apelul declarat de inculpatul L.T.D. împotriva sentinței penale nr. 82/F/17.05.2006 a Tribunalului Bistrița-Năsăud pronunțată (în rejudecare) în dosarul penal nr. 2150/112/2005 (nr.format vechi 2138/P/2005).

Pentru a pronunța această hotărâre (sentința penală nr. 82/F/17.05.2006) instanța de fond (în rejudecare) pe baza probelor administrate în primul ciclu procesual (dos.nr.746/2003 al Tribunalului Bistrița-Năsăud), a probelor din faza de urmărire penală precum și a expertizei medico-legale – examen ADN efectuată de Institutul de Medicină Legală „Mina Minovici” București (f.69-70) a reținut că inculpatul se face vinovat de comiterea infracțiunii de omor și tâlhărie pentru care a fost trimis în judecată.

Sub aspectul stării de fapt, în rejudecare s-au reținut următoarele:

Inculpatul L.T.D. și victima O.I. au fost consăteni și se cunoșteau, deoarece inculpatul l-a ajutat pe acesta anterior, la diferite munci în gospodărie.

Deși inculpatul a recunoscut în mod constant doar comiterea infracțiunii de furt, afirmând că nu a agresat victima, în urma analizării conținutului declarațiilor sale, instanța de fond a reținut că acesta nu a relatat adevărul în legătură cu modul de

desfășurare a evenimentelor din noaptea de 22/23.02.2002. Astfel, inițial inculpatul a declarat că în jurul orei 16 din ziua de 22.02.2002 l-a vizitat pe O.I., de la care primise ouă și ½ litri vin, după care, pe la orele 21-22 s-a reîntors la locuința acestuia, găsindu-l căzut în curte. Crezând că victima este beată, s-a hotărât să fure, împrejurare în care a sustras din beci 3-4 litri de vin într-o oală de 15 litri, fără a mai aminti de restul bunurilor sustrate. În această primă declarație nu a menționat despre intenția sa de a transporta în casă victima și nici despre întâlnirea din timpul nopții cu vărul său, martorul S.Șt. (zis Pitiu).

În declarația ulterioară, inculpatul a menționat că victima era căzută în curte, sforăia și era îmbrăcată normal („pantaloni și ceva haine”), că a încercat să o ducă în casă dar nu a reușit și că atunci i-a încolțit ideea de a fura „ceva de valoare”. Prin urmare, inculpatul a susținut că a „controlat” în camere și cămară, de unde a sustras un electromotor, o oală cu untură, slănină, un casetofon, casete și câteva mărunțișuri, bunuri pe care le-a transportat până la poartă cu intenția de a le ridica mai târziu. În aceeași declarație inculpatul a susținut că a tăiat furtunul de la butelia de aragaz, pe care a pus-o într-un sac de rafie cu intenția de a o sustrage și a coborât în beci de unde a „tras” aproximativ 5 litri de vin într-o oală luată din casă.

Împrejurarea că inculpatul nu a relatat adevărul se desprinde din declarațiile acestuia. Astfel, inculpatul a susținut că victima era îmbrăcată normal, ori, dat fiind anotimpul în care s-au petrecut faptele și ținuta în care a fost găsită aceasta (descultă și în indispensabili) constituie temeiuri suficiente pentru a se reține că a mințit. Chiar și în ipoteza în care o altă persoană ar fi agresat victima înainte ca inculpatul să ajungă la domiciliul acesteia, dată fiind starea în care se afla, inculpatul ar fi trebuit să sesizeze că fusese agresată, ori, în nicio declarație nu pomenește că victima era lovită. A mai reținut instanța de fond că, comportamentul inculpatului, de a nu acorda un minim de ajutor victimei și de a nu anunța alte persoane, nu este unui firesc și nu poate fi justificat prin starea avansată de ebrietate, fiind exclus ca acesta să nu fi sesizat că victima prezenta urme evidente de lovituri și avea fața mânjită de sânge, raportat la activitatea febrilă desfășurată în noaptea incidentului (transportul lucrurilor furate, discuțiile cu vărul său, cu concubina, intenția de a vinde electromotorul, încercarea de a scăpa de unele dintre bunurile sustrate).

Având în vedere aspectele relevate cât și măsurile luate de inculpat pentru a nu se descoperi faptele sale (anume că în dimineața zilei următoare i-a cerut concubinei să-i spele cizmele pătate cu o substanță roșie, probabil sânge și îndemnul adresat acesteia de a nu spune anumite lucruri în legătură cu evenimentele deduse judecății) au creat primei instanțe convingerea că acesta prin declarațiile date a încercat să ascundă infracțiunile comise.

Potrivit concluziilor Raportului de expertiză medico-legală, examen ADN, efectuat de Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici” cu ocazia rejudecării cauzei, asupra firelor de păr s-a reținut că între profilul de referință al numitului L.T.D. și profilul evidențiat de firele de păr de la locul faptei, există o corespondență perfectă la nivelul tuturor markerilor genetici investigați, frecvența cu care se regăsește profilul ADN autozomal al inculpatului în populația generală este de $2,36 \times 10^{-17}$, iar ipoteza ca firele de păr recoltate de pe treptele casei victimei O.I. să provină de la numitul L.T.D. este de $4,22 \times 10/16$ mai probabilă decât ipoteza ca aceste fire să provină de la o persoană necunoscută.

Prin urmare, existența firelor de păr aparținând inculpatului la locul faptei cât și concluziile raportului de expertiză, au determinat instanța de fond să tragă concluzia că între inculpat și victimă a avut loc o altercație, soldată în final cu moartea victimei.

Apărările inculpatului în sensul că infracțiunea de omor ar fi fost săvârșită de o altă persoană, respectiv de martorul B.V. au fost înlăturate în baza probelor testimoniale administrate în prezenta cauză și a actelor și lucrărilor dosarului penal nr. 263/2003 al Judecătorei Beclean. Instanța de fond a apreciat că depozițiile martorilor propuși în apărare de inculpat, la rândul lor încarcerati în Penitenciarul Bistrița, sunt de circumstanță, date cu scopul vădit de a-l ajuta. De asemenea, s-a evidențiat că potrivit adresei nr.4963/7.04.2004 emisă de Penitenciarul Bistrița ,martorii propuși de inculpat nu s-au aflat în perioada carantinei în cameră cu martorul B.V.. Pe de altă parte, având în vedere declarațiile inculpatului L.T.D. și ale martorului Ignătuș Gheorghe Sabin s-a apreciat că inculpatul s-a deplasat la locuința victimei în jurul orelor 21,00-21,30 sau până la ora 22, ceea ce înseamnă că agresiunea s-a putut produce mai devreme. Ori, martorul B.V. susține în declarația dată în prezenta cauză (f.7-9) că a plecat din localitatea Braniștea în jurul orelor 22-23 sau mult mai târziu, cu ocazia audierii sale în dosarul nr. 263/2003 al Judecătorei Beclean. În aceste condiții, instanța de fond a apreciat că este exclus ca B.V. să fi agresat victima.

În ce privește încadrarea juridică dată faptei de tâlhărie, instanța de fond a avut în vedere că infracțiunea a fost comisă anterior modificării textului incriminator prin Legea nr. 169/18.08.2002, prin care limitele de pedeapsă s-au majorat și că, pe de altă parte, pătrunderea fără drept într-o locuință sau imobil este absorbită în latura obiectivă a infracțiunii de tâlhărie, comisă în formă agravată, prev.de art. 211 alin.2 lit. f C.pen..

La individualizarea pedepselor aplicate inculpatului s-au avut în vedere limitele de pedeapsă prevăzute de lege pentru faptele comise, atitudinea inculpatului pe durata procesului penal, modalitatea săvârșirii faptelor. Având în vedere poziția adoptată de inculpat pe parcursul cercetării judecătorești, instanța de fond nu a reținut în favoarea acestuia circumstanța atenuantă prev.de art. 74 lit.a C.pen..

Sub aspectul laturii civile a cauzei, în baza disp.art. 14,346 C.proc.pen. rap.la art. 998 Cod civil s-a admis acțiunea civilă formulată de părțile civile F.R. și R.S. și s-a dispus obligarea inculpatului la plata de daune materiale în quantum de 20.000.000 lei ROL, reprezentând cheltuielile de înmormântare a victimei și 50.000.000 lei vechi, daune morale.

De asemenea, în baza art.191 C.proc.pen., inculpatul a fost obligat la plata sumei de 36.400.000 lei vechi cu titlul de cheltuieli judiciare.

Astfel cum s-a menționat anterior, prin decizia penală nr. 234/A/24.10.2006 a Curții de Apel Cluj – Secția Penală și de Minori, apelul inculpatului declarat împotriva sentinței penale nr. 82/F/17.05.2006 a Tribunalului Bistrița-Năsăud a fost respins, ca nefondat, instanța de control judiciar însușindu-și considerentele primei instanțe. În plus, Curtea a relevat că din raportul de expertiză efectuat inițial în cauză a rezultat că firele de păr ridicate de pe treptele imobilului victimei, sunt de natură umană, provin din regiunea păroasă a capului și au fost detașate prin smulgere. În raport de aceste probe științifice, instanța de apel a apreciat că între inculpat și victimă a avut loc o luptă și probabil dintr-o postură de autoapărare, victima i-a smuls inculpatului câteva fire de păr care i-au căzut pe treptele casei. S-a mai relevat că în sprijinul dovedirii vinovăției inculpatului sunt și aspectele relatate de inculpat cu ocazia expertizării sale psihiatrice. Astfel, în cuprinsul raportului de expertiză medico-legală psihiatrică se arată că acesta prezintă tendințe impulsive și instabilitate psihică, consemnându-se totodată că, fiind cercetat pentru comiterea infracțiunii de omor și tâlhărie, a descris împrejurările comiterii faptei pe care a motivat-o ca fiind făcută sub influența alcoolului.

Apărarea inculpatului în sensul că infracțiunea de omor a fost comisă de o altă persoană, anume B.V. a fost înlăturată și de instanța de apel, care a apreciat că martorii propuși de acesta nu înlătură în nici un fel probele strânse în acuzare.

Prin decizia penală nr.7334 din 18 decembrie 2006 pronunțată de Inalta Curte de Casație și Justiție în dosarul nr. 2150/112/2005 a fost admis recursul declarat de inculpatul L.T.D. împotriva Sentinței penale nr. 234/A/24.10.2006 pronunțată de Curtea de Apel Cluj – Secția Penală și de Minori, a fost casată decizia atacată și Sentința penală nr.82/F/17.02.2006 a Tribunalului Bistrița-Năsăud - Secția penală, numai cu privire la infracțiunea de omor prev.de art.174,176 alin.1 lit.d C.pen. și referitor la latura civilă a cauzei sub aspectul acestei infracțiuni, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în aceste limite, la prima instanță, respectiv Tribunalul Bistrița-Năsăud. Prin aceeași decizie au fost menținute celelalte dispoziții ale hotărârilor atacate.

Înalta Curte de Casație și Justiție a admis recursul întrucât în urma analizării probelor administrate în cauză a constatat că acestea nu conduc fără dubii la concluzia reținută de instanțele de fond și apel cu privire la starea de fapt și vinovăția inculpatului sub aspectul săvârșirii infracțiunii de omor.

Astfel, instanța de recurs a constatat că, probele administrate în cauză, fac dovada cu certitudine, a prezenței inculpatului la locuința victimei precum și a sustragerii unor bunuri, aspect recunoscut de acesta.

Deși declarațiile inculpatului conțin anumite inadvertențe și modificări, s-a apreciat că ele nu sunt de natură să întărească convingerea instanței că la momentul exercitării agresiunilor asupra victimei inculpatul s-a aflat în locuința acesteia , câtă vreme nu există probe certe în acest sens.

În acest context s-a relevat că prezența inculpatului la locuința victimei este dovedită fără dubii, prin declarațiile martorilor I.Gh.S. și S.E. (concubina inculpatului), probe care se coroborează cu declarațiile inculpatului. Însă, câtă vreme nu s-a stabilit momentul la care au avut loc agresiunile asupra victimei, precum și faptul că în locuința acesteia în seara respectivă nu s-au mai aflat și alte persoane, aceste declarații, care concordă cu cele ale inculpatului, fac dovada că inculpatul s-a aflat în acea seară în locuința victimei, fără a clarifica dacă în timpul exercitării agresiunilor ori ulterior acestui moment.

În ce privește constatările probei științifice a examenului ADN pornind de la firele de păr prelevate de la locul faptei, instanța de recurs a menționat că acestea fac dovada unei corespondențe perfecte între profilul de referință al inculpatului și profilul evidențiat din firele de păr ridicate de pe treptele casei victimei. Însă, s-a făcut observația că această probă științifică poate conduce cu certitudine la această concluzie numai dacă nu se neglijează faptul că din declarațiile inculpatului rezultă că acesta a încercat să ridice victima și s-o ducă în casă, existând posibilitatea ca firele de păr de pe capul inculpatului să fi fost detașate tocmai urmare a acestor manevre, aspect de natură să creeze incertitudine cu privire la momentul prezenței inculpatului la locuința victimei. Pentru acest motiv, s-a apreciat utilă examinarea tuturor obiectelor ridicate de la fața locului, în vederea înlăturării oricărui dubiu cu privire la eventuala prezență a unei alte persoane în locuința victimei.

Hotărârea instanțelor de fond și apel a fost criticată și sub aspectul înlăturării ca nesincere a declarațiilor martorilor deținuți în penitenciar, propuși în apărare de inculpat, în condițiile în care s-a acordat valoare probatorie declarației martorului B.V. aflat în aceeași situație, respectiv condamnat și deținut în Penitenciarul Bistrița pentru săvârșirea unei infracțiuni de furt comisă în noaptea de 21/22 februarie 2002 într-o localitate învecinată.

De asemenea, s-a relevat că din declarația martorei S.E. (concubina inculpatului) rezultă că în seara săvârșirii faptei, inculpatul purta un jersey cu fața din piele, iar la întoarcere a venit fără el. Pe de altă parte, fiicele victimei, părțile civile F.R. și R.S., în memoriile depuse la dosar, susțin că jacheta ridicată de la fața locului aparține martorului S.Șt., care presta ocazional munci în gospodăria tatălui lor, aspect care de asemenea nu a fost clarificat.

În consecință, s-a apreciat că probele administrate fac doar dovada că inculpatul, în seara respectivă, a fost la locuința victimei și a sustras unele obiecte, fiind incerte în ce privește modalitatea de săvârșire a infracțiunii de omor, datorită valorificării insuficiente a obiectelor ridicate de la locuința victimei cu ocazia cercetării la fața locului.

În condițiile unui probatoriu insuficient și reținând existența unor declarații de martori care indică și altă persoană ca autor al infracțiunii de omor, Înalta Curte a apreciat că nu a putut concluziona, fără dubii, că inculpatul a săvârșit actele de violență asupra victimei.

Așa fiind, s-a solicitat instanței de fond ca în rejudecarea cauzei să procedeze la completarea probatoriului cu următoarele:

În conformitate cu dispozițiile art.116 și următ. C.proc.pen., efectuarea unei expertize de specialitate pentru a se stabili profilul genetic al probei de referință – saliva de pe mucerile de țigară, respectiv care sunt profilele genetice ce se regăsesc pe mucerile de țigară ridicate cu ocazia cercetării la fața locului.

S-a mai recomandat efectuarea unei expertize biocriminalistice pentru a se stabili dacă jacheta ridicată de la fața locului prezenta urme de natură biologică umană, posibile a fi supuse unei analize genetice, pentru a se stabili profilul persoanei de la care provin.

În raport de rezultatele cercetării urmelor de sânge ridicate de la fața locului, în situația în care nu s-a efectuat expertizarea urmelor de sânge prelevate de la fața locului, s-a solicitat instanței de fond să analizeze posibilitatea efectuării unei astfel de expertize, având în vedere că există posibilitatea identificării autorului prin depistarea la fața locului a unor urme de sânge aparținând a două grupe de sânge diferite.

De asemenea, s-a dispus ca prima instanță să solicite organului de cercetare penală rezultatul cercetărilor criminalistice a urmelor de mâini, ca urmare a fragmentelor papilare ridicate de la locul faptei. În cazul în care nu s-au efectuat cercetări în acest sens, s-a solicitat ca instanța de fond să analizeze oportunitatea efectuării unei expertize dactiloscopice asupra fragmentelor papilare ridicate de la locul faptei.

Având în vedere solicitarea inculpatului de a fi supus testului poligraf, s-a recomandat încuviințarea acestei probe pentru a se stabili dacă în privința acestuia se evidențiază reacții specifice tensiunii emoționale și dacă acestea pot fi interpretate drept indice al comportamentului simulat.

De asemenea, s-a solicitat instanței de fond, ca în rejudecare, în exercitarea atribuțiilor rolului activ, în conformitate cu disp.art.287 și art. 3,4 din C.proc.pen., să administreze orice probă concludentă și utilă în vederea aflării adevărului și în scopul justei soluționări a cauzei.

În ce privește infracțiunea de tâlhărie, Înalta Curte a reținut această faptă în sarcina inculpatului, apreciind că sub aspect subiectiv s-a dovedit că inculpatul a avut reprezentarea săvârșirii ei, iar din punct de vedere volitiv a voit să lege activitatea sa de fapta comisă anterior asupra victimei, profitând de starea acesteia, în vederea îndeplinirii scopului propus, de sustragere a bunurilor victimei. De

asemenea, s-a relevat că pentru infracțiunea de tâlhărie, instanța de fond a realizat o judicioasă individualizare a pedepsei, potrivit tuturor criteriilor prevăzute de art.72 C.pen..

În consecință, în raport de considerentele expuse, în temeiul art.385¹⁵ alin.1 pct.2 lit. c C.proc.pen., Înalta Curte a admis recursul declarat de inculpat, a casat decizia atacată și sentința penală nr.82/7/17.05.2006 a Tribunalului Bistrița-Năsăud numai cu privire la infracțiunea de omor prev.de art.174, art.176 alin.1 lit.d C.pen. și la latura civilă a cauzei sub aspectul acestei infracțiuni și a trimis cauza spre rejudecare în aceste limite, la prima instanță respectiv Tribunalul Bistrița-Năsăud.

Așa fiind, cauza s-a reînregistrat pentru a treia oară la Tribunalul Bistrița-Năsăud sub nr.152/112/2.02.2007.

Primind cauza spre rejudecare instanța a procedat la completarea probatoriului prin administrarea unor noi probe, astfel cum s-a solicitat prin decizia penală nr. 7334/18 decembrie 2006 a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În prealabil este de menționat că imediat după pronunțarea Deciziei penale nr.7334/18 decembrie 2006 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, inculpatul L.T.D. a părăsit țara, sustrăgându-se astfel de la executarea mandatului de executare a pedepsei închisorii nr. 92/2006 din 30.01.2007 emis în baza Sentinței penale nr. 82/17.05.2006 a Tribunalului Bistrița-Năsăud pentru executarea pedepsei de 5 ani închisoare aplicată pentru infracțiunea de tâlhărie prev.de art. 211 alin.2 lit. d,f C.pen., art.13 C.pen. (f.33, f.28-30, f.35, f.129). În aceste condiții, nu a mai fost posibilă supunerea inculpatului la testul poligraf, astfel cum s-a solicitat prin decizia de casare.

Nu a fost posibilă nici efectuarea expertizei biocriminalistice asupra jachetei ridicate cu ocazia cercetării la fața locului pentru a se stabili dacă prezintă urme de natură biologică umană și profilul genetic al persoanei de la care provin, întrucât obiectul de îmbrăcăminte în cauză nu a putut fi pus la dispoziție de organele de urmărire penală. O adresă în acest sens (nr.35473/5.04.2007) a fost emisă de serviciul Criminalistic din cadrul I.P.J. Bistrița-Năsăud (f.50) care a comunicat că în cadrul serviciului nu s-a aflat niciun obiect de îmbrăcăminte provenit din cauza dedusă judecății și nici nu ar putea preciza unde ar putea fi găsită jacheta în cauză. Însă, în ședința publică din 21.03.2007, procurorul din cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul Bistrița-Năsăud a depus la dosar fotografia jachetei găsite cu ocazia cercetării la fața locului. Este de menționat că atât concubina inculpatului, S.E. (f.153-155), cât și vărul acesteia S.Șt. (f.174-176), audiați sub acest aspect (la termene diferite) au declarat că jacheta din fotografie a aparținut inculpatului și a fost purtată de acesta în noaptea crimei.

În baza adresei nr.35328/12.03.2007, serviciul Criminalistic din cadrul I.P.J. Bistrița-Năsăud a înaintat instanței 13 plicuri cuprinzând diferite categorii de urme recoltate în cauză precum și planșe fotografice cuprinzând fotografele urmelor ridicate de la fața locului în cauza privind omorul săvârșit asupra victimei O.I. în data de 22/23.02.2002 (f.42-45). În baza acestor probe a fost întocmit de către Inspectoratul General al Poliției Române, Institutul Criminalistic – Serviciul Identificări Judiciare, Raportul de expertiză dactiloscopică nr.67730 din 27.04.2007 (f.57-70) prin care s-au concluzionat următoarele: urma papilară ilustrată în foto nr. 6(B) a fost creată de victima O.I.; urmele papilare ilustrate la foto 7,9,10,11 și 12 conțin suficiente detalii caracteristice dactiloscopice de identificare; urmele papilare ilustrate în foto 5,8 nu conțin suficiente detalii caracteristice dactiloscopice de identificare.

Având în vedere aceste concluzii, instanța a solicitat o completare la raportul de expertiză dactiloscopică, în sensul comparării urmelor papilare ilustrate la foto

7,9,10,11 și 12, care conțin suficiente detalii caracteristice dactiloscopice de identificare cu urmele papilare ale inculpatului L.T.D. și ale martorului B.V. B. (f.83).

Ulterior, prin adresa nr.67730/TC/14.06.2007, Inspectoratul General al Poliției Române, Institutul Criminalistic (f.89) a comunicat că în urma examinării și verificării dactiloscopice a impresiunilor papilare ale numiților L.T.D. și B.V. B. (existente în baza de date a organelor judiciare), prin raportare la urmele papilare ilustrate în fotografiile nr.7,9,10,11 și 12 în Raportul de expertiză dactiloscopică nr.67730/27.04.2007 s-a constatat că rezultatul este negativ (f.89-96).

În fine, în rejudecare a fost întocmit și un Raport de expertiză medico-legală – Examen ADN (completare), nr.A 15/13839/2006 din 23.11.2007, de către Institutul Național de Medicină Legală „Mina Mlnovici” – Laborator Genetică, având ca obiectiv principal stabilirea identității posibilelor urme biologice prezente pe corpurile delictive și compararea cu profilul ADN de referință al inculpatului L.T.D.. În cuprinsul acestui raport de expertiză, aflat la dosar f.116-121, se precizează următoarele:

1.Analiza prin teste de identificare rapidă a microurmelor biologice evidențiate la nivelul eșantioanelor de scoarță de copac și de hârtie de filtru cu pete brun-roșcate ridicate de lângă fes, a pus în evidență prezența sângelui de natură umană.

Analiza prin teste de identificare rapidă a microurmelor biologice evidențiate pe fragmentul de lemn de pe ușa de acces la baie nu a pus în evidență prezența sângelui de natură umană.

2.Genotiparea microurmelor de la nivelul țigărilor din plicurile nr.6, nr.7 și nr.8 a pus în evidență câte un profil ADN unic aparținând uneia și aceleiași persoane de sex masculin. Între caracterele genetice aparținând profilului de referință al inculpatului L.T.D. și profilele evidențiate pe probele de mai sus există o corespondență perfectă la nivelul tuturor markerilor genetici analizați.

3.Din interpretarea probabilistică și statistică a datelor rezultă că: ipoteza „eșantioanele de țigări găsite la locul faptei” conțin ADN provenit de la inculpatul L.T.D. este de $4,23 \times 10/16$ ori mai probabilă decât ipoteza ca „eșantioanele de țigări găsite la locul faptei conțin ADN provenit de la o persoană necunoscută de sex masculin”.

4.Genotiparea microurmelor biologice din depozitul subunghial al victimei O.I. și de pe scoarța de copac, din plicul nr.4, a pus în evidență câte un profil ADN unic, aparținând uneia și aceleiași persoane de sex masculin. Între caracterele genetice aparținând profilului de referință al victimei O.I. și profilele evidențiate pe probele de mai sus există o corespondență perfectă la nivelul tuturor markerilor genetici analizați.

5.Din interpretarea probabilistică și statistică a datelor rezultă că: ipoteza „depozitul subunghial și scoarța de copac conțin ADN provenit de la numitul O.I. este de $2,09 \times 10/14$ ori mai probabil decât ipoteza „depozitul subunghial și scoarța de copac conțin ADN provenit de la o persoană necunoscută de sex masculin”.

6.Din punct de vedere statistic s-a estimat că frecvența cu care se regăsesc profile ADN de referință în populația generală este de: $2,36 \times 10/-17$ pentru inculpatul L.T.D. și de $4,77 \times 10/-15$ pentru victima O.I..

7.Genotiparea microurmelor recoltate de pe tencuiala, hârtia de filtru cu pete brune și fragmentele de lemn din plicurile nr.9, nr.10 și nr.11, nu a pus în evidență nici un profil genetic, cel mai probabil datorită cantității mici de material biologic sau a degradării acestuia în condițiile expunerii la factorii din mediul ambiental.

De asemenea, s-au solicitat Postului de Poliție al comunei Braniștea, date referitoare la comportamentul inculpatului L.T.D. în comunitatea locală (raza comunei Braniștea județul Bistrița-Năsăud) având în vedere imposibilitatea efectuării unui referat de evaluare de către Serviciul de Probațiune de pe lângă Tribunalul Bistrița-Năsăud precum și date referitoare la martorul B.V.B. Din informațiile comunicate a rezultat comportamentul violent al inculpatului, dar și al martorului B.V.B. (f.140).

Pentru a verifica acuzația de omor adusă martorului B.V. B. de către inculpatul L.T.D., dar și realitatea susținerilor martorului M.D. (deținut în aceeași perioadă în Penitenciarul Bistrița), f.447-448 din dos.nr.746/2003, instanța a solicitat Poliției Orașului Beclean indicarea adresei persoanelor cu numele D.D. și D.P. care locuiesc pe raza localității Figa. După comunicarea datelor de stare civilă a persoanelor în cauză s-a dispus audierea în calitate de martor a tuturor persoanelor cu numele D. (f.142) constatându-se că acestea nu cunosc împrejurări referitoare la fapta de omor săvârșită în februarie 2002 în localitatea Braniștea și nu îl cunosc pe B.V. sau pe inculpatul L.T.D..

În final s-a dispus reaudierea dataliată a concubinei inculpatului , S.E. și a martorului S.Șt. (zis Pitiu) vărul inculpatului, care în cele din urmă, prin declarațiile date, au lămurit împrejurări esențiale în cauză (f.153-155 și f. 174-176).

Reaudierea inculpatului nu a mai fost posibilă întrucât s-a sustras atât executării pedepsei de 5 ani închisoare aplicată pentru infracțiunea de tâlhărie cât și judecății, fiind dat în urmărire generală (Adresa nr.18348/13.03.2007 a IPJ Bistrița-Năsăud – Serviciul de Investigații Criminale)

Analizând întreg materialul probator administrat în cauză, în rejudecare, sub aspectul infracțiunii de omor, în baza Deciziei penale nr. 7334/18 decembrie 2006 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanța reținut următoarea stare de fapt:

Inculpatul L.T.D. și victima O.I., în vârstă de 71 de ani, au fost consăteni, ambii domiciliind în comuna Braniștea , județul Bistrița-Năsăud.

În ziua de 22 februarie 2002, în jurul orei 16,30, la cererea victimei, care locuia singură, inculpatul a lucrat în gospodăria acesteia, ajutându-i la cărat tului și la curățat gunoiul din grajd, primind în schimb, pentru munca prestată ½ litri de vin și 5 ouă. Apoi, inculpatul a reparat ușa de la un magazin din localitate, împrejurare în care a continuat să consume alcool, după ce pe parcursul aceleiași zile a băut în mai multe rânduri, ultima dată țuică, în jurul orei 15 la locuința sa, împreună cu tatăl concubinei sale de la acea vreme, martora S.E.

Inculpatul s-a întors la domiciliu în jurul orelor 19-19,30, în stare avansată de ebrietate, de unde, după aproximativ o jumătate de oră, a plecat acasă la martorul S.Șt. (vărul său), să aducă lapte pentru fiica sa. Inculpatul a ajuns la locuința martorului menționat în jurul orei 20, care întrebându-l unde a consumat băuturi alcoolice i-a răspuns că acasă la O.I., în gospodăria căruia a lucrat în timpul zilei.

Apoi, după circa 30 de minute, cei doi au plecat împreună la locuința inculpatului cu intenția de a duce laptele. Aici, inculpatul și S.Șt. au început să consume din nou alcool, iar după un timp relativ scurt (15-20 de minute), cu certitudine în jurul orei 21,30 - 22, au plecat din nou împreună. Martorul l-a însoțit pe inculpat aproximativ 10 minute, după care cei doi s-au despărțit, S.Șt. plecând acasă, unde după un timp s-a culcat.

Inculpatul fiind sub influența alcoolului și-a continuat deplasarea singur cu intenția de a cumpăra țuică, ajungând în cele din urmă la locuința victimei O.I., în a cărei gospodărie a lucrat în timpul zilei și a fost servit cu vin. Ajuns la poarta victimei a început să o împingă, cu intenția de a intra în curte, deși toate luminile erau stinse. Această împrejurare a fost sesizată de martorul Ignătuș Gheorghe Sabin, care, în

jurul orei 21,15, ajuns la domiciliu, încerca să intre cu mașina în curtea locuinței sale situată vis-a-vis de cea a victimei (f.119 dos.de urm.penală).Prin declarația dată la 23.02.2002 (la o zi de la săvârșirea faptei), martorul a menționat explicit că la lumina farurilor l-a văzut pe inculpat, aflat în stare de ebrietate, încercând insistent să intre în curtea victimei.

Prin coroborarea probelor administrate în cauză, instanța reține că în cele din urmă inculpatul a intrat în curte și apoi în locuința victimei. Având în vedere planșele fotografice existente în dosarul de urmărire penală, se apreciază că victima a fost luată prin surprindere sau chiar trezită din somn (față de ținuta vestimentară în care a fost găsită decedată). Intre inculpat și victimă a avut loc o altercație care este posibil să fi început în casă (din moment ce niciunul dintre vecini nu a auzit zgomote) și a continuat pe treptele casei, iar apoi în curte. În mod cert, în această luptă, victima s-a aflat într-o postură de autoapărare față de agresiunea exercitată de inculpat, care a lovit-o violent peste cap și corp, până când nu s-a mai putut ridica, fiind găsită moartă în dimineața zilei următoare, lângă un păr din curte.

Că evenimentele s-au derulat în modalitatea arătată, sunt relevante îndeosebi firele de păr găsite pe treptele casei, care provin din regiunea păroasă a capului inculpatului și care i-au fost smulse de victimă în încercarea de a scăpa de violențele exercitate asupra sa.

În urma violențelor exercitate de inculpat, victima a decedat, din Raportul de expertiză medico-legală nr.968/III/125 din 21.06.2001, întocmit de Institutul de Medicină Legală Cluj-Napoca (f.50-54 dos.de urm.penală) rezultând că moartea a fost violentă și că s-a datorat contuziei și hemoragiei cerebrale în cadrul unui politraumatism cu infiltrate epicraniene, plăgi contuze, echimoze și excoriații.

De asemenea, se mai arată în actul medico-legal , că leziunile traumatiche constatate pe corpul victimei s-au produs prin lovire repetată cu corpuri contondente, (posibil cu pumni sau picioare) urmată de cădere și târâre.

Deși nu s-a procedat și la examinarea medico-legală a inculpatului imediat după comiterea faptei, trebuie menționat că și acesta a suferit unele leziuni, sesizate de către S.E. și S.Șt., în seara de 22.02.2002 și în dimineața zilei de 23.02.2002. Cei doi martori, cu prilejul reaudierii, în cazul acestei din urmă rejudecări (dos.nr.152/112/2007), au relatat că inculpatul prezenta lovituri la mână (S.E.- f.155) și peste corp (S.Șt. f.175).

În condițiile în care victima era căzută în curte, dar încă în viață, inculpatul a intrat din nou în locuința sa și a sustras mai multe bunuri (electromotor, casetofon și casete, butelie de aragaz, slănină, untură și alte mărunțișuri) pe care le-a pus într-un sac pe care l-a așezat în apropierea porții. Ulterior a intrat în beci, de unde a „tras” 5 litri de vin pe care i-a pus într-o oală.

Cu vinul sustras și o bucată de slănină , în jurul orei 24, inculpatul s-a deplasat la locuința vărului său, S.Șt.. În acest context, trebuie menționat că în prealabil, în jurul orei 23,15, astfel cum a declarat S.E. (f.155 dos.152/112/2007), inculpatul s-a întors pentru scurt timp acasă, fără să ducă cu acea ocazie vreun bun sustras, împrejurare în care concubina acestuia a sesizat că nu mai era îmbrăcat cu haina cu care plecase mai devreme, haină pe care a recunoscut-o în fotografia de la f.39. De asemenea, este de observat atitudinea manifestată de inculpat, care s-a adresat concubinei cerându-i „să-i dea două palme” (f.154), după care la circa 10 minute a plecat din nou de la domiciliu.

Revenind asupra deplasării inculpatului la locuința martorului S.Șt. din jurul orei 24, întrebat de acesta de unde are vinul și slăcina, inculpatul i-a răspuns că de la O.I.. Apoi, inculpatul a continuat să consume vin și la locuința lui S.Șt., care

sesizând că „se tot îndrepta de spate” (f.175), l-a întrebat de ce face aceste gesturi. Inculpatul s-a justificat spunând că „a picat” și „a început să se vaiete că-l doare umărul”, astfel că a început să se frece cu mâna. Martorul a remarcat și starea de agitație în care se găsea inculpatul, comparativ cu momentul la care , cu circa două ore în urmă ,s-au despărțit, precum și faptul că hainele îi erau în dezordine și „scoase din pantaloni”. În fine, deși nu a putut declara cu certitudine dacă inculpatul era îmbrăcat în acel moment cu jacheta fotografiată la f.39, martorul a menționat expres că acea haină a fost a inculpatului și că a purtat-o în acea seară.

După aprox.o oră, martorul S.Șt. i-a explicat inculpatului că trebuie să se odihnească întrucât în ziua următoare trebuie să ajute un vecin la lemne. În această situație inculpatul s-a ridicat cu intenția de a pleca acasă, însă în timp ce martorul îl însoțea la poartă i-a cerut să-l ajute să ia niște lucruri lăsate lângă gardul victimei. Întrucât inculpatul era băut și la beție devenea extrem de violent, de frică să nu fie lovit, S.Șt. l-a însoțit pe inculpat până la locuința victimei.Aici, inculpatul a intrat în curte și a luat bunurile sustrase, cerându-i martorului să-l ajute să le transporte la locuința sa. Martorul a acceptat, însă pe traseu inculpatului i-a venit ideea să vândă motorul electric numitei D.R. care a fost trezită din somn în jurul orei 2,30-2,40.

În fine, cei doi au ajuns la locuința inculpatului în jurul orei 3, potrivit susținerilor concubinei inculpatului (f.154), care i-a auzit discutând în hol, unde au și lăsat „ceva”.Ulterior, inculpatul a intrat în cameră, s-a așezat în pat și după ce s-a uitat un timp la televizor a adormit.

În dimineața zilei de 23.02.2002, în jurul orei 7, când s-a aflat că O.I. a fost găsit mort, S.E. i-a adus la cunoștință inculpatului acest fapt. Acesta a replicat spunându-i că el a fost acolo în timpul nopții, dar că doar a furat. Cu aceeași ocazie i-a mai spus concubinei că a fost ajutat la transportul bunurilor de S.Șt.. După această discuție, inculpatul i-a dat cizmele să i le spele, S.E. declarând că a văzut pe ele, între altele, și „pete roșii, uscate”, însă nu a putut preciza cu certitudine dacă erau de vin sau de sânge. De asemenea, inculpatul i-a mai cerut să nu spună vreunei persoane despre cele petrecute în timpul nopții și să nu se implice în „povestea asta”, amintindu-i că „fetița este mică”.

Această stare de fapt din care rezultă vinovăția inculpatului L.T.D. sub aspectul săvârșirii infracțiunii de omor asupra victimei O.I., rezultă cu prisosință din coroborarea tuturor probelor administrate în cauză, extrem de relevante fiind declarațiile martorilor S.E. și S.Șt., date cu ocazia rejudecării cauzei, acesta din urmă punctând momentul în care, cu ocazia audierilor din cadrul I.P.J. Bistrița-Năsăud, în fața sa și a polițiștilor care instrumentau dosarul , inculpatul a recunoscut fapta (f.175).

Sub aspectul vinovăției inculpatului privitor la infracțiunea de omor în raport de care cauza a fost trimisă spre rejudecare, sunt relevante următoarele probe: procesul-verbal de cercetare la fața locului însoțit de planșele fotografice (f.1-33), raportul de constatare medico-legală nr.57/III/2002 întocmit de serviciul Medico-Legal Bistrița-Năsăud (f.36-47), Raportul de expertiză medico-legală nr.968/III/125 din 21.06.2001 întocmit de Institutul de Medicină Legală Cluj-Napoca (f.50-67), procesul-verbal de percheziție domiciliară (f.68) și dovada restituirii bunurilor sustrase aparținătorilor victimei (f.69-70), însoțite de planșele fotografice (f.70-75), Raportul de expertiză nr.174.114 din 5.04.2002, întocmit de Institutul de Criminalistică – Serviciul IV (f.79-81), Raportul de expertiză medico-legală psihiatrică nr.E2/10353 întocmit de Institutul de Medicină Legală, Prof. Dr.Mina Minovici” București (f.89-90), Avizul Comisiei de Avizare și Control din cadrul acestui institut (f.91), probe aflate în dosarul de urmărire penală, Raportul de expertiză medico-legală – Examen ADN,

nr.A15/13839/2006 din 20.03.2006, întocmit de Institutul de Medicină Legală „Mina Minovici” București, aflat la f.69-70, dos.nr.2138/P/2005 (în cadrul celei de-a doua rejudecări a cauzei), Raportul de expertiză medico-legală – Examen ADN (completare), nr.A15/13839/2006 din 23.11.2007 întocmit de Institutul de Medicină Legală „Mina Minovici” București, efectuat în dosarul nr. 152/112/2007 în cadrul rejudecării cauzei în baza Deciziei penale nr.7334/18 decembrie 2006 a Înaltei Curți de Casație și Justiție (f.116-121), Raportul de expertiză dactiloscopică nr.67730/27.04.2007 întocmit de Institutul de Criminalistică-Serviciul de Identificări Judiciare (f.58-70 din același dosar, Adresa nr. 67730/TC/14.06.2007 a Institutului de Criminalistică (f.89-96 din același dosar), Adresa nr.9/28.01.2008 a Postului de Poliție al comunei Braniștea, județul Bistrița-Năsăud (f.140-141), Adresa Poliției orașului Beclean (f.142).

Sunt relevante sub aspectul vinovăției inculpatului privitor la infracțiunea de omor, îndeosebi declarațiile martorului I.Gh.S.-f.119 dos. de urmărire penală f.205-206 dosar. nr. 746/2003 și f.153-155 din dos.nr.152/112/2007), S.Șt. (f.105-107 dos.de urm.penală și f.199-200 din dos.nr.746/2003 și f.174-175 din dos.nr.152/112/2007) dar și declarațiile date de acesta în dosarul nr. 746/2003, procesul-verbal de confruntare (f.108 dos.de urm.penală), declarațiile martorei B.R. (f.117), B.L. a (f.118 – ambele din dosarul de urmărire penală), D.R. (f.120 dos.de urm.penală), declarația martorului B.V.B. (f.247 dos.nr.746/2003) probe existente în dosarul acvirat nr.263/2003 al Judecătorei Beclean, declarațiile părților civile R.S. și F.R. din faza de urmărire penală (f.112-114) și din cursul cercetării judecătorești (f.187,189-190 dos. pen.nr.746/2003).

Dovedirea vinovăției inculpatului rezultă cu certitudine în primul rând din probe științifice administrate în cauză. Astfel, după ce, pe parcursul urmăririi penale, prin Raportul de expertiză nr.147 114/5.04.2002 întocmit de Institutul de Criminalistică (f.79-80 dos.de urm.penală) s-a stabilit că firele de păr ridicate de pe treptele imobilului victimei „provin din regiunea păroasă a capului și au fost detașate prin smulgere” și că acestea „se aseamănă în privința caracteristicilor morfologice... cu modelele de comparație recoltate din regiunea păroasă a capului numitului L.T.D.”, s-a procedat la examenul ADN al acelorași fire de păr prelevate de la locul faptei, concluzionându-se, conform Raportului de expertiză medico-legală – Examen ADN nr.A15/13839/2006 din 20.03.2006 (f.69-70 dos.nr.2138/P/2005) că analiza markerilor ADN a pus în evidență un profil unic, aparținând unei persoane de sex masculin. Prin acest din urmă raport de expertiză s-a mai concluzionat că „între profilul de referință al numitului L.T.D. și profilul evidențiat din firele de păr de la locul faptei există o corespondență perfectă la nivelul tuturor markerilor genetici investigați”, că din punct de vedere statistic, frecvența cu care se regăsește profilul ADN autozomal al numitului L.T.D. în populația generală este de $2,36 \times 10^{-17}$ și că ipoteza „firele de păr recoltate de pe treptele casei victimei O.I. provin de la numitul L.T.D. este de $4,22 \times 10^{-16}$ mai probabilă decât ipoteza „firele de păr recoltate de pe treptele casei victimei O.I. provin de la o persoană necunoscută”.

De asemenea, prin raportul de expertiză medico-legală – Examen ADN (completare) nr.A15/13839/2006 din 23.11.2007 întocmit de Institutul național de Medicină Legală „Mina Minovici” (f.116-122) s-a stabilit între altele, că „genotiparea microurmelor de la nivelul țigărilor din plicurile nr.6,7 și 8, au pus în evidență câte un profil ADN unic, aparținând uneia și aceleiași persoane de sex masculin. Între caracterele genetice aparținând profilului de referință al numitului L.T.D. și profilele evidențiate pe probele de mai sus, există o corespondență perfectă la nivelul tuturor markerilor genetici analizați”, arătându-se totodată că, ipoteza „eșantioanele de țigări

găsite la locul faptei conțin ADN provenit de la numitul L.T.D. este de 4,23 x 10/16 ori mai probabilă decât ipoteza „eșantioanele de țigări găsite la locul faptei conțin ADN provenit de la o persoană necunoscută de sex masculin”.

Faptul că firele de păr ale inculpatului găsite pe treptele imobilului victimei au fost detașate prin smulgere demonstrează că în realitate a avut loc o luptă în care au fost antrenați inculpatul și victima, aceasta din urmă aflată într-o postură de autoapărare, împrejurare în care i-a smuls inculpatului firele de păr care au căzut pe treptele casei. Că evenimentele s-au derulat în modalitatea descrisă, rezultă între altele atât din susținerile martorului S.Șt., la care inculpatul a dus vinul și slămina sustrase de la victimă, care a relatat că acesta era agitat, cu hainele în dezordine și se văieta că el doare umărul și spatele (f.175) dar și din declarația martorei S.E. (concubina) care în dimineața zilei de 23.02.2008 a sesizat că inculpatul era lovit la mână. În acest context este de observat că în Raportul de expertiză medico-legală psihiatrică întocmit de Institutul de Medicină Legală Prof.Dr.Mina Minovici București se consemnează că inculpatul, fiind cercetat pentru comiterea infracțiunii de omor deosebit de grav și tâlhărie, a descris împrejurarea comiterii faptei pe care a motivat-o ca „fiind făcută sub influența alcoolului”, arătându-se totodată în cuprinsul acestuia act medico-legal că inculpatul prezintă tulburări psihice de natură a-i afecta capacitatea psihică de apreciere critică a conținutului și consecințelor faptelor sale, având însă discernământul păstrat în raport cu fapta pentru care este cercetat. Tendințele impulsive și agresive ale inculpatului au fost de altfel evidențiate cu claritate atât de martorii S.E. și S.Șt., dar și de Postul de Poliție al comunei Braniștea, prin adresa nr.9/28.01.2008 (f.153-155, f.174-176, f.150-151).

Susținerea inculpatului că nu a agresat victima ci doar a sustras bunuri din casa acesteia în condițiile în care a găsit-o căzută în curte, lângă păr, nu corespunde realității, Ea va fi înlăturată în primul rând pentru considerentele relevate anterior dar și raportat la declarațiile date din care rezultă cu claritate că încă de la început a ascuns adevărul. Astfel, după ce în prima declarație (f.93 dos. urm.penală) a relatat că în jurul orei 16,30 din ziua de 22.02.2002 l-a ajutat pe O.I. în gospodărie și a primit de la acesta 1/2 litri vin și ouă, s-a întors la locuința acestuia în jurul orei 21-22, când găsindu-l căzut în curte, l-a strigat și crezându-l beat, s-a hotărât să-l fure, fără să menționeze despre intenția de a-l transporta în casă și nici despre întâlnirea de peste noapte cu vărul său S.Șt. sau despre celelalte bunuri sustrase, prin declarația ulterioară (f.94), a revenit, dând detalii referitor la felul în care era îmbrăcată victima („pantaloni și ceva haine”), încercarea de a o transporta în casă, iar în ce privește furtul, a enumerat chiar și bunurile sustrase. Din cuprinsul acestor declarații se desprinde cu prisosință faptul că inculpatul nu a relatat adevărul fiind imposibil ca acesta să nu fi observat ținuta vestimentară nefirească a victimei, care era desculță, plină de sânge și se văieta, cu atât mai mult cu cât a susținut că a încercat să o ridice și să o ducă în casă. Pe de altă parte, comportamentul inculpatului, de a nu acorda un minim de ajutor victimei, de a nu anunța vecinii că aceasta era căzută în curte, iarna și pe timp de noapte, nu este unul firesc și nu poate fi justificat nici prin starea de ebrietate în care se afla raportat la activitatea febrilă desfășurată în noaptea crimei (transportul bunurilor furate, discuțiile cu vărul său, încercarea de a vinde bunurile sustrase, solicitarea adresată concubinei de a-i spăla cizmele și de a nu povesti nimănui ce s-a petrecut în timpul nopții).

În fine, este de observat că în cele din urmă inculpatul a revenit chiar și asupra declarațiilor din faza de urmărire penală, în fața instanței susținând, fără temei, că în ziua de 22.02.2002 nu a făcut nicio vizită lui O.I. (f.191 dos.746/2003).

Este evident că inadvertențele din declarațiile inculpatului și modificarea acestora nu-i sunt favorabile, ci conduc și convingerea că a procedat în acest fel cu intenția vădită de a nu se descoperi săvârșirea faptei de omor.

În fine, apărarea la care inculpatul a recurs după sesizarea primei instanțe prin actul de acuzare, în sensul că o altă persoană, indicată ca fiind B.V., ar fi cea care a omorât victima, nu este dovedită, ci reprezintă o altă încercare de a scăpa de răspundere penală.

Examinând probele testimoniale existente în dosarul nr.263/2003 al Judecătoriai Beclean în care s-a pronunțat Sentința penală nr.129/9.05.2003 prin care B.V. Benone a fost condamnat la pedeapsa de 1an și 10 luni închisoare pentru infracțiunea de furt calificat comisă în noaptea de 22/23.02.2002 în orașul Beclean, prin coroborare cu cele administrate în prezenta cauză, instanța apreciază că este exclus ca acesta să fi săvârșit acte de agresiune asupra victimei O.I.. Astfel, din probele dosarului nr. 263/2003 al Judecătoriai Beclean, rezultă că B.V. Benone a plecat din localitatea Braniștea (unde s-a săvârșit fapta) spre localitatea Beclean, în jurul orelor 1 noaptea (f.7-9) sau între orele 22-23, potrivit declarației de la f.24-25. Ori, potrivit declarației martorului I.Gh.S. (f.119 dos.de urm.penală) care se coroborează cu cea a concubinei inculpatului S.E. (f.153 dos.nr.152/112/2007), inculpatul a fost văzut încercând să intre în curtea victimei în jurul orei 21,30-22.

În aceste condiții, în mod cert actele de agresiune s-au derulat în jurul orei 22 și au fost urmate succesiv de cele de furt a bunurilor, de transportarea lor în etape la poartă, de revenire în beci pentru a sustrage vin, operațiuni care au determinat prelungirea prezenței inculpatului la locuința victimei, fără să fie întrerupt de cineva. Concluzia se impune cu atât mai mult cu cât casa în care locuiește sora numitului B.V.B., aflându-se vis-a-vis de cea a victimei O.I., la aprox.30 metri, conform adresei nr. 9/28.01.2008 a Postului de Poliție Braniștea (f.150-151 dos. nr.152/112/2007) în mod cert acesta ar fi observat „activitatea” desfășurată de inculpat, dacă acesta se pregătea să plece spre Beclean, luând în considerare varianta că a plecat din Braniștea între orele 22-23 sau, nu a sesizat-o de loc, dacă ar fi plecat în jurul orei 1, presupunând că până atunci a dormit. Însă, având în vedere distanța 6-7 km dintre Braniștea și Beclean parcursă pe jos de B.V.B. în noaptea de 22/23.02.2007 și împrejurarea că acesta s-a reîntors cu bunul sustras în jurul orei 3-3,30 (f.8-9 dos.nr. 263/2003 al Judecătoriai Beclean) este mai aproape de adevăr ca acesta să fi plecat din Braniștea în jurul orei 1 (cum constant a susținut cu ocazia audierii prin declarațiile date în dosarul nr. 263/2002 al Judecătoriai Beclean f.1-11), fără ca prezența sa acasă să aibă vreo legătură cu infracțiunea de omor. Pe de altă parte, astfel cum a declarat în dosarul nr.263/2003 al Judecătoriai Beclean, B.V.B. a dormit până la momentul plecării spre Beclean, fiind evident că altfel ar fi sesizat cele petrecute peste drum de locuința sa și s-ar fi folosit de cele văzute în contextul în care i s-au adus acuzații de omor. Ori acesta nu a făcut declarații referitor la fapta dedusă judecării și nici nu există probe sau indicii că B.V.B. ar fi fost în conflict cu victima. Pe de altă parte, este de observat că niciodată inculpatul nu a justificat în detaliu ce a făcut între orele 22-24 din ziua de 22.02.2002 ci, bazându-se pe relația sa de dușmănie cu B.V.B., după transferarea sa în Penitenciarul Bistrița, aflând despre fapta comisă de acesta, a speculat această împrejurare în favoarea sa, cu ajutorul altor deținuți.

În lipsa unor probe serioase care să dovedească acuzațiile aduse martorului B.V.B., instanța a înlăturat depozițiile martorilor R.F. (f.338), K.D. (f.375), F.E. (f.378), M.D. (f.475 (deținuți în penitenciar) apreciind că sunt de circumstanță cu scopul vădit de a-l ajuta pe inculpat să scape de răspundere penală.

În acest context, este de observat că probele științifice administrate în cauză nu au evidențiat prezența numitului B.V.B. la locul faptei (f.89-96 dos.152/112/2007). De asemenea, susținerea inculpatului (f.192 dos.746/2003 vol.I) în sensul că un vecin de-al victimei „respectiv G.G., în seara zilei respective ar fi văzut o persoană chiar în părul din curtea victimei, sub care aceasta a fost găsită ulterior”, verificată prin audierea persoanei indicate (f.376) s-a dovedit a fi falsă. De asemenea, a fost verificată și afirmația martorului M.D., deținut în Penitenciarul Bistrița (f.447-448) în sensul că în prezența numiților D.D., D.P. și M.V., martorul B.V.B. ar fi recunoscut comiterea omorului din Braniștea. Și aceste persoane citate și audiate în calitate de martor au declarat că nu știu nimic în legătură cu fapta dedusă judecătii și că nu îl cunosc pe B.V.B. (f.476 dos.nr.746/2003 vol.II și f.208-210 din dos.nr. 152/112/2007).

În consecință, instanța a apreciat că vinovăția inculpatului sub aspectul infracțiunii de omor este pe deplin dovedită și că aceasta întrunește în drept elementele constitutive ale infracțiunii prev.de art. 174,176 alin.1 lit.d C.pen., astfel cum se reține prin decizia penală nr. 7334/18 decembrie 2006 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în baza căreia s-a dispus rejudecarea cauzei. Este de menționat că referitor la infracțiunea de tâlhărie prev.de art.211 alin.2 lit.d și f C.pen., Sentința penală nr. 82/F/17.05.2006 a Tribunalului Bistrița-Năsăud a fost menținută fiind emis mandatul de executare a pedepsei închisorii nr.92/2006 din 30.01.2007 (f.33), nepus în executare, privitor la pedeapsa de 5 ani închisoare întrucât inculpatul se sustrage, fugind în străinătate imediat după pronunțarea Deciziei penale nr.7334/18 decembrie 2006 a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procedând la individualizarea pedepsei, instanța a avut în vedere criteriile prevăzute de art.72 C.pen. cu referire la limitele speciale de pedeapsă, pericolul social concret al faptei comise, urmările cauzate și persoana inculpatului. Având în vedere gravitatea deosebită a faptei care nu a fost recunoscută de inculpat, comportamentul adoptat pe durata soluționării cauzei și sustragerea lui de la judecată și executarea pedepsei, conduita sa violentă și agresivă chiar și în raporturile cu persoanele care îi sunt apropiate, nu se justifică reținerea de circumstanțe atenuante.

Întrucât cauza se află în rejudecare în urma apelului și recursului declarate de inculpat (împotriva Sentinței penale nr.82/17.05.2006 a Tribunalului Bistrița-Năsăud), s-au avut în vedere disp.art.385/8 alin.1 C.proc.pen., în sensul neagrării situației în propriul recurs, astfel că s-a dispus condamnarea inculpatului L.T.D. la pedeapsa de 15 ani închisoare și 5 ani interzicerea drepturilor prev.de art.64 lit."a,b" C.pen. (ca pedeapsă complementară), pentru săvârșirea infracțiunii de omor deosebit de grav prev.de art. 174,176 alin.1 lit.d C.pen..

S-a constatat că această infracțiune a fost comisă în concurs real, prev.de art.33 lit.a C.pen., cu infracțiunea de tâlhărie, prev.de art.211 alin.1 lit. d,f C.pen., art.13 C.pen., pentru care inculpatul a fost condamnat la pedeapsa de 5 ani închisoare prin Sentința penală nr. 82/F/17.05.2006 a Tribunalului Bistrița-Năsăud, pronunțată în dosarul penal nr. 2150/112/2005 (în format vechi 2138/P/2005) definitivă prin Decizia penală nr.7334/18 decembrie 2006 a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Conform art.36 alin.1, 34 lit.b, 35 alin.1 C.pen., s-au contopit pedepsele aplicate inculpatului și s-a dispus ca acesta să execute pedeapsa cea mai grea, de 15 ani închisoare și 5 ani interzicerea drepturilor prevăzute de art.64 lit."a,b" C.pen., cu executare în regim de detenție și aplicarea pedepsei accesorii conform art.71 rap.la art.64 lit."a,b" C.pen..

Conform art.36 alin.3 C.pen. s-a dedus din pedeapsa aplicată inculpatului fracțiunea executată în stare de arest preventiv în perioada 23.02.2002- 21.12.2004. Sub acest aspect s-a avut în vedere că arestarea preventivă s-a dispus pentru infracțiunea de tâlhărie, iar ulterior s-a menționat de către instanța de control judiciar, deducerea arestării executate din pedeapsa aplicată pentru această faptă.

S-a anulat vechiul mandat de executare (nr.92/2006 din 30.01.2007 emis de Tribunalul Bistrița-Năsăud în baza Sentinței penale nr. 82/F/2006) pentru pedeapsa de 5 ani închisoare aplicată pentru infracțiunea de tâlhărie prev.de art.211 alin.2 lit."d,f" C.pen., art. 13 C.pen. și se va dispune emiterea unui nou mandat corespunzător prezentei sentințe.

Având în vedere că prin Decizia penală nr. 7334/18 decembrie 2006 a Inaltei Curți de Casație și Justiție, prin care a fost casată Decizia penală nr. 234/2006 a Curții de Apel Cluj și Sentința penală nr. 82/F/2006 a Tribunalului Bistrița-Năsăud numai cu privire la infracțiunea de omor prev.de art.174,176 alin.1 lit.d C.pen. și referitor la latura civilă a cauzei sub aspectul acestei infracțiuni, instanța a soluționat în acest cadru procesual și acțiunea civilă exercitată de părțile vătămate R.S. și Fustos Rodica, însă ținând seama de dispozițiile art.385/8 alin.1 C.proc.pen. , în sensul neagrării situației inculpatului în propria cale de atac, prevederi legale care au aplicare și cu ocazia rejudecării.

Așa fiind, s-a dispus, conform art.14,346 C.proc.pen. rap.la art.998 Cod civil, obligarea inculpatului la plata către părțile civile R.S. și Fustos Rodica a sumei de 2.00 lei RON (20.000.000 lei vechi) cu titlul de daune materiale, respectiv câte 1.000 lei pentru fiecare dintre acesta, reprezentând cheltuieli de înmormântare a victimei O.I., care au fost considerate dovedite prin declarațiile martorilor audiați în cauză (f.198,207).

De asemenea, în baza aceluiași texte de lege, s-a dispus obligarea inculpatului la plata sumei de 5.000 lei RON (50.000.000 lei vechi) cu titlul de daune morale (câte 2.500 lei pentru fiecare dintre părțile vătămate).

Deși daunele morale acoperă doar în parte suferința părților civile prin moartea tatălui lor, instanța a avut în vedere că acestea s-au constituit părți civile doar cu suma de 50.000.000 lei vechi, fără să solicite actualizarea acestei sume la data pronunțării hotărârii. De asemenea, părțile civile nu au atacat Sentința penală nr. 82/17.05.2006 pronunțată de Tribunalul Bistrița-Năsăud în dosarul nr. 2138/2005, astfel că, în rejudecarea cauzei, după admiterea unei căi de atac exercitată de inculpat, conform art. 385 C.proc.pen., nu se poate înrăutăți situația acestuia în niciun fel.

Conform art. 191 C.proc.pen., inculpatul a fost obligat și la plata cheltuielilor judiciare în sumă de 3.760 lei (din care 100 lei reprezintă onorariul avocatului din oficiu, Morușan Bianca, iar diferența, costul expertizelor medico-legale și cheltuielilor judiciare aferente judecării în această din urmă rejudecare a cauzei.

Împotriva soluției instanței de fond au declarat apel inculpatul L.T.D. și părțile civile R.S. și F.R..

Prin motivele orale susținute de apărătorul din oficiu, inculpatul a solicitat admiterea căii de atac promovate, desființarea în întregime a sentinței tribunalului și judecând pe fond cauza, achitarea sa în baza art.10 lit.c rap.la art.11 pct.2 lit.a C.proc.pen.întrucât nu el este autorul infracțiunilor deduse judecării ci o altă persoană, probatoriul testimonial și științific atașat dosarului demonstrând cu prisosință această împrejurare.

Prin scriptul depus la dosar la fila 2, părțile civile au solicitat admiterea apelului lor, desființarea soluției tribunalului atât sub aspect penal cât și sub aspect civil.

Astfel, părțile civile au apreciat că se impune majorarea pedepsei aplicate inculpatului la 25 de ani închisoare, iar sub aspectul laturii civile au considerat că pe lângă despăgubirile materiale și morale stabilite s-a omis a li se acorda cheltuielile judiciare avute în toate ciclurile procesuale în sumă de 1.499 RON (14.499.000 Lei).

Curtea, examinând apelurile declarate prin prisma motivelor invocate ajunge la următoarele constatări:

Conform art.1 din C.proc.pen. român, scopul procesului penal îl constituie constatarea la timp și în mod complet a faptelor care constituie infracțiuni, astfel că orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală.

Procesul penal trebuie să contribuie la apărarea ordinii de drept, la apărarea persoanei, a drepturilor și libertăților acesteia, la prevenirea infracțiunilor precum și la educarea cetățenilor în spiritul legii.

Pentru aceasta, procesul penal se desfășoară atât în cursul urmăririi penale cât și în cursul judecății, potrivit dispozițiilor prevăzute de lege.

În desfășurarea procesului penal trebuie să se asigure aflarea adevărului cu privire la faptele și împrejurările cauzei, precum și cu privire la persoana făptuitorului.

Legea obligă organele de urmărire penală și instanțele de judecată să aibă rol activ și pe întreg cursul procesului penal să respecte dreptul de apărare garantat de stat învinuitului, inculpatului și celorlalte părți, în procesul penal.

Orice persoană, bucurându-se de prezumția de nevinovăție, este considerată nevinovată până la stabilirea vinovăției sale, printr-o hotărâre penală definitivă. Învinuitul sau inculpatul beneficiază de prezumția de nevinovăție și nu este obligat să-și dovedească nevinovăția.

Vinovăția nu se poate stabili decât în cadrul juridic procesual penal, cu probe, sarcina administrării acestora revenind organului de urmărire penală și instanței judecătorești.

Probele trebuie să fie concludente și utile, ceea ce presupune, necesitatea de a fi credibile, apte să creeze măcar presupunerea rezonabilă că ceea ce probează corespunde adevărului.

Raportând apelul inculpatului, motivele invocate, la actele și probele din dosar, la modul de administrare, prin prisma principiilor procesuale penale enumerate, curtea constată că acesta este nefondat pentru următoarele considerente:

Inculpatul L.T.D. nu a recunoscut infracțiunile reținute în sarcina sa, astfel că în stabilirea vinovăției acestuia, instanța de judecată a avut în vedere întregul material probator administrat în cauză, nu numai declarația sa.

Inculpatului i s-a respectat dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil prin respectarea principiului egalității de arme, promovat de CEDO. Astfel, cu privire la acest principiu, CEDO precizează că „exigența egalității armelor, în sensul unui echilibru just între părți, implică obligația de a oferi fiecărei părți o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza, inclusiv probele, în condiții care să nu o plaseze într-o situație de dezavantaj net în comparație cu adversarul său. Obligația de a veghea în fiecare caz la respectarea condițiilor unui proces echitabil revine autorităților naționale”. (a se vedea hotărârea nr.27 din oct.1993 *Dombo Beheer Bv versus Olanda*).

Mai mult, aceeași Curte, a statuat obligativitatea comunicării pieselor dosarului, „în măsura în care presupune un proces echitabil și în contradictorialitate”. (hotărârea din 24 februarie 1994 *Bendenoun versus Franța*). De asemenea, „respectarea dreptului la un proces echitabil, presupune dreptul de a avea acces la

toate dovezile strânse de procuror” (a se vedea hotărârea CEDO Edwards versus Marea Britanie din 16 dec.1992).

Ca atare, garanțiile cu privire la un proces echitabil au fost respectate, atât din perspectiva dreptului intern cât și al disp.art.5 și 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, astfel că nu se poate reține vreo cauză de nulitate absolută, dintre cele prevăzute de art.197 alin.2 C.proc.pen.

Având în vedere criticile aduse de inculpat hotărârii tribunalului, instanța de apel ținând cont de efectul devolutiv al căii de atac promovate, a efectuat o nouă judecată în fond a cauzei prin reexaminarea probatoriului deja administrat.

Potrivit art. 345 al.1 Cod pr.penală, asupra invinuirii aduse inculpatului, instanța hotărăște prin sentință, pronunțând după caz condamnarea, achitarea sau încetarea procesului penal.

Art. 345 al.2 din același Cod, precizează ca soluția de condamnare a inculpatului se pronunță numai dacă instanța constată ca fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat.

Din economia acestor texte de lege, rezultă, cu claritate, că instanța de judecată pronunță condamnarea inculpatului numai în situația în care probele strinse în cursul urmăririi penale și verificate în cursul cercetării judecătorești, dovedesc în mod cert, printre altele, că fapta a fost săvârșită de inculpat.

Potrivit art. 200 din Codul de procedură penală, „urmarirea penala are ca obiect stringerea probelor necesare cu privire la existența infracțiunilor, la identificarea faptuitorilor și la stabilirea răspunderii acestora pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se dispună trimiterea în judecată.

Art. 289 Cod pr.penală dispune că „judecata cauzei se face în fața instanței constituită potrivit legii și se desfășoară în ședință, oral, nemijlocit și în contradictoriu”.

Astfel, probele strinse în cursul urmăririi penale servesc numai ca temei pentru trimiterea în judecată.

Pentru a servi drept temei de condamnare, probele strânse în cursul urmăririi penale trebuie verificate în activitatea de judecată de către instanța, în ședință publică în mod nemijlocit, oral și în contradictoriu.

Numai după verificarea efectuată, în aceste condiții, instanța poate reține motivat, ca exprimă adevărul, fie probele de la urmărire penală, fie cele administrate în cursul judecătii.

Pe de altă parte, în raport de dispozițiile art. 62, 63 Cod pr.penală, cu referire la art. 1, art. 200, art. 289 Cod pr.penală, hotărârea prin care se soluționează cauza penală dedusă judecătii trebuie să apară ca o concluzie, susținută de materialul probator administrat în dosar, constituind un lanț deductiv, fără discontinuitate.

Ori, în cauza, probele strânse în cursul urmăririi penale și care au servit drept temei de trimitere în judecată, precum și probele administrate în faza judecătii, dovedesc, în mod cert, că autorul infracțiunilor de omor deosebit de grav prev. de art.174, 176 alin.1 lit.d C.pen., tâlhărie prev. de art.211 alin.2 lit.d și f C.pen. este inculpatul L.T.D. și că faptele au existat în realitate.

Toți martorii indicați în rechizitoriul parchetului au fost audiați nemijlocit de către Tribunalul Bistrița-Năsăud.

Verificând în mod nemijlocit conținutul declarațiilor martorilor rezultă fără echivoc că inculpatul este autorul infracțiunilor comise asupra părții vătămate O.I..

Astfel, în declarația de la fila 175 martorul S.Șt. arată că „în seara de 22 februarie 2002 inculpatul a recunoscut că avea vinul de la victima O.I. spunând că a primit produsul de la victimă. În timp ce consumam vin, inculpatul se tot îndrepta de spate, ca și cum era lovit. L-am întrebat de ce face acele gesturi, iar acesta mi-a

spus „că a picat”, s-a văitat că-l doare umărul și s-a frecat cu mâna. Inculpatul era supărat și cumva agitat comparativ cu starea în care l-am lăsat când ne-am despărțit în jurul orei 22,30. Hainele îi erau deranjate și scoase din pantaloni. Inculpatul mi-a cerut un cuțit pentru că intenționa să taie slănină dintr-o bucată pe care o avea asupra lui. Inculpatul mi-a răspuns că avea slăcina tot de la victimă și că a primit-o tot în acea noapte pentru că l-a ajutat în ziua anterioară pe victimă în gospodărie...În aceeași declarație, martorul arată că „inculpatul a **recunoscut omorul** la sediul organelor de poliție Bistrița la 23 februarie 2002 unde textual a afirmat că l-a omorât pe O.I.”.

De asemenea, prin declarația dată nemijlocit în fața instanței (f.153) concubina inculpatului S.E. arată că „în dimineața zilei de 23.02.2002 a sesizat că inculpatul L.T.D. era lovit la mână, iar în legătură cu evenimentele petrecute în noaptea de 22.02.2002 a precizat că în jurul orelor 21,30 dar sigur înainte de ora 22,00, inculpatul s-a deplasat la domiciliul martorului Szilagyi Ștefan pentru a aduce lapte minorei ce o au împreună, venind de la domiciliul martorului însoțit de acesta, au stat la locuința inculpatului vreo 20 de minute după care au plecat împreună la domiciliul martorului. La plecare inculpatul era îmbrăcat cu o haină din piele cu mânecile dintr-un material mai deschis, culoarea crem deschis, pe fețele hainei fiind desenate dungii. În jurul orelor 23,15 inculpatul a revenit acasă fără a mai fi îmbrăcat însă cu haina cu care a plecat. În legătură cu dispariția hainei mi-a spus că a lăsat-o la martorul S.Șt.. Când a revenit, inculpatul i-a cerut martorei „să-i dea două palme”. În dimineața zilei de 23.02.2002 inculpatul i-a dat martorei cizmele din cauciuc pentru a i le spăla, ocazie cu care martora a observat pe ele noroi și pete roșii, uscate. Mai mult, înainte de a fi solicitat de către organele de poliție să se deplaseze la sediul lor pentru a da declarații „inculpatul i-a cerut martorei să nu spună cuiva despre cele petrecute în timpul nopții și să nu se implice în „povestea asta” pentru că fetița este mică”.

Aceeași martoră, arată că în noaptea de 22.02.2002 inculpatul însoțit fiind de martorul S.Șt. a adus la locuința comună vin și produse alimentare despre care a afirmat că le-a sustras de la locuința victimei.

Declarațiile constante ale martorilor din faza de urmărire penală cât și din faza de cercetare judecătorească B.R., B.L., I.Gh.S., I.C., D.R., se coroborează perfect cu actele medico-legale depuse la dosarul cauzei, respectiv cu raportul de expertiză medico-legală al victimei cât și cu concluziile rapoartelor de expertiza întocmite de Institutul de Criminalistică al Ministerului de Interne București cât și cu raportul de expertiză medico-legală examen ADN întocmit de IML Mina Minovici București vizând eşantioanele de țigări găsite la locul faptei și cu raportul de expertiză medico-legală examen ADN al firelor de păr ridicate de pe treptele imobilului victimei pentru a se stabili dacă aparțin sau nu, inculpatului sau unei alte persoane, precum și cu raportul de expertiză medico-legală psihiatrică al inculpatului întocmit de IML București, expertiză cu ocazia căreia inculpatul a recunoscut săvârșirea infracțiunilor de omor deosebit de grav și tâlhărie asupra victimei O.I., iar motivația oferită medicilor a fost aceea că „faptele au fost comise ca efect al consumului exagerat de alcool”.

Ca o concluzie unică și neechivocă, ce se desprinde din probele științifice la care s-a făcut referire este aceea că probele ADN atestă că firele de păr recoltate de pe treptele casei victimei provin de la inculpat iar eşantioanele de țigări găsite la locul faptei conțin ADN provenit de la numitul L.T.D., respectiv, același inculpat.

În aceste condiții, apărarea inculpatului formulată cu ocazia judecății, în celelalte cicluri procesuale în sensul că i s-au găsit fire de păr la locuința victimei ca

efect al ridicării părții vătămate de la sol pentru a îl transporta în casă, victima fiind găsită în curte, va fi înlăturată ca nesinceră, probele științifice ale dosarului atestând că firele de păr ale apelantului găsite pe treptele imobilului victimei au fost detașate prin smulgere, punând în evidență faptul că în realitate a avut loc o luptă în care au fost antrenați, apelantul și victima, aceasta din urmă aflată într-o postură de autoapărare, context în care i-a smuls inculpatului firele de păr care au căzut pe treptele casei.

Probele testimoniale directe și indirecte, probele științifice la care s-a făcut referire mai sus, se coroborează perfect chiar și cu declarația inculpatului dată în fața medicilor psihiatri de la IML Mina Minovici București în care a descris împrejurarea comiterii infracțiunilor pe care le-a motivat ca fiind săvârșite sub influența alcoolului. Dacă nu s-ar fi știut vinovat și implicat în uciderea victimei O.I., nu i-ar fi atras atenția concubinei în dimineața de 23.02.2002 de a nu declara nimic despre cele petrecute în noaptea anterioară, organelor de poliție, nici nu ar fi rugat-o să-i tragă două palme, raportat la muștrările de conștiință pe care le-a avut ca urmare a uciderii vecinului său, o persoană în vârstă, căruia i-a sustras ulterior bunurile materiale agonisite pentru traiul zilnic, și nici nu i-ar fi solicitat concubinei să-i spele cizmele din cauciuc care purtau urme de culoare roșie. Împrejurarea că în noaptea uciderii victimei, inculpatul și-a ascuns și aruncat jacheta pe care a purtat-o în jurul orei 21,30 când s-a deplasat în zona locuinței victimei, demonstrează fără nici un dubiu că aceasta purtând urme materiale ale crimei, a fost cu bună știință, doșită de către inculpat, condiții în care nici nu a putut fi supusă unei expertize biocriminalistice așa cum s-a cerut de către instanța supremă în motivarea recursului promovat de către inculpat și admis de către magistrații Înaltei Curți.

Vinovăția inculpatului reiese indubitabil și din coroborarea raportului de expertiză medico-legală al victimei întocmit de IML Cluj, din care rezultă că leziunile traumatice ale acesteia s-au produs prin lovire repetată cu corpuri contondente, posibil cu pumni sau picioare, urmată de cădere și târâre, cu declarațiile martorilor S.Șt. și S.E. care la unison atestă că inculpatul a doua zi după crimă prezenta lovituri la mână și peste corp, acuzând dureri de spate. Mai mult, anterior săvârșirii omorului, inculpatul era într-o stare de relativ calm, iar după săvârșirea acestuia aceeași martori arată că el era agitat iar hainele erau în dezordine scoase din pantaloni și părul răvășit, prezentând leziuni la mână și dureri de spate, lipsindu-i totodată jacheta de culoare crem cu dungii, cu care era îmbrăcat anterior săvârșirii infracțiunii de omor.

Dispozițiile art.63 alin.2 C.proc.pen.exclud o ordine de preferință, nefăcându-se distincție în ceea ce privește valoarea în stabilirea adevărului, în raport de faza în care au fost administrate, criteriul determinant în aprecierea probelor constituindu-l forța acestora de a exprima adevărul, indiferent de momentul procesual căruia aparține sau de organul care le-a administrat.

Dând sens și dispozițiilor art.3 din C.proc.pen. privind aflarea adevărului, normă cu valoare de principiu în procesul penal, instanțele de fond și apel au reținut și apreciat numai acele probe care reflectă adevărul, ținând seama de întregul material administrat în cauză.

Cum, potrivit art.64 C.proc.pen. nu se face distincție între valoarea probantă a mijloacelor de probă administrate în faza urmăririi penale și a judecății, se poate concluziona că nu există un temei legal pentru a se crea o ordine de preferință între declarațiile inculpatului.

Pe de altă parte, declarațiile inculpatului date în faza de urmărire penală pot servi la aflarea adevărului, numai în măsura în care se coroborează cu alte probe.

Inculpatul nu a mai putut fi audiat de către Tribunalul Bistrița-Năsăud în cursul prezentei judecăți, deoarece aceeași instanță l-a pus în libertate prin sentința penală 344 din 21 decembrie 2004 când a apreciat că poate fi condamnat doar la o pedeapsă de 2 ani, 9 luni și 29 de zile pentru infracțiunile de violare de domiciliu și furt calificat, prin schimbarea încadrării juridice din infracțiunile pentru care a fost trimis în judecată, ceea ce i-a permis inculpatului să părăsească fraudulos țara, în prezent fiind dat în urmărire internă și internațională, conform scriptului depus la dosarul curții (f.18).

În legătură cu atitudinea inculpatului este de observat că dacă nu ar aprecia că este vinovat de săvârșirea faptelor pentru care a fost trimis în judecată trebuia să rămână pe teritoriul țării și a se prezenta în fața organelor judiciare pentru a combate lipsa de temeinicie a probelor în acuzare furnizate de parchet. Faptul că se teme de rigorile legii, este demonstrată de sustragerea sa de la executarea pedepsei de 5 ani închisoare aplicată pentru infracțiunea de tâlhărie prin sentința penală 82 din 17 mai 2006 a Tribunalului Bistrița-Năsăud, condamnare care s-a dispus după prima desființare a hotărârii instanței de fond de către Curtea de Apel Cluj, când dosarul a fost trimis pentru rejudecare ca efect al admiterii apelurilor Parchetului de pe lângă Tribunalul Bistrița-Năsăud și al părților civile.

Datorită absenței inculpatului care s-a sustras cu rea credință rejudecării cauzei, nici Tribunalul Bistrița-Năsăud și nici Curtea de Apel Cluj nu a mai putut dispune efectuarea testului poligraf și nici expertiza biocriminalistică asupra jachetei purtate de inculpat în noaptea crimei pentru a se stabili dacă prezintă urme de natură biologică umană și profilul genetic al persoanei de la care provin urmele.

Imposibilitatea administrării probelor științifice este demonstrată prin adresa IPJ Bistrița-Năsăud care a comunicat că în cadrul serviciului nu s-a aflat nici un obiect de îmbrăcăminte provenit din cauza dedusă judecății, iar raportul de constatare al comportamentului simulat presupune neapărat prezența inculpatului și acordul acestuia la administrarea probei.

Este de precizat că la 21 martie 2007 procurorul de ședință aparținând Parchetului de pe lângă Tribunalul Bistrița-Năsăud a depus la dosar fotografia jachetei găsite cu ocazia cercetării la fața locului, dar care ulterior nu a mai putut fi găsită pentru a fi expertizată.

Coroborând toate probele administrate în ambele faze ale procesului penal, curtea este datoare să examineze cauza acordând întâietate principiului preeminenței dreptului, a respectării tuturor prevederilor legale (a se vedea cazul Sunday Times din 26 mai 1979 de la Curtea Europeană de la Strasbourg).

Tribunalul Bistrița-Năsăud a concluzionat că probele administrate conduc, cu certitudine la stabilirea situației de fapt expusă în considerentele hotărârii și a vinovăției inculpatului.

Au fost avute în vedere procesul-verbal de cercetare la fața locului însoțit de planșele fotografice (f.1-33), raportul de constatare medico-legală nr.57/III/2002 întocmit de serviciul Medico-Legal Bistrița-Năsăud (f.36-47), Raportul de expertiză medico-legală nr.968/III/125 din 21.06.2001 întocmit de Institutul de Medicină Legală Cluj-Napoca (f.50-67), procesul-verbal de percheziție domiciliară (f.68) și dovada restituirii bunurilor sustrate aparținătorilor victimei (f.69-70), însoțite de planșele fotografice (f.70-75), Raportul de expertiză nr.174.114 din 5.04.2002, întocmit de Institutul de Criminalistică – Serviciul IV (f.79-81), Raportul de expertiză medico-legală psihiatrică nr.E2/10353 întocmit de Institutul de Medicină Legală, Prof. Dr.Mina Minovici” București (f.89-90), Avizul Comisiei de Avizare și Control din cadrul acestui institut (f.91), probe aflate în dosarul de urmărire penală, Raportul de expertiză

medico-legală – Examen ADN, nr.A15/13839/2006 din 20.03.2006, întocmit de Institutul de Medicină Legală „Mina Minovici” București, aflat la f.69-70, dos.nr.2138/P/2005 (în cadrul celei de-a doua rejudecări a cauzei), Raportul de expertiză medico-legală – Examen ADN (completare), nr.A15/13839/2006 din 23.11.2007 întocmit de Institutul de Medicină Legală „Mina Minovici” București, efectuat în dosarul nr. 152/112/2007 în cadrul rejudecării cauzei în baza Deciziei penale nr.7334/18 decembrie 2006 a Înaltei Curți de Casație și Justiție (f.116-121), Raportul de expertiză dactiloscopică nr.67730/27.04.2007 întocmit de Institutul de Criminalistică-Serviciul de Identificări Judiciare (f.58-70 din același dosar, Adresa nr. 67730/TC/14.06.2007 a Institutului de Criminalistică (f.89-96 din același dosar), Adresa nr.9/28.01.2008 a Postului de Poliție al comunei Branîștea, județul Bistrița-Năsăud (f.140-141), Adresa Poliției orașului Beclean (f.142).

Sunt relevante sub aspectul vinovăției inculpatului privitor la infracțiunea de omor, îndeosebi declarațiile martorului I.Gh.S. (f.119 dos. de urmărire penală f.205-206 dosar. nr. 746/2003 și f.153-155 din dos.nr.152/112/2007), S.Șt. (f.105-107 dos.de urm.penală și f.199-200 din dos.nr.746/2003 și f.174-175 din dos.nr.152/112/2007) dar și declarațiile date de acesta în dosarul nr. 746/2003, procesul-verbal de confruntare (f.108 dos.de urm.penală), declarațiile martorei B.R. (f.117), B.L. (f.118 – ambele din dosarul de urmărire penală), D.R. (f.120 dos.de urm.penală), declarația martorului B.V.B. (f.247 dos.nr.746/2003) probe existente în dosarul acvirat nr.263/2003 al Judecătorei Beclean, declarațiile părților civile R.S. și F.R. din faza de urmărire penală (f.112-114) și din cursul cercetării judecătorești (f.187,189-190 dos. pen.nr.746/2003).

Curtea de Apel analizând probele administrate a constatat că acestea conduc, fără dubii, la concluzia primei instanțe cu privire la situația de fapt și vinovăția inculpatului sub aspectul comiterii infracțiunilor de omor deosebit de grav și tâlhărie.

Deși inculpatul a negat constant în faza de urmărire penală și în fața primei instanțe în anul 2004, afirmând că a fost condamnat pe nedrept, susținerile acestuia nu au suport probator.

Simpla afirmație a unei stări de fapt, fără coroborarea acesteia cu alte mijloace de probă, nu poate fi acceptată ca adevăr, iar modalitatea de apărare utilizată de inculpat, respectiv negarea realității evidente, nu poate influența convingerea bazată pe probe irefutabile.

Vinovăția inculpatului rezultă fără putință de tăgadă din declarațiile constante ale martorilor S.E. și Szilagyî Ștefan, care se coroborează perfect cu rapoartele și completările actelor de expertiză medico-legală ale victimei, examenele ADN efectuate asupra firelor de păr și asupra mucurilor de țigări găsite la locul faptei, probe prin care s-a dovedit indubitabil că ele conțin ADN provenit de la inculpat.

Inculpatul în mod constant în faza de urmărire penală și în prima faza de judecată nu a recunoscut săvârșirea infracțiunilor, susținând că nu a tâlhărit și omorât victima, de remarcat fiind însă că declarațiile sale nu se coroborează cu celelalte probe existente la dosar.

Din raportul de expertiză medico-legală al victimei, rezultă că aceasta a suferit agresiuni cu pumnii și picioarele peste tot corpul, dovedindu-se totodată că a doua zi inculpatul prezenta leziuni la mână și îl dureau spatele.

Inculpatul apelant a încercat să plaseze asupra altor persoane vinovăția săvârșirii faptei susținând că victima a fost omorâtă și tâlhărită de către numitul B.V.B., apărare înlăturată ca neveridică de probele administrate în cauză.

Curtea a înlăturat și susținerea inculpatului în sensul că victima a fost scăpată din mâini de către el în timp ce încerca să o transporte în casă, context în care i-au

căzut fire de păr pe treptele acesteia, apărarea fiind combătută de probele științifice ADN depuse la dosar.

În raport de starea de fapt prezentată mai sus, este exclusă posibilitatea acceptării achitării inculpatului, deoarece evidența identității dintre autor și persoana inculpatului este indubitabilă.

În concluzie, rezultă fără echivoc că victima a primit din partea inculpatului mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste tot corpul, în urma cărora aceasta a decedat.

Întrucât condamnarea inculpatului s-a făcut pe baza unor dovezi convingătoare de vinovăție, nu se poate vorbi de constatarea încălcării art.6 paragraf 2 din CEDO cu referire la art.66 și art.5² C.proc.pen. care reglementează prezumția de nevinovăție, garanție specifică a unui proces echitabil recunoscută persoanei acuzate de săvârșirea unei infracțiuni.

Așa fiind, în speță s-a dovedit în afara oricărui dubiu că inculpatul este autorul infracțiunilor de omor deosebit de grav și tâlhărie comise asupra victimei O.I., astfel că apărarea sa va fi înlăturată ca nesinceră, neputându-se pronunța o soluție de achitare în baza art.10 lit.c C.proc.pen.

Deși instanța de fond a stabilit în mod corect vinovăția inculpatului, pedeapsa aplicată acestuia nu reflectă pericolul social sporit al faptei și al făptuitorului apărând ca netemeinică, dar aflându-ne în rejudicare ca efect al admiterii recursului promovat doar de inculpat, nu se poate agrava situația acestuia în propria cale de atac, principiu de drept înscris în art.385⁸ C.proc.pen.

În privința pedepselor accesorii respectiv a interzicerii dreptului de a alege, curtea apreciază că acesta a fost corect aplicat deoarece în cauză inculpatul a comis o infracțiune contra vieții. Gravitatea faptei relevă că inculpatul nu are capacitatea de a aprecia asupra unor valori fundamentale cum este viața.

Este adevărat că, într-o societate democratică, și dreptul la alegeri libere este o valoare fundamentală.

Din moment ce inculpatul nu are maturitatea de a respecta dreptul la viață al celor mai apropiați semeni, acesta fiind unul din motivele pentru care va fi lipsit de libertate până la executarea pedepsei, se impune în mod rezonabil concluzia că inculpatul nu este în măsură să aprecieze asupra modului cum este guvernată țara și să-și exprime opinia cu privire la alegerea corpului legislativ.

Prin urmare, este proporțională și justificată măsura interzicerii drepturilor sale electorale de către instanță pe durata executării pedepsei.

Prin aplicarea în acest mod a pedepsei accesorii s-a respectat un procedeu rezonabil care este și în acord cu decizia CEDO din cauza Hirst contra Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, care impune ca aplicarea pedepsei accesorii a interzicerii drepturilor electorale să fie realizată numai în baza hotărârii definitive a instanței, după ce în prealabil această pedeapsă accesorie este pusă în discuție în fiecare caz în contradictoriu și după examinarea împrejurării dacă interdicția respectă principiul proporționalității.

Pentru motivele ce preced, apelul inculpatului a fost respins ca nefondat în baza art.379 pct.1 lit.b C.proc.pen.

Cu privire la apelul părților civile:

Din actele și lucrările dosarului rezultă că prin sentința penală 344/2004 a Tribunalului Bistrița-Năsăud, inculpatul L.T.D., a fost condamnat la o pedeapsă rezultantă de 2 ani, 9 luni și 29 zile închisoare pentru comiterea infracțiunilor de furt

calificat și violare de domiciliu, prin schimbarea încadrării juridice din infracțiunile de omor deosebit de grav prev.de art.174 și art.176 lit.d C.pen.și tâlhărie prev.de art.211 alin.2 lit.d și f C.pen.cu art.13 C.pen. și constatându-se că pedeapsa rezultantă aplicată a fost egală cu durata arestării preventive, Tribunalul Bistrița-Năsăud a revocat măsura arestării preventive și a dispus punerea de îndată în libertate a inculpatului, respingând ca nefondată acțiunea civilă exercitată de părțile civile F.R. și R.S..

Prin aceeași sentință, s-a dispus cauza privind fapta de omor comisă de inculpat asupra victimei O.I. și s-a dispus trimiterea dosarului la Parchetul de pe lângă Tribunalul Bistrița-Năsăud în vederea refacerii urmăririi penale și stabilirea adevăratului autor al infracțiunii de omor deosebit de grav. Sentința penală 344/2004 a Tribunalului Bistrița-Năsăud a fost atacată cu apel de către Parchetul de pe lângă Tribunalul Bistrița-Năsăud și părțile civile R.S. și F.R..

Prin decizia penală 93 din 6 aprilie 2005 Curtea de Apel Cluj a admis ambele apeluri și a trimis cauza spre rejudecare Tribunalului Bistrița-Năsăud atât sub aspect penal cât și sub aspect civil.

În urma rejudecării dosarului, s-a pronunțat sentința penală 82 din 17 mai 2006 de către Tribunalul Bistrița-Năsăud prin care inculpatul a fost condamnat la 15 ani închisoare pentru infracțiunea de omor deosebit de grav și 5 ani interzicerea drepturilor prev.de art.64 lit.a, b C.pen.și la 5 ani închisoare pentru comiterea infracțiunii de tâlhărie prev.de art.211 alin.2 lit.d și f C.pen.cu aplic.art.13 C.pen., prin schimbarea încadrării juridice din infracțiunile pentru care inculpatul a fost trimis în judecată acelea de: omor deosebit de grav prev.de art.174, 176 alin.1 lit.d C.pen. tâlhărie prev.de art.211 alin.2 lit.d și f C.pen.cu art.13 C.pen.și violare de domiciliu prev.de art.192 alin.2 C.pen.cu aplic.art.13 C.pen.totul cu art.33 lit.a C.pen.

Sub aspectul laturii civile, inculpatul a fost obligat să achite părților civile suma de 2000 lei ron daune materiale și 5000 lei ron daune morale.

Această sentință nu a mai fost atacată cu apel de către părțile civile, ci doar de către inculpat, astfel că prin decizia penală 234 din 24 octombrie 2006 a Curții de Apel Cluj a fost respins ca nefondat apelul declarat de inculpat.

Împotriva deciziei de mai sus a Curții de Apel Cluj, a formulat recurs doar inculpatul, fără ca hotărârea să fie recurată și de către părțile civile.

Prin decizia penală 7334 din 18 decembrie 2006 Înalta Curte de Casație și Justiție a admis recursul declarat de inculpat împotriva deciziei penale 234 din 24 octombrie 2006 a Curții de Apel Cluj, a casat atât decizia curții cât și sentința tribunalului 82/17.02.2006, numai cu privire la infracțiunea de omor și referitor la latura civilă a dosarului sub aspectul acestei infracțiuni, trimițând cauza spre rejudecare în aceste limite la Tribunalul Bistrița-Năsăud, îndrumând instanța de fond să administreze mai multe probe științifice a examenului ADN (fire de păr provenind de la inculpat prelevate de la locul faptei, examenul mucurilor de țigări ridicate de la locul infracțiunii, expertizarea jachetei inculpatului).

În urma rejudecării, Tribunalul Bistrița-Năsăud a pronunțat sentința penală 171 din 29 oct.2008 în care sub aspect penal a reținut vinovăția inculpatului dar aflându-ne în rejudecare, în calea de atac exercitată doar de inculpat, nu s-a putut agrava situația personală a acestuia, conform art.385⁸ C.proc.pen.și s-a menținut pedeapsa rezultantă de 15 ani închisoare și 5 ani interzicerea drepturilor prev.de art.64 lit.a, b C.pen.

Același principiu al neagrării situației inculpatului în propria cale de atac, a funcționat și sub aspectul soluționării laturii civile a cauzei, inculpatul fiind obligat să achite celor două părți civile suma de 2000 lei ron daune materiale și 5000 lei ron

daune morale, instanța supremă indicând prin hotărârea sa că rejudecarea speței va avea loc numai în privința infracțiunii de omor, corelativ pretențiile părților civile putând fi analizate doar în privința acestei infracțiuni, limitele casării fiind impuse de instanța superioară.

În aceste condiții, părțile civile după primul ciclu procesual nemaiațacând cu apel sentința penală 82/17 mai 2006 a Tribunalului Bistrița-Năsăud, și nici cu recurs decizia penală 234/24.10.2006 a Curții de Apel Cluj, prezentul apel apare ca inadmisibil pentru următoarele considerente:

Principiul non reformatio in pejus are aplicabilitate atât în fața instanțelor de control judiciar, cât și în fața instanței sesizate cu rejudecarea cauzei, rațiunea ce stă la baza lui fiind impusă de necesitatea ca părțile să nu fie inhibate în dorința de a supune controlului judiciar hotărârile care le privesc. Așadar, prin aplicarea acestui principiu, la rejudecarea cauzei în urma admiterii recursului declarat numai de inculpat, nu se poate crea acestuia o situație mai grea, prin condamnarea lui la pedepse mai mari decât cele stabilite inițial, în primul ciclu procesual.

În cazul în care recursul inculpatului a fost admis, dispunându-se rejudecarea de către prima instanță, aceasta, soluționând cauza, nu-i poate aplica o pedeapsă mai grea decât cea stabilită prin hotărârea casată, întrucât s-ar încălca prevederile art.385⁸ C.proc.pen. așa cum am mai arătat.

În aceste condiții, apelul declarat de părțile civile prin care au solicitat majorarea pedepsei aplicate inculpatului pentru infracțiunea de omor deosebit de grav cât și pentru cea de tâlhărie, cât și acordarea unor cheltuieli judiciare care nu au fost statuate de către instanța fondului, este inadmisibil, deoarece ele neatacând hotărârile judecătorești anterioare, în al doilea ciclu procesual, în cursul anului 2006, prin admiterea apelului prezent s-ar agrava situația inculpatului în propria cale de atac, ceea ce nu este conform cu prevederile art.385⁸ C.proc.pen.

Așa fiind, apelul părților civile s-a respins ca inadmisibil în baza art.379 pct.1 lit.a C.proc.pen.

DIRECTE

1. Plângere împotriva ordonaței procurorului. Obiect.

Este inadmisibilă plângerea adresată instanței, formulată în temeiul art.278¹ C.proc.pen. împotriva modului de soluționare de către procuror a unei petiții potrivit Ordonanței guvernului nr.27/2002 privind reglementarea activității de rezolvare a petițiilor, aprobată cu modificări prin Legea nr.233/2002 întrucât, conform dispozițiilor art.278/1 C.proc.pen., numai rezoluțiile sau ordonanțele procurorului de netrimiteră în judecată pot forma obiectul controlului judiciar în procedura reglementată prin acest text.

SENTINȚA PENALĂ NR. 9/D/27.01.2009

Petenta S.A., a formulat plângere împotriva referatului din 5 decembrie 2008 al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Cluj dat în dosarul nr.951/VIII/1/2008 al aceluiași parchet prin care i s-a comunicat că în dosarul nr.784/P/2005 al Parchetului de pe lângă Tribunalul Cluj s-a impus neînceperea urmăririi penale deoarece făptuitoarea M.L.M. a decedat fiind aplicabile prevederile art.10 lit.g C.proc.pen.

Prin referatul de mai sus, procurorul general adjunct al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Cluj a constatat următoarele:

Petenta S.A. susține că procurorul M.P.D. de la Parchetul de pe lângă Tribunalul Cluj care a adoptat o soluție de neîncepere a urmăririi penale în dosarul 784/P/2005, a comis infracțiunea de neglijență în serviciu prin această rezoluție, deoarece nu a ținut cont de probele de la dosar ce existau în favoarea familiei petiționarei și care o incriminau pe făptuitoarea M.L.M..

Petiționarea susține că procurorul a hotărât în mod nelegal și netemeinic prin rezoluția din 6 iunie 2006 neînceperea urmăririi penale în cauza privind-o pe M.L.M., șefa Laboratorului de Expertize Criminalistice Cluj cercetată sub aspectul infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor persoanelor, la plângerea petentei pentru modul în care a întocmit un raport de expertiză grafică criminalistică, în dosarul civil 1630/2002 a Judecătoriei Simleu Silvaniei.

S-a apreciat de către procurorul general adjunct al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Cluj că plângerea petiționarei este nefondată, deoarece în mod judicios prin rezoluția din 6 iunie 2006, procurorul a reținut că se impunea neînceperea urmăririi penale deoarece făptuitoarea M.L.M. a decedat, fiind aplicabile prev.art.10 lit.g C.proc.pen.

Existând unul din cazurile care împiedică începerea urmăririi penale, nu a rezultat nici pe fond întocmirea abuzivă a raportului de expertiză criminalistică care era în defavoarea petenților.

Din datele primite de la Parchetul de pe lângă Tribunalul Cluj rezultă că S.A. nu a formulat plângere împotriva rezoluției din dosarul 784/P/2005.

S-a apreciat că nu se impun cercetări suplimentare, iar soluția procurorului fiind temeinică și legală, nu se justifică acuzele petentei.

Așa fiind, conform prevederile art.6 din OG 27/2002 modificată prin Legea 233/2002, privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor și art.64 din Legea 304/2004, acest referat comunicat petentei s-a clasat și s-a arhivat la Parchetul Curții de Apel Cluj.

Împotriva acestui referat înregistrat sub nr.951/VIII/1/2008 petenta S.A. a formulat plângere la Curtea de Apel Cluj.

Plângerea petentei este inadmisibilă pentru următoarele considerente:

Plângerea adresată instanței, formulată în temeiul art.278¹ C.proc.pen. împotriva modului de soluționare de către procuror a unei petiții potrivit Ordonanței guvernului nr.27/2002 privind reglementarea activității de rezolvare a petițiilor, aprobată cu modificări prin Legea nr.233/2002, este inadmisibilă, întrucât, conform dispozițiilor art.278/1 C.proc.pen., numai rezoluțiile sau ordonanțele procurorului de netrimiteră în judecată pot forma obiectul controlului judiciar în procedura reglementată prin acest text.

Așa fiind, în baza art.278/1 lit.a C.proc.pen.s-a respins ca inadmisibilă plângerea formulată de petiționară împotriva referatului din 5 decembrie 2008 al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Cluj dat în dosarul 951/VIII/1/2008 al aceluiași parchet.

În baza art.192 alin.2 C.proc.pen. petenta fost obligată la plata în favoarea statului a sumei de 150 lei cheltuieli judiciare.

ÎNTOCMIT,

Judecător DELIA PURICE

- președintele secției penale -